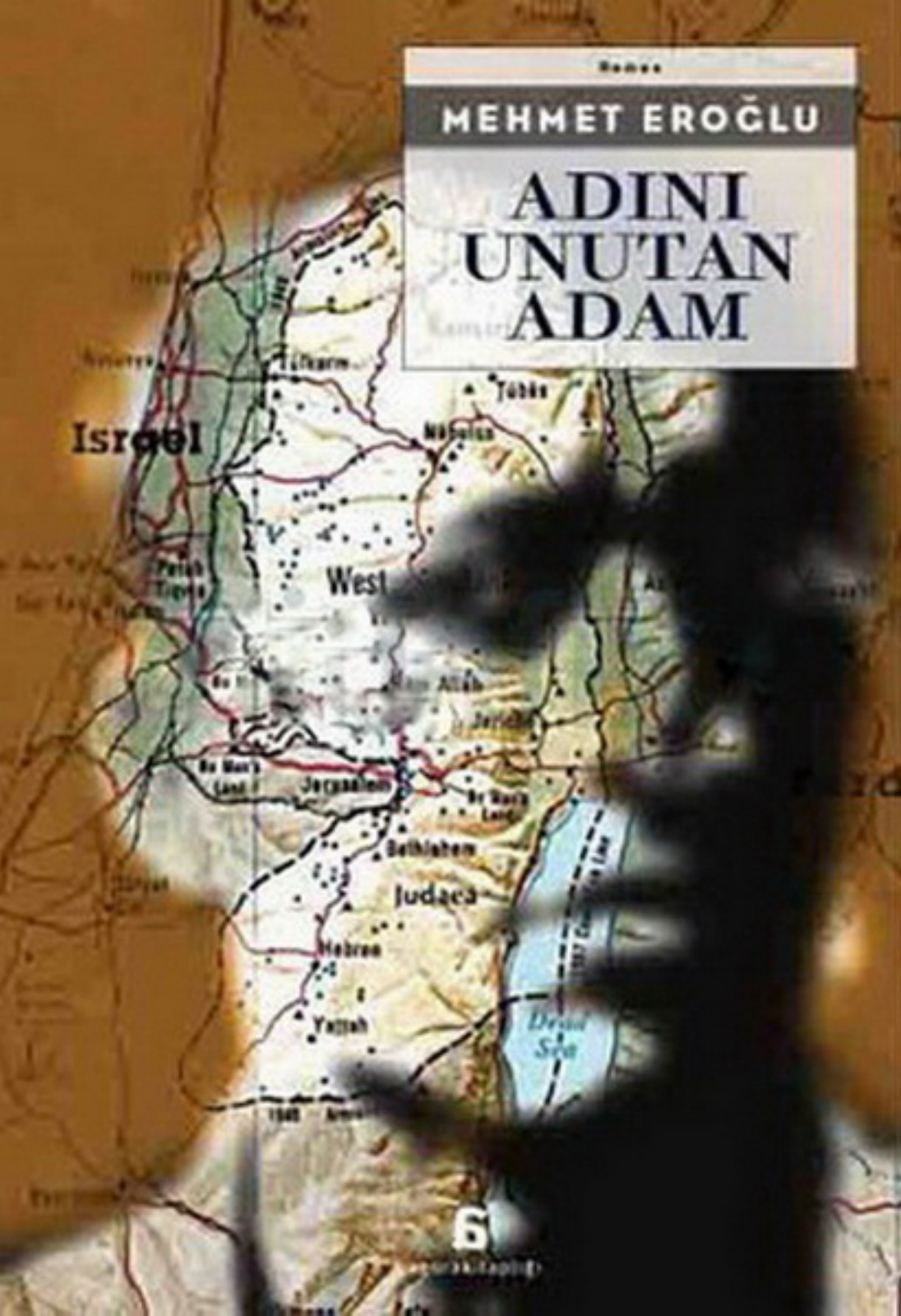

MEHMET EROĞLU
ADINI UNUTAN ADAM
Israel
West
Judaea
Dead Sea
6

agorakitaplığı
45

MEHMET EROĞLU

1948, İzmir doğumlu. İzmir Maarif Koleji'ni bitirdikten sonra, ODTÜ Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği'ne girdi ve bu fakülteden 1971'de mezun oldu. Aynı dönemde, 12 Mart darbesinin ardından kurulan sıkıyönetim mahkemesinde yargılandı ve TCK'nın 141-142. maddelerine muhalefetten 8 yıl ağır hapis, 2 yıl sürgün cezasına mahkûm edildi, 1974'te çıkan genel af sonucunda mahkûmiyeti ortadan kalktı.

Eroğlu yazmaya da bu tarihlerde başladı. İlk romanı *Issızlığın Ortası*, 1979 Milliyet Roman Ödülü'nü kazanmasına rağmen, 12 Eylül darbesini izleyen günlerde solcu ve anti-militarist unsurlar taşıdığı gerekçesiyle yayınevi tarafından yayınlanmadı. 1981'de tamamlanan *Geç Kalmış Ölü* de yazarın ilk romanıyla aynı akıbeti paylaştı. Bu nedenle, yazarın romanlarının okurla buluşması ancak 1984'ten sonra gerçekleşebildi. *Issızlığın Ortası* ve *Geç Kalmış Ölü* 1984'te, *Yarım Kalan Yürüyüş* 1986'da, *Adını Unutan Adam* da 1989'da yayınlanırken, birbirini bütünler nitelikteki ilk iki romanı Milliyet Roman Ödülü'nün ardından ülkemizin en değerli edebiyat ödüllerinden Orhan Kemal Roman Armağanı ile Madaralı Roman Ödülü'ne layık görüldü.

1994'te *Yürek Sürgünü*'yle beşinci romanını tamamladıktan sonra, beş yıl boyunca müzik ve senaryo çalışmalarına ağırlık verdiğinden, altıncı romanı *Yüz: 1981*, yazarın mühendislik hayatını noktalamasından sonra, 2000 yılında piyasaya çıktı. Yedinci romanı *Zamanın Manzarası* Ekim 2002'de, sekizinci romanı *Kısma Kulübü* 2004'te yayınlandı.

TRT'de yayınlanan *Sızı* (1994), *Issızlığın Ortası* (1998) ve *Tutku Çemberi* (2000) adlı televizyon dizilerinin yanı sıra, 1996 İstanbul Film Festivali'nde En İyi Türk Filmi ve Uluslararası Sinema Yazarları ve Eleştirmenleri -Fibresci- Ödülü'nü kazanan *80. Adım* ve 1997 Antalya Altın Portakal Jüri Özel Ödülü'yle 1997 Adana Altın Koza En İyi 3. Film Ödülü'ne layık görülen *Solgun Bir Sarı Gül* gibi sinema filmi senaryoları da bulunan Eroğlu, şimdilerde Ankara'da Um:ag (Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı) bünyesinde Yazma Seminerleri vermektedir.

Yazarın web sitesi: www.mehmeteroglu.info

ADINI UNUTAN ADAM

Mehmet Eroğlu

a

agorakitaplığı

Türkçe Edebiyat 6

Adını Unutan Adam
Mehmet Eroğlu

Kapak tasarım: Mithat Çınar
Dizgi: Sibel Yurt

© 2004, Mehmet Eroğlu
© 2004; bu kitabın Türkçe yayın hakları
Agora Kitaplığı'na aittir.

Birinci Basım: Şubat 1989 (Can)
Dördüncü Basım: Kasım 2000 (Everest)
Beşinci Basım: Ekim 2004

ISBN: 975 - 8829 - 49 - 1

Baskı ve Cilt: Yön Matbaacılık
Tel: (0212) 544 66 34

AGORA KİTAPLIĞI
Gümüşsuyu Mahallesi Osmanlı Yokuşu,
Muhtar Kâmil Sokak No: 5/1 Taksim/İSTANBUL
Tel: (0212) 243 96 26-27 Fax: (0212) 243 96 28
www.**agorakitapligi**.com
e-posta: agora@agorakitapligi.com

Unutmayanlar için...

ADINI UNUTAN ADAM

karışmış birbirine gecem ve düşüncem...
(Şairi meçhul bir Filistin şiirinden)

"Gökyüzünde başıboş bir aydınlatma fişeği, sağ tarafımda omzunu kaşıyıp duran Ali, solumda ise gecenin soğuğu vardı. Tarık!.. Hatırlıyorum; o, birkaç metre ötede yüzükoyun yatmış, tepenin eteklerinde İbranice çığlıklar atarak koşuşan askerleri gözetliyordu. İçkiyi işte ilk kez orada, burnumu gıdıklayan çöl bitkilerinin kokusunu duyduğumda düşünmeye başladım ve..."

Boşalan kadehi, dolusuyla değiştirmesi için yıllardır peşimden ayrılmadan beni bir gölge gibi izleyen uşağa uzatıyorum. Kız, adamla aramda dakikalardır sürüp giden değiş tokuşu garipsemeyen yumuşak bir sesle, "Ve?" diyor.

Uşağın elindeki kadehi alıp, acele etmeden cümlemi bitiriyorum: "Ve sonra hiç aklımdan çıkarmadım."

Kız, az önceki dinlendirici sesini bir yana bırakarak, sonuna yaklaştıkça incelen bir kahkahayla gülüyor; sonra, utanmış gibi elini ağzına götürerek, görgü sınırlarını aşmayan bir merakla soruyor: "İlk kez karşılaştığınız her kıza anlatır mısınız bunu?"

Başımı kafatasımın içinde buharlaşan alkole teslim ederek sallıyorum: "Hayır, yalnız kıvırcık saçlı ve kısa etekli esmerlere."

Uşak boş kadehi doldurmak için havuzun başında toplanan kalabalığa doğru uzaklaşıyor, kız ise utanmış gibi elleriyle dizlerini örtüyor.

Utangaçlığı şaşırtmıyor beni. Aksine, mutlu ediyor. Kadehi gözlerinin hizasına kadar kaldırıp onu selamlıyor, ardından bahçeyi araştırıyorum: Evet, buradaki en esmer, en kıvırcık saçlı kız o. Üstelik on dört yıl önce Boğaz'a bakan hastanede ruhumu benden çalmaya kalkışan kadınınki kadar kısa bir etek var üzerinde.

Kısa etekler; güzel dizleri olan kadınlar... Bunları düşünüyorum. Kız, düşüncelerimden habersiz, "İlginç birisiniz," diyor.

"İlginç!"

"Güzel bir ev, harika bir manzara, yakınınızda böylesine eşsiz bir kumsal ve tabii bu parti..."

Sözleriyle birlikte evi, denizi, bahçeyi dikkatle süzüyor. Bakışlarımı onunkilerin peşine takıp geceyi tarıyorum. Alışkanlık her türlü güzelliğin düşmanıdır; bu ev de güzelliği de artık sadece bir alışkanlık benim için. Ama bunu ona söylemiyorum. Az sonra araştırıcı gözlerimiz yorulunca birbirimize dönüyoruz.

Kısa, ama kışkırtıcı bir soru var dudaklarında: "Partiye neden sadece kadınları davet ettiniz?"

Gülümseyerek düzeltiyorum: "Sadece kıvırcık saçlı, kısa etekli ve esmer olanları."

Kız, ona yakışan yapmacık bir şaşkınlıkla başını ve kendini geri çekiyor. "Buraya birlikte geldiğim kız, her yıl bir kez böyle bir davet verdiğinizi söyledi. Doğru mu?"

"Doğru," diyorum. "On dört yıldır her yaz, ağustosta bir gece kasabadaki bütün kızları buraya toplarım."

Bu kez sıra onda, "Sadece esmer olanları," diye düzeltiyor.

"Evet," diyorum. "Sadece kıvırcık saçlı ve kısa etek giyen esmerleri."

Yine gülüyor. Bazen gülmenin yarısı neşe, öteki yarısı da davettir. Davete -yarım olup olmadığına bakmadan- uyarak saçlarına dokunuyorum. Ürperiyor, ama geri çekilmiyor. Belki ona anlatabilirim. Evet, neden olmasın! Dakikalardır beynimi uyuşturan buhar kızgın bir lav gibi bedenime yayılırken, kız ölçülü sesiyle uyarıyor beni:

"O kızıl saçlı kadın, az önce yanınızda duran." Geriye dönüp bakmıyorum. Kimi kastettiğini biliyorum: Sevgili, sadık bekçim. Kız, "Galiba ötekileri bırakıp benimle ilgilenmenizden hoşlanmadı," diyor.

"O benim bekçimdir," diyorum.

Kız duraksıyor. 'Bekçi' sözcüğünün anlamını, neleri kapsadığını düşünüyor olmalı. Sonra karara varamamış, tedirgin bir sesle soruyor: "Karınız mı?"

"Hayır," diyorum, parmaklarımın ucunda saçlarını, saçlarının tellerinin kalınlığını hissederek. "O, karım olamayacak kadar yakındır bana."

Kız, geceyi daha da karartan kalın telli saçlarını savurarak havuza doğru dönüyor. Elimi çekiyorum. "Ne demek istediğinizi anlayamadım," diyor.

"Famina mors animae."

"Bunu da anlamadım," diyor, başını çevirmeden.

"Kadınlar ruhun ölümüdür," diye açıklıyorum. "Bekçim de bir kadın ve ben ruhumu ona sattım."

Bu kez dönüyor. Konuşmadan, sormadan ve birbirimizi rahatsız etmeden -ama geceyi sarmalayan sıcak gibi direncimizi eriten- merakla düşüncelerimizi okumaya çalışıyoruz. Kız sonunda bakışlarımızla kurduğumuz köprüden geri çekilerek, gözlerini indiriyor.

Saldırganlığıma boyun eğeceğini ve devam etmem gerektiğini hatırlatan ölçülü ve yeni bir davet bu. "Güzelsiniz," diyorum.

Değilmiş gibi omuzlarını silkiyor. Böyle iltifatlara alışık olmalı. Gözlerini kaldırınca fark ediyorum. Evet, alışık; tavırları düşüncemi doğrulayacak kadar rahat.

"Benim kadar güzel en az on kız var burada." Eliyle geniş bir daire çiziyor. "Çoğu da esmer."

Öteki esmerlere bakmadan elimi yeniden saçlarına götürüyorum. Kımıldamadan, bu kurallarını bildiği bir oyunmuş ve oynamaya niyetliymiş gibi gülümsemekle yetiniyor.

"Ama hiçbirinin saçları seninki kadar siyah değil," diyorum.

Gülümsemesi birden kayboluyor. Şaşkınlıkla, hayal kırıklığının arasına sıkışıp kaldığını hissediyorum. Saçlarının rengi yerine yüzünün güzelliğini övmemi yeğleyeceğini bilmeliydim. Oyunun kurallarını değiştirerek parmaklarımı saçlarından düz ve pürüzsüz boynuna indiriyorum. O da bana uyuyor; yüzünü yüzüme yaklaştırıp soruyor: "Yüzüm sizi etkilemiyor mu?"

Çenesine doğru sivrilip keskinleşen çizgileri, biçimli ancak sinirli olduğunu ele veren burnu, dolgun, ama şimdilik uykudaki dudakları... Cevabım gecikince hayal kırıklığında karar kılan sesi, aramızdaki sessizliği bölüyor: "Biliyor musunuz, erkekler genellikle sarışınlardan hoşlanırlar; acaba siz de..."

Parmağımı geri çekip başımı sallıyorum. "Hayır, bizi katma; Ali'yle ben esmerlerden yanayız."

Kız, "Ali?" diye soruyor.

"İlk aydınlatma fişeği gökyüzünde patladığında sağımda o, solumda da gecenin soğuğu vardı; hatırlamadınız mı, az önce anlatıyordum."

"Evet," diyor kız. "Anlatıyordunuz." Sonra bir süre beni, geceyi, Ali'yi ve esmerlerin en esmeri olduğunu unutup başını gökyüzüne kaldırarak ne ezgisini, ne de sözlerini duyabildiğim bir şarkıyı mırıldanıyor. Neden sonra -galiba şarkı bittiğinde- bakışları hâlâ yıldızlardayken, fazla meraklı görünmemeye çalışarak soruyor: "Sonra ne oldu?"

Sonra! Sordu. Öyleyse... Benimle gelir mi? Gözlerim uşağa takılıyor. Hâlâ havuzun başında. Elimle işaret ediyorum. Kız, sessizliğimi soruyu anlamayışıma yorup açıklıyor: "O gece. Gökyüzünde aydınlatma fişeğinin olduğu gece..."

Eline uzanıp kaçmasını engellemek ister gibi parmaklarını tutuyorum. Acele etmeliyim. İlgisini kaybetmeden... Anlatıyorum:

"Sonra Tarık bize döndü ve 'Gelecek seferki buraya düşecek,' dedi. Ali yine sırtını kaşıdı. 'Öfkeliler,' diye mırıldandı. 'Birkaçını vurmuş olmalıyız!' Ben konuşmaya katılmadım. Kasımın soğuğunda, milyarlarca yıldızın altında işaret fişeklerini, askerleri, saatlerdir sürüp giden kovalamacayı unutup, Tarık yeniden konuşuncaya kadar hiç ara vermeden, o güne kadar içtiğim bütün içkileri, tatlarını hatırlamaya çalıştım..."

Uşak, dolu kadehleri yanıma bırakıyor, kız susmamdan yararlanarak, "Biliyor musunuz," diye mırıldanıyor. "Sanki ezberlediğiniz bir duayı tekrarlıyormuş gibi anlatıyorsunuz o geceyi."

Dördüncü, ya da beşinci kadehi de dua gibi bitirip kıza gülümsüyorum. Meraklı; belki bu uysal merakını kullanıp onu benimle gelmeye ikna edebilirim. Parmaklarımdaki titremenin, birazdan başlayacak olağanüstü serüveni zamanından önce ele vermesini engellemek için kadehi yere bırakıyorum.

"Haklısınız. Ezberlemiş olabilirim. On dört yıldır her yaz burada karşılaştığım esmer ve kıvırcık saçlı kızlara tekrarladım bu hikâyeyi."

Kız, on dört esmer rakibesi varmış gibi tedirginlikle irkiliyor. Sonra küçümsemenin rahatlatıcılığında karar kılıp omuzlarını silkerek, "Pekâlâ," diyor. "Devam edin. Sıra Tarık'taydı."

Tarık! "Tarık, Ali'ye, 'Bir dahaki sefere Yahudilerin korkak olduğunu söylerlerse inanma,' dedi. Üçümüz de güldük. Oysa soluk almaktan bile korkuyorduk. Çünkü ağızlarımızdan çıkan buhar, gecenin üstüne uzaktan bile görünebilecek beyaz balonlar çiziyordu. Bir ara Ali bana dönüp sırtına göz atmamı istedi. Ama ancak ikinci aydınlatma fişeği fırlatılınca bakabildim arkasına. Sağ omzunun altında iri bir delik vardı..."

Boğazım kuruyunca yanda beni bekleyen yedek kadehe uzanıyorum. Kız, "Size inanmıyorum," diyor.

"Ben de Ali'nin sırtına baktığımda inanmamıştım," diyorum. "Ama delik, işaret parmağımı sokabileceğim kadar genişti."

Kız eğlenirmiş gibi sözcükleri ortasından bölerek yavaşça tekrarlıyor: "Size i-nan-mı-yo-rum."

"Neden? Yoksa siz de mi Göçmen Bürosu'ndansınız? İsrailliler bana inanmazlar."

Kız, ağustos sıcağında kavrulup kararmış geceyi aydınlatacak kadar neşeli -ve öteki kızlara meydan okuduğunu haber verecek kadar yüksek- bir sesle gülüyor. Ardından, "Yahudi değilim," diyor. "Adım..."

"Hayır!.." Parmağımı, birazdan öpeceğim biçimli dudaklarına götürerek devam etmesine engel oluyorum. Şaşırıyor, ama hep yaptığı gibi karşı koymadan dinliyor beni: "Kim olduğunuzu biliyorum. Tam yirmi yıl önce az ötedeki plajdan tek başınıza denize girmiştiniz. On dört yıl boyunca her yaz ağustosta buraya gelip sizi aradım ben."

"Denize mi girdim?" Kız eliyle önce kendini, sonra evin bir uzantısına dönüşen kumsalı işaret ediyor. "Orada mı?"

Başımı sallayıp ona yaşamadığını düşündüğü geceyi anlatıyorum: "Gökyüzünde ay vardı. Vakit gece yarısından sonraydı ve çıplaktınız."

"Yirmi yıl önce mi?" diyor kız, inanmayan ve bu nedenle ip gibi incelen bir sesle.

Başımı tekrar sallıyorum. Kız, incitmekten korkar gibi yumuşak bir hareketle dudaklarını okşayan parmağımı uzaklaştırıyor. Sonra ağzını kulağıma yaklaştırarak, "Ama," diyor. "Yirmi yıl önce sekiz yaşındaydım ben." Ellerini iki yana açmış. "Ve yüzme de bilmiyordum."

Bu neyi değiştirir? 1968'de; Kasım'daki o gecenin soğuğunda, köpek havlamaları peşimize takıldığında, ağzıma o sivri uçlu kerpeteni soktuklarında, duvarlarını aşındırdığım, tavanı hayali yıldızlarla kaplı o hücrede -henüz bilmediğiadını fısıldarken hep onu düşünmüyor muydum? Yüreğim büyürken başımı sallıyordum. Yanılmış olamam; bekçim bile onu bulduğumu hissetti.

Kadehi yana bırakıyorum. Bana biraz zaman tanımalı. Gülümsememin inandırıcılığımı yok ettiğini bilerek ciddi bir yüz takınıp devam ediyorum: "Acele etmeyin. Size beni tanıdığınızı, aramızda olağanüstü bir ilişki olduğunu kanıtlamama izin verin."

Kızın dakikalardır müziğin ritmine uyarak sallanan bacağı birden hareketsiz kalıyor. Önce başını, sonra vücudunu benden yana döndürüp, tekrarlaya tekrarlaya beceri kazandığı belli olan bir hareketle gözlerini bir çift bıçak gibi gözlerime daldırıyor. "Bakın, eğer niyetiniz bir gecelik..."

"Hayır," diyerek, sözlerinin arasına giriyorum. "Niyetim o değil."

Omuzlarını dikleştiren tedirginlik sönerken, kız hakarete uğramış gibi uzun bir sessizliğin içine çekiliyor. Neden sonra havuz başındaki kızlardan biri gülünce, merakını açığa vurmaktan kaçınan bir sesle soruyor: "Söyler misiniz, kimsiniz siz?"

"Görevini hiç aksatmayan biri," diye cevap veriyorum. "Yıllardır düzenli olarak içerim."

Sözlerim onu güldürüyor; içten ve insanı rahatlatan bir gülüş bu. Bu kez o, parmaklarını göğsüme uzatıp soruyor: "Peki, benden ne istiyorsunuz?"

Oluyor, gelecek. Göğsümde büyüyen basıncın dilimi katılaştırmasına aldırmadan heyecanla cevap veriyorum: "Anlatacağım hikâyeyi dinlemenizi."

Kız, "Hikâye mi?" diyor. Aynı heyecanla başımı sallıyorum. "Nasıl bir hikâye bu?"

"Sonu, ortası ve başı olmayan, on dört yıldır her yaz anlattığım bir hikâye."

Kız susuyor; dilimi çiğneyerek yumuşatmama yetecek kadar uzun bir süre sessiz kalıyor. Sonra parmağını hâlâ göğsüme batırdığını fark edince -acele etmeden- elini geriye çekiyor.

"Sadece hikâye anlatacaksınız, öyle mi?" Evet, öyle. Başımı sallıyorum. "Öteki kızlara da anlattınız mı bu hikâyeyi?" Yine başımı sallıyorum. "Peki, neden tekrar tekrar anlatıyorsunuz?"

"Çünkü hiçbiri hikâyenin sonunu bulmak için benimle birlikte gelmedi."

"Yaa!" diyor kız. "Demek birlikte bir yolculuğa çıkacağız."

"Evet."

Sinirlenmiş gibi ayağa kalkıyor. Vazgeçecek mi? Gözlerine bakıyorum. Bakışlarını kaçırıyor. Beni bekleyen sözleri: "Söyler misiniz, sizinle geleceğimi nereden çıkardınız?"

Gelecek! Soru değil, soru kılığına bürünmüş bir itiraf bu. Durmamalıyım. Siz'li konuşmaktan vazgeçip kısık bir sesle mırıldanıyorum: "Çünkü çok güzelsin. Gece gibi gizemli ve büyüleyicisin. Çünkü bu hikâyeyi anlattığım ve anlatacağım en benzersiz kız, sensin."

Sıradan bir filmin sıradan oyuncusunun sözlerine benzeyen betimlemeler ikna etmese de güldürüyor onu. Sonra,

gülmekle yetinmeyeceğini hissettiğinde ne yapacağına karar verememiş gibi ellerini iki yana açıyor. "İnanın bana, rastladığım en garip sarhoş sizsiniz."

Kadehin dibinde kalan içkiyi bitirip doğruluyorum. Şimdi ayakta ve karşı karşıyayız. Neredeyse benden uzun. Ali bu kadar uzun boylu olduğunu söylememişti. Elimi uzatıyorum. Tutmadan, "Şimdi ne olacak?" diye soruyor.

Şimdi ne olacak! Yıllardır bundan daha uyarıcı bir soru, bir davet duymadım. Bileğini kavrayıp merdivenlere sürüklüyorum onu. Karşı koymuyor; aksine öteki elini sallayarak adımlarını hızlandırıyor. Geniş traverten basamakları çıkıp sahanlığa varıyoruz. Gece, öteki kızlar ve müzik arkamızda kalıyor.

Geniş kapıdan ışıkları açık salona girer girmez eğilip kaygılı bir sesle, "Yine o kızıl saçlı," diyerek, fısıldıyor kulağıma. "Bakın, peşimizden geliyor." Cevap vermeden salonun ortasına çekiyorum onu. Benimle geliyor. "Sizden ne istiyor?" Ne mi istiyor? Ne istediğini biliyorum. Öğrenmek için saçlarını bile boyattı. Kız tekrar soruyor: "Sizden ne istiyor?"

"Hikâyenin sonunu," diyorum.

"Ona anlatmadınız mı?" diye soruyor kız. Sanki karşımdaki bekçimmiş ve ondan yıllardır beklettiğim öcü alıyormuşum gibi hınçla başımı sallıyorum. "Hani hikâyenin sonu yoktu?"

"Yok!" diyorum. "Sonu yok; ama bu hikâyede de her hikâyede olduğu gibi bir sır gizli."

"Ve o kadın bu sırrı bilmiyor, öyle mi?"

Hayır, onu küçümsememeli! Bekçim, esmer değil, ama yine de kaderimin bir parçası yıllardır. Cevap vermiyor, parmaklarımı parmaklarının arasına geçirip salonun dibine yürüyorum. Kararsız... Gözlerinde toplanan kuşkunun yayılmasına izin vermeden telefonu işaret ediyorum.

"Ben birini arayacağım. Sen de..." Mutfak kapısına dönüyorum. "İçeriye girip açılmamış bir şişe bulacaksın. Sonra..."

Elini bırakıyorum. "Sonra birlikte yirmi yıl önce çırılçıplak denize girdiğin o kumsala gideceğiz ve ben sana hikâyenin gerisini anlatacağım."

Kız, güzel bir kadının evet demeden önce beklemesi gerektiği kadar bekleyip, sonra karar vermiş gibi omuzlarını silkiyor. "Pekâlâ..." Kapıya doğru birkaç adım atıp, duruyor. "İçki konusunda bir tercihiniz var mı?"

Başımı sallayıp yıllardır her sorulduğunda verdiğim cevabı tekrarlıyorum. "Fark etmez. Kapağı açılmamış her şişeye razıyım."

Kız mutfağa doğru uzaklaşıyor. Merdivenlerde ise ayak sesleri! Kapıya dönüyorum. Bekçim ve uşak; ikisi de oradalar: Geçmişe... Hayır, geleceğe açılan geçidi kapamaya niyetliler... Defolun! Bahçeyi işaret ediyorum. Sonra konsolun üstündeki telefonun ahizesine uzanıyorum. Bekçim ve uşak birbirlerine baktıktan sonra geri dönüp dışarıya çıkıyorlar.

Tuş sesleri aramızdaki kilometreleri yutup beni geçmişe taşıyor. Hattın ucundan yükselen zil sesini dinliyorum. Üç kez çalmadan açmaz... Beşincide açıyor.

"Benim," diyorum. Kısa süren bir soluk; sonra hattın ucu susuyor. Orada olduğunu, söyleyeceğim her sözcüğü dikkatle dinleyeceğini bilerek, "Kuşadası'ndayım," diyorum. "Seni her zamanki yerden arıyorum."

Cevap vermeden susuyor. Ne kadar incindiğini biliyorum. Ama beni anlamalı. Sessizlik uzayınca tek yanlı olacağını bildiğim konuşmayı sürdürüyorum:

"Sonunda o kızı buldum. Şimdi mutfakta, birazdan burada olacak ve birlikte Tarık'la Ali'nin yanına gideceğiz." Hattın ucundaki sessizlik daha da koyulaşıyor. Ağlıyor mu? "Ağlıyor musun?" Yine cevap vermiyor. Burnumu kaşındıran damlayı aynada bulup işaret parmağımla eziyorum. "Ben ağlıyorum. Kuşadası'ndayım, aylardan Ağustos, o kıvırcık saçlı, esmer kızı buldum, ama yine de ağlıyorum."

Gözyaşlarım telefonun üstüne düşüyor, sonra tellerin içine sızarak yüzlerce kilometre ötedeki sessizliğe varıp dudaklarındaki mührü eritiyor.

Öfkesini ve hayal kırıklığını çaresizliğinin ardına gizlemeye çalışan titrek sesini duyuyorum: "Kendine işkence yapmaktan vazgeç. Buraya dönebilirsin. Cumartesi..."

Perşembe, Cuma... "Doğum gününe yetişeceğim," diyorum. "İki gün yeter bana."

Hattın ucu tekrar sessizleşiyor. Artık göremiyorum; aynadaki yorgun yüzle gözlerimin arasında binlerce damla var. Kulağımdaki kısık ses, "Geri dön," diyor.

Dönemem. Hem Ali'yi, hem de Tarık'ı çok özledim. Üstelik gerçeği benim için bulup çıkaracak bir kız da var yanımda şimdi. Bir şeyler söylemeye çalışıyor ama sesi hıçkırığının içinde kısılıp kalıyor.

"Onu unutmadın, değil mi?" diye soruyorum. Kısık ses tekrar hıçkırıyor. "Tarık'ı unutmuş olamazsın." Hıçkırık yankılanıp büyüyor. Aldırmıyorum. "O seni sevdi. Kar yağarken, kar buz tuttuğunda, yağmurda, güneş parlarken... Hiç unutmadı seni."

Ses sonunda, "Ben de onu hiç unutmadım," diye fısıldıyor. Gözlerime binlerce kırık ışık batıran yaşları siliyorum. "Ama ben, seni..."

"Sus!" Susuyor. "Elime ilk kez hikâyenin sonuna kadar gitme fırsatı geçti. Biliyorsun; sen, peşime taktığın o uşak, bekçim, hepiniz biliyorsunuz; hikâyeyi sonuna kadar anlatmadan yaşayamam. Hatırlamalıyım. O sel yatağına geri dönmeliyim."

Hattın ucundaki sessizlik birden bölünüyor. Çığlığın dağıtıp sağa sola saçtığı sözcükleri güçlükle topluyorum.

"Sorun..." Aramızdaki perde yavaş yavaş buharlaşıyor. "Ne yıllardır bir türlü bitiremediğin hikâye, ne de Tarık. Sorun sensin! Yaşamak isteyip istemediğine, bizimle olup olmamaya karar vermelisin artık."

Yorucu bir iş bu: İçki içip içmemeye, her gece aynı rüyayı görüp görmemeye, düz beyaz taşlardan, köpek havlamalarından nefret edip etmemeye karar vermek? Her şeyi unutmamı istiyor; unutmak ölümdür... Sıra bende:

"Hayır!" diye karşı koyuyorum. "Yüzde ellisi gerçek, yüzde ellisi kuşku olan bir hayatla yetinemem!"

Hattın ucu ölüyor. Kulaklığı yerine koyup geriye dönüyorum. Kız! Tam arkamda ve beni bekliyor. Gözyaşlarımı siliyorum. "Ağlamışsınız," diyor.

Başımı sallayıp, "Ağustosta ne zaman esmer ve kıvırcık saçlı bir kıza rastlasam hep ağlarım ben," diyorum.

Yanıma geliyor. Gözlerinde şaşkınlığının yanına yerleşmeye çalışan koyu bir karanlık var. Ben o karanlığa sığınmayı düşlüyorum, o elini havaya kaldırıp yassı şişeyi gösteriyor. "Konyak."

Burnumu çekerek, "Esmerleri ve konyağı seviyorum," diyorum.

Gülüyor. Elimi beline dolayıp gözyaşlarımı, kısık sesi, çığlığı ve yarısı benim, yarısı kuşkuların olan hayatımı geride bırakıp, kucaklayarak bekçimle uşağın göremeyeceği yan kapıya sürüklüyorum onu.

Kız kollarımın gücüne şaşırmış gibi ölçülü bir çığlık atıyor. "Sakın içkiyi düşürme," diye fısıldıyorum kulağına.

Şişeyi sevgilisinin başı gibi göğsüne bastırıyor. Arka bahçeye çıkıyoruz. Karanlık bizi yutunca oynadığımız oyunun sonunu bilmediğini hatırlamış gibi ilk kez kaygıyla gölgelenen bir sesle soruyor: "Nereye gidiyoruz?"

Onu yere bırakıyorum. Burada her şeyden uzaktayız. Sadece biz ve keşfedilmeyi bekleyen bir hikâye var. Artık söyleyebilirim. "Kumsala, yirmi yıl önce çırılçıplak denize girdiğin o yere."

Kız yitirir gibi olduğu güvenini yeniden kazanmak istercesine gülüyor. Parke taşlarıyla kaplı yolu geçip ağaçların arasın-

dan kumsala doğru ilerliyoruz. Avcumun içinde belinin inceliğini, henüz örseleyemediğim etinin sıkılığını hissediyorum.

Kumsala varır varmaz ayakkabılarını çıkarıyor. Daha öncekiler gibi geri dönmeyecek! Başardım; sabaha her şeyi öğrenmiş olacağım. Kendime çekip mırıldanıyorum. "Yüzde elliden nefret ediyorum."

Anlamıyor. Ben de anlatmıyorum. Az sonra bütün kıyıyı kaplayan sesi dolduruyor kulaklarımı. "Buraya ne dersiniz?"

İşaret ettiği yere bakmadan elimi sallıyorum. "Hayır; daha ileriye, dalgaların kırıldığı yere kadar ilerleyeceğiz."

Omuzlarını silkiyor; sonra nedenini sormadan dalga sesine doğru yürüyor. Geride kalıp şişenin kapağını açıyorum. Bu şişeyi Ali için içeceğim. "Ya burası, iyi mi?" diye bağırıyor kız.

Sağa dönerek evi buluyorum. Evet, iyi. Ali'nin tarif ettiği yer orası olmalı.

Elimi kaldırıp yeri onayladığımı belli ederek sallıyorum. Kız, otuz metre ötede, sanki sekiz yaşındaymış gibi çocukça bir neşeyle kumun üstünde sıçrıyor. Ona katılmalıyım. Daha ilk adımda fark ediyorum. Evdeki gürültüler susmuş. Gülüyorum. Bekçim partiyi tatil etmiş olmalı.

Neşesine sesinden sonra elini de katarak yeniden bağırıyor kız: "Hadi gelin!"

Yanına yürüyorum. Birbirimize bakmıyoruz. Önümüzde sonsuza kadar uzanan karanlık, ışıksız bir deniz var; ikimizi de büyüleyen bu olmalı. Sırası gelmediğini bile bile, "Amcam böyle bir denizde boğulmuş," diyorum kıza.

Beni duymuyor. Saçlarına, dudaklarına, sesine ve bedenine iliştirdiği sekiz yaşındaki çocuğun neşesiyle mutlu; kumların arasında bulduğu taşları tek tek denize atıyor. Yanına çömeliyorum; irice, yuvarlak bir taşı bana uzatıp, "Suyun üstünde kaydırabilir misiniz?" diye soruyor.

Titriyorum. Ödüm patlıyor ama başımı sallamakla yetiniyorum. Ona taşlardan nefret ettiğimi, hele beyaz olanlara yıllardır dokunmadığımı söylesem bana güler.

Kumun üstüne yerleşiyorum. Gecenin karanlığında dizleri bembeyaz parlıyor. İçkiden ilk yudumu alıp şişeyi ona uzatıyorum. Geri çeviriyor. "Hava çok sıcak."

Birazdan vücudumuzdaki yaz sıcağını emmek için saldıracak soğuğu hatırlayıp gülümsüyorum.

Kız, ağzıma bakarak, "Biliyor musunuz," diye devam ediyor: "Dişleriniz çok muntazam. Sizinki kadar güzel dişleri olan erkek görmedim."

Dişlerim ha! Kahkaha önce kızı, sonra dalgaları susturuyor. Kulaklarımdaki ağrı çenemi acıtıncaya kadar o gümrük memurunu hatırlayarak deliler gibi gülüyorum. Gülümsememi gizlemeliydim... Susunca kız doğruluyor. "Ne oldu? Komik bir şey mi söyledim?"

"Dişlerimle hep övünmüşümdür," diyorum. "Dişlerim, yitirdiğim cesaretimin son kalıntısıdır." Parmağını yakalayıp ağzıma götürüyorum. "Sana bir sır: Yıllarca önce Mısırlı bir prenses dişlerimi gördüğünde az kalsın bayılıyordu."

Kız bir çığlık atarak parmağını geri çekiyor. "Deli misiniz siz?"

Isıracağımı mı sandı? Sakin olmalıyım. Yine de bir süre gözlerinin akı yanaklarına akmışa benzeyen o bulanık bakışlı paraşütçüyü hatırlayarak gülüyorum. Ama sıra kerpetenin görüntüsüne gelince bıçaklanmış gibi haykırarak susuyorum.

Dakikalar sonra gözlerim açılıyor. Kızı, yüzünde donup kalmış sorularla bana bakarken buluyorum. Saçmaladım. Eğer benimle gelmesini istiyorsam, kendimi kontrol etmeyi başarmalıyım.

"Aldırma," diyerek, rahatlatmaya çalışıyorum onu. "Beyaz taşlardan, hele dişlerimden söz edildi mi hep böyle saçmalarım."

İtirafın ardından içkiden ikinci yudumu ve ara vermeden daha uzun süren üçüncüyü içiyorum. Kız şişeyi yere bırakmamı bekliyor; sonra aramıza belli bir uzaklık yerleştiren bir

sesle soruyor: "Size bir hikâye anlatacağım diyerek buraya getirdiğiniz kızları hep böyle korkutur musunuz?"

Ne diyebilirim? Verecek cevabım yok. Çünkü o buraya kadar gelen ilk kız. Çoğu parkeli yoldan geri döndü. Ama bunu ona söylemeye niyetim yok. Birkaç dakika sonra sessizlik tedirginliğini, tedirginlik ise ürkekliğini uyandırdığında yavaşça mırıldanıyor: "Nereye bakıyorsunuz?"

Bir şeyler söylemeliyim; onu daha fazla kendisiyle baş başa bırakamam. "Dizlerine," diyorum. "Çok uzun zaman önce seninkilere benzer bir çift diz görmüştüm."

Kız tedirgin edici sessizlikten kurtulmanın sevinciyle, "Ya!" diye bağırıyor. "1970'lerde değil mi? O zaman da kısa etek modaydı."

"72'de. Ama o dizlerin sahibi olan kadın bana seni bulduğumda kısa etek modasının çoktan geçmiş olacağını söylemişti."

Kız '72'de kalmış öteki dizlere aldırmadan soruyor: "Geçmediği için memnun musunuz?"

Başımı sallıyorum. Hak ettiği ödülü sevgilisine veren aşık bir kadın gibi kolunu uzatıp sağ elimi dizlerinin üstüne çekiyor. Teni pürüzsüz ve sıcak. Onu öpmemek için zor tutuyorum kendimi. Hayır, yapmamalıyım. Onu ilk kez Ali öpmeli. Sesi karşılaştığımızdan beri ilk kez boğuklaşıyor: "Onunkiler de... güzel miydi?"

Bilmiyorum; aslında emin değilim. "O dizlere dokunamamıştım." Kız kışkırtıcı -ama hâlâ canımı acıtan- bakışlarını gözlerime saplarken cümlemi bitiriyorum: "Çünkü ellerim bağlıydı."

Bu, beklediği cevap değildi. O, dizlerinin güzelliğini duymak için hazırlanmışken, ellerimden söz etmenin ne gereği vardı? Onu yatıştırmalıyım. Hayır, yararı yok; hâlâ kızgın.

"Yeter artık," diyor. "Siz buraya sarışın bir kız getirmeliymişsiniz. Çünkü söylediğiniz hiçbir şeye inanmıyorum." Bu

kez ne demek istediğini anlamayan benim. Sormama kalmadan kızgınlıkla hayal kırıklığı arasında gidip gelerek devam ediyor: "Anlattıklarınıza ancak bir sarışın inanır. Çünkü onlar inanmaya ve baştan çıkarılmaya hazırdır."

Sarışınlar hakkında duyduğum en acımasız ve en esmerce yargı bu. Yine de aynı görüşteymişim gibi gülümsüyorum.

Kız, hesap sorar gibi, "Şimdi söyleyin bakalım," diyerek konuşmasını sürdürüyor. "Yirmi yıl önce, ben sekiz yaşında ve henüz yüzmeyi öğrenmemişken nasıl oldu da beni burada çırılçıplak denize girerken gördünüz?"

Vücudumu şarapnel parçaları gibi delik deşik eden sözcüklerden korunmak için ellerimi kaldırıyorum. "Ben değil, Ali görmüş seni." Elimle plajın öteki ucundaki kayaları gösteriyorum. "O sırada tepedeki evdeymiş. Tümüyle bir rastlantı..."

Kız sıkılmış gibi bir hareket yapıp, "Bakın," diyor. "Sizin yerinizde olsam başka bir yol bulurdum."

"Yol!"

"Evet," diyor sabırsızlıkla. "Eğer bir kadını baştan çıkarmayı düşünüyorsanız inandırıcı olmalısınız." Susuyor, ama sonra hemen atılıyor: "Sakın gülmeye kalkışmayın."

Gülmek mi? Hayır, artık gülemem. Çünkü hikâyenin bundan sonraki bölümleri oldukça acıklı. Nasıl tepki göstereceğini bilmeden elimi uzatıyorum. Geri çekilmiyor. Aramıza giren hiçbir şeyi görmeden dümdüz gözlerine bakıp soruyorum: "Bu gece buraya gelirken benimle tanışacağını düşünmüş müydün?"

"Evet," diyor kız. "Ama gelişimin tek nedeni bu değil."

Öteki nedenleri de söylemesi için susuyorum. Ama kız konuşmaktan vazgeçiyor. Onu anlıyorum. O buraya, kasabada hakkında çok şey anlatılan o adamı görmek, kim bilir belki de bir gecelik bir serüven yaşamak için geldi.

Serüven! Eğer öyleyse ona hiç yaşamadığı bir serüven verebilirim. Ellerimi birbirine vurup kulağına eğilerek fısıldıyorum:

"Pekâlâ, şimdi sırtüstü yat." Duraksayınca kuşkularını dağıtmak için önce ben uzanıyorum. "Gözlerini kapat ve beni dinle." Dediğimi yapıyor. "Şimdi hikâyeyi anlatmaya başlıyorum. Ama ne olursa olsun ben söyleyinceye kadar gözlerini açmayacaksın." Cevap vermiyor. Oldu. Gelecek. "İstersen elimi tutabilirsin." Tutmuyor. "Unutma, gözlerini açmayacaksın." Anlamış gibi başını sallıyor. "Birazdan, hikâye başlar başlamaz bir yolculuğa çıkacağız."

"Gideceğimiz yer uzak mı?" diye soruyor.

"Sabaha geri dönmüş oluruz," diyorum.

Kız, neyi ettiğini bilmeden, "Kabul," deyip, derin bir soluk alıyor. "Hadi, gidelim bakalım."

Sözlerini bitirince tekrar sekiz yaşına dönüp neşeyle gülüyor. Fırsat varken gülsün; çünkü önündeki on iki saat boyunca hiç gülmeyecek.

Sıra bende. Gözlerimi kapıyorum; artık hiçbir engel kalmadı. Geçmiş zamanda saklı o serüveni şimdiki zamanda yaşayabilirim.

Sıra yemin etmeye geldi: Hiçbir şeyi unutmayacağım... Yemin ederim.

Yemin ediyorum; ardından denizin, karanlık kayaların, çığlıkların, hücrelerin, akıttığım bütün gözyaşlarının, şişelerce içkinin, aradığım bütün esmer kızların, hiç görmediğim Amcam'ın öldüğü o boğazın, zeytin ağaçlarının tepesinde esen rüzgârların, yabani çiçek kokan dağların, akmayan nehirlerin ve onca gece ile gündüzün üzerinden aşıp yıllardır yüreğimi katılaştıran kuşkunun ilk kez boy attığı o tepeye doğru yola çıkıyoruz.

Biraz bekleyip gözlerimi açıyorum. Açar açmaz dişlerim sızlıyor. Dişlerim! Hayır, sıranın dişlerime gelmesine çok var. Henüz serüvenin başındayız. Ne gökyüzünde, ne de yeryüzünde bir tek ışık var. Koyu bir karanlığı yarıyoruz. Yıllardır

ilk kez bu kadar uzak bir yolculuğa çıkmanın tedirginliği kaslarıma kramp yayarken, yana, hâlâ adını bilmeyen kıza dönüyorum: Yaratılmış bir varlık kadar güzel; Ali'nin söz ettiği kız kesinlikle o. Sabırlı olmalıyım. Şimdilik yapmam gereken, onu seyretmek.

Dakikalar sonra hava iyice serinliyor. Yattığı yerde kımıldayıp yana dönüyor kız. Üzerine eğilip, "Gözlerini açma," diye fısıldıyorum.

"Daha gelmedik mi?"

Kulaklarımı kabartıp acımasına aldırmadan gözlerimi sonuna kadar açıyorum. Çok uzaklarda belli belirsiz ışıklar var. "Az kaldı," diyerek veriyorum haberi. "On beş, yirmi dakika..."

Kız konuşmuyor, orada olduğunu bildiği elimi tutuyor. Beklediğim, hissetmek istediğim, hayır, daha çok arzu ettiğim sevecenlikten yoksun bir dokunuş bu. Ama aldırmıyorum. Önemli olan benimle gelmesi. Bu yeter bana. En geç sabaha, yıllardır anlata anlata bir türlü bitiremediğim hikâyenin sonunu o getirmeyecek mi?

"Bir şeyler söyleyin lütfen," diyor kız. "Sessizlikten sıkıldım."

Bir şeyler!.. Peki. "O gece çölde ve gençken..." diye başlıyorum.

"Hangi gece?" diyor kız. Hangi gece? Sorunun anlamsızlığı kanımı donduruyor. Ama sonraki tüm gece ve gündüzlere, bütün mevsimlere hükmedecek 'o gece'yi nereden bilecek? Bu sorunun bir tek cevabı olduğundan da habersiz. "Cevap versenize," diye üsteliyor kız.

"Yaşadığım bütün geceleri yutup hayatımı kıskıvrak ele geçiren o uğursuz gece; o gece çöldeydim ve gençtim. İlk aydınlatma mermisi yıldızların ortasında birdenbire belirip tepemize bir fanus gibi geçirilmiş sakin ve aldatıcı geceyi gündüze çevirdiğinde karar verdim bu hikâyeyi anlatmaya..."

"İşte yine o müthiş gece."

"O geceye gidiyoruz," diyorum, sözlerini keserek.

Kız birden elini geri çekiyor. Korktu mu? Hayır. Sesi az önceki kadar umursamaz. "Demek o gece gençtiniz?"

O gece kırk yaşında değildim. Parmaklarımın ucunda titreme, gözlerimde yaş, damarlarımda bu kadar alkol yoktu. Ölmenin ve unutmanın kolay, olup bitenlere katlanarak yaşamanın ise zor olduğuna inanıyordum. Ne saflık!

Kız, hiçbir şeye inanmayan sekiz yaşındaki sesiyle, "Cevap vermediniz," diyor. "Peki, şimdi kaç yaşındasınız?"

Şimdi! Şimdi yirmi bir yaşında değilim, artık ölmenin de yaşamak gibi zor olduğunu, küçücük bir gözyaşı damlasının içinde yaralı yüreğimi defalarca boğabilecek kadar çok hüznün birikebileceğini biliyorum. Bir zamanlar her isteğime coşkuyla karşılık veren ve benim olduğu için benliğimi coşturan kaslarımın çoktandır eskisi kadar itaatkâr olmadığının ve giderek beynimle zevklerimin arasına bir engel gibi dikildiğinin de farkındayım...

"Çok sıkıldım, gözlerimi açmak istiyorum," diyor kız.

"Hayır," diye atılıyorum.

Yeniden büyüyor. Artık sekiz yaşında değil. "Peki. Ama lütfen elimi sıkmaktan vazgeçin." Elini bırakıyorum. Kız sabırsızlığını gizlemeden, "Şimdi neredeyiz?" diye soruyor.

"Az kaldı, birazdan o geceye gireceğiz."

Bir süre konuşmadan parmaklarını ovuşturuyor. Profilden daha da çarpıcı. Onu öpsem. Hayır, önce Ali; onun sırasını alamam. Kız, "Bari hikâyenin konusunu söyleyin," diye mırıldanıyor.

Korkuyla ürperiyorum. Söylesem, böylesine masum bir sorunun ne denli dehşet verici bir cevabı olduğunu kavrayabilir mi? Yine de istediği cevabı veriyorum ona: "Konumuz tekrarlanamayacak olanın tekrarlanması."

Kız, sesimin boğuklaşmasına şaşırmış gibi giderek incelip, sonunda alaycı bir neşeyle buluşan sesiyle soruyor:

"Tam size göre bir karşılık. Tanrı aşkına, tekrarlanamayacak olan nedir, söyler misiniz?"

Hiç beklemeden söylüyorum: "Ölüm!"

Sıçrayarak doğruluyor kız. Bir süre ne yapacağına karar vermek ister gibi duraklıyor. Sonra öfkeden titreyen bir sesle konuşuyor: "Saçmalıklarınızdan bıktım." Tam karşımda ve gözleri açık artık. "Ne söylediğinizin farkında..."

Sözlerini bitiremiyor. Yüzündeki kaslar donarken geldiğimizi fark ediyorum. Son on dört yıldır yaptığım en uzun yolculuğun iki içki şişesinin arasındaki mesafeyi geçmemesine rağmen bu uzun dönüşü başardım; onunla. Göğsüm minnetle kabarıyor. Artık...

Kız o anda bağırıyor: "Bunlar! Bunlar da ne?" Bakmıyorum. Çünkü parmağının ucunda ne olduğunu biliyorum. "Lütfen susmayın, bir şeyler söyleyin," diyor kız.

Parmağının ucunda yıldızlara doğru yükseldikten sonra alçalarak toprağın otuz kırk metre üstünde patlayıp ortalığı gündüze çeviren cüce kuyrukluyıldızlar var.

Kız titreyerek, "Nedir bunlar?" diye sorunca, doğrulup elimi omzuna atıyorum.

Yatışmalı; paniğe kapılmasına engel olmalıyım. Henüz bu hikâyedeki rolünün ne kadar önemli olduğunu bilmiyor. Kulağına eğilip, "Sözünü ettiğim o aydınlatma mermileri," diyorum.

"Neredeyiz?"

"Hikâyenin başladığı yerde," diye cevap veriyorum. "O gecenin başındayız." Sağ elimle onu kendime çekerken, sol elimle saçlarını okşuyorum. "Şaşıracağını biliyordum. Ama korkman için bir neden yok. Buradaki hiçbir tehlike bize ulaşamaz."

Sözlerimi anladığını belirten bir ifadeyle gözlerini kapayıp açıyor. Yüzünde bundan böyle hiçbir zaman eskisi kadar neşeyle gülemeyeceğinin bilincindeymiş gibi, gülümseyişten

çok gülümseyişi andıran bir ifade var. "Merak etmeyin, iyiyim," diyor. "Sadece o..."

Ona yardım ediyorum: "Aydınlatma mermileri."

"Evet, onları görünce birden..." Sözlerine yine ara veriyor. O ifade kayboluyor; yarısını korkuya kaptırdığı şaşkınlık yüzünü genişletirken ekliyor: "İyi, ama bu gösterinin amacı ne?"

Eksik bıraktığı gülümsemeyi ben tamamlıyorum. "Benimle gel." Birlikte doğruluyoruz. Başka bir gezegendeymiş gibi her adımında ürpererek tepenin ucuna kadar izliyor beni. "Bak!" diyorum. Altımızdaki düzlüğe doğru eğilen parmağıma bakıyor. Aşağıda, cehennemin kıyısında olup bitenleri açıklıyorum ona: "Tepenin hemen altında masa gibi bir düzlük var." Bir süre o düzlüğü arıyor. Bulunca soruyorum: "Oradaki üç kişiyi görüyor musun?" Kız başını çevirip eğiyor. "İşte, onları arıyorlar."

"Kim arıyor?" diye soruyor kız.

"Askerler." Gözlerini karanlığa saplayınca, "Onları şimdi göremezsin," diyorum. "Henüz sıraları gelmedi. Çünkü hikâye aşağıdaki üç kişiyle başlıyor."

Kız bir süre konuşmadan on, on beş metre altımızdaki, ilkel kabilelerin sunak taşını andıran düzlüğün üstünde yatan üç genç adamı seyrediyor. Sonra unuttuğu şiiri hatırlayan biri gibi giderek hızlanan bir tempoyla mırıldanıyor: "Biri Ali, öteki Tarık..." Sessizliğinden bana döndüğünü anlıyorum. Ama ben ona bakmıyorum. "Ya üçüncü, o kim?"

Kirpiklerimin arasındaki yaşı silip, "Üçüncü, hikâyeyi anlatacak olan," diyorum. "Sağ tarafında Ali, sol tarafında ise gecenin soğuğu var."

Kız mırıldanarak cümleyi bıraktığım yerden alıp kaldığı yerden sürdürüyor.

"Tarık! Hatırlıyorum. O birkaç metre ötede yüzükoyun yatmış tepenin eteklerinde İbranice..." Henüz görmediği askerlerin çığlıklarını duymak ister gibi kısa bir an için susuyor. "İbranice bağırarak koşuşan askerleri gözetliyordu..."

Sözlerini bitirir bitirmez bana dönüyor. Ona yerden kopardığım, tadını on sekiz yıldır unutmadığım bodur otu uzatıyorum. Kokluyor, sonra kekeleyerek, "Na-sıl o-lur?" diyor. "Üçüncü adam orada, onlarla birlikte..." Elini düzlükten çekip bana uzatıyor. "Ama siz hep yanımdaydınız." Parmaklarının arasında bir gül gibi tuttuğu bitkiyi alıp burnuma götürüyorum. "Hem o yirmi yaşlarında. Oysa siz..."

Şakaklarımdaki beyazlıkları okşayan parmaklarını öpüyorum. Artık söyleyebilirim. "O ben'im. Ama aramızda tam on sekiz yıl var."

Yüzünü tekrar sivrilten çığlığı sözlerimi bitirmeme fırsat vermiyor: "Hayır!"

Başımı sallıyorum. Ne kadar bağırırsa bağırsın, gerçek bu. Uzaklara dalıyorum. Ancak kızın çığlığı sönüp de beğendiğim yüzü geri gelince ona dönüyorum: Elini tokat atacakmış gibi kaldırmış. Eğer rahatlatacaksa vurabilir. Ama vücudunu kat ederek dişlerine ulaşan titreme tokadını yanına düşürüyor. "Çok soğuk."

Neden soğuk olduğunu anlatıyorum ona: "Burada mevsim sonbahar. Aylardan da Kasım; sanıldığının aksine Güneyde de geceler soğuk olur."

Uzattığım şişeyi bu kez geri çevirmeden alıp içiyor. İçki ve soğuk başını önüne düşürünce sırtını ovuyorum. Birazdan alışır. Birkaç dakika sonra gökyüzündeki parıltılar sönüp, derisini yakan soğuğa alışınca başını kaldırıyor ve inkâr eden bir sesle, "Siz... siz bir büyücüsünüz," diye mırıldanıyor.

"Hayır," diyorum. "Ben sadece hikâyeyi anlatacak olanım. Büyü, hikâyede gizli."

Söylediklerimin tek sözcüğüne bile inanmadığını biliyorum. Gözleri gece kadar koyu bir kuşkuyla kaplı artık. Gözleri! Nasıl oldu da daha önce gözlerine dikkat etmedim.

Sesi gözlerini benden alıp kaçırıyor. "Neredeyiz biz?"

On sekiz yıl önce yola çıkmadan, hazırlıkları bitirip silahlarımızın emniyetini açtığımız an geliyor gözlerimin önüne. "Batıya," demişti Ebu Halid, "Ölüdeniz'e doğru."

"Ölüdeniz'e yakınız. Şeria Irmağı'nın Batısında olmalıyız."

"Ne!" diye bağırıyor kız. Şimdi bir gözünde kuşku, öteki gözünde kocaman bir korku var. "Ne işimiz var burada?"

"Perde burada açılıyor," diyorum. "Bak! Açıldı bile..."

Kız, beni izleyerek tepenin birdenbire alçalıp dik eğimle aşağıdaki düzlüğe indiği Güneybatı tarafına yürüyor. İşaret parmağımı düzlüğe saplıyorum. "Aşağıda hareket var."

"Evet," diyorum. "Birazdan Ali'nin sırtına bakacağım."

"Ali!" diyor kız.

"Aramızdaki en mutlu kişi oydu," diyorum.

Kız, sayıklar gibi birkaç kez art arda, "Ali, Ali," diyor.

Ali'yi istiyorsa Ali'yle başlayabilirim.

"Onun kadar gülmeyi seven başka birini görmemiştim," diyerek anlatıyorum Ali'yi. "Güldüğü zaman bütün yüzü ışıltılı gözlerine toplanırdı, siz de o zaman gülmenin ne kadar önemli ve kalıcı olduğunu, hayatın eninde sonunda sadece gülmekle özetlenebileceğini anlardınız. Ağlarken, acı çekerken, uyurken bile gülebilirdi. Kocaman, dünyayı çepeçevre kuşatacak kadar geniş ve kavrayıcıydı gülümsemesi."

Kısa bir süre soluk almak için duraklayınca, "Susmayın, devam edin," diyor kız.

"Onunla soğuk, gökyüzünde dumanların uçuştuğu bir kentte karşılaştık. Gözleri büyük ve garipti. El sıkışırken gülüyordu. Ali'yi tanıdıktan sonra ciddi şeylerin de gülümseyerek yapılabileceğini fark ettik. Şimdi onun gerçek kimliğini biliyorum. O bir köylü değil, bir öğretmendi. Bize gülmeyi öğretmekle görevli bir öğretmen."

"Herhalde beni seyrederken de gülüyordu," diyor kız.

Elini tutuyorum. Birkaç adım geriye çekiliyoruz.

"Bizimle buraya gökyüzünde yıldızları olan geceler için değil, sıcak günler için, soğuktan kurtulmak için geldi. Soğuk, gülümsemesine iyi gelmiyordu; galiba sıcakta daha iyi türkü söylediğini de keşfetmişti."

"Peki siz?" diyor kız, birden. "Tarık'la siz neden geldiniz buraya?" Biz! Susuyorum. Nasılsa bu soruya birazdan bir cevap bulacağım. Sessizlik uzayınca kız yeniden konuşuyor: "Bir nedeniniz olmalı."

Evet, vardı. Yıllarca önce sorgulanırken verdiğim cevabı hatırlıyorum: "Amcam yüzünden."

"Amcanız mı?" diye soruyor kız.

Başımı sallıyorum. Ona Amcam'la iftihar ettiğimi anlatmalıyım. Bu hikâyede 'o' da gerektiği gibi yer almalı. Gözlerimi kapayıp dalga sesleri arasında, Amcam'ın kafamın arkasında bir yerde saklı o soluk fotoğrafını bulmaya çalışıyorum.

"Çok uzun boylu ve güçlü adammış... Onu görmedim... Ben doğmadan beş yıl önce ölmüş; 1943'te. O kadar güçlüymüş ki, bir keresinde uçurumdan aşağıya kayan yüklü bir katırın kuyruğundan tutup yardım gelinceye kadar yarım saat öyle tutmuş." Kız araya girmeye çalışıyor, ama ona fırsat vermiyorum: "Güçlü olduğu kadar da yakışıklıymış. 1920'de, daha on sekizindeyken yaşadığı kasabadaki bütün kızlar ona aşıkmış. Ama o hiçbirine yüz vermemiş, çünkü bir Rum kızını seviyormuş."

"Su-sun!"

Gözlerimi açıyorum: Kız yeniden soğuğu hissetmiş gibi titriyor. Belki biraz daha içki içmeli. Ama konuşmaya başlayınca onu titretenin öfke olduğunu anlıyorum.

"Siz hem sarhoş, hem delisiniz. Amcanızın güçlü ve yakışıklı olmasının sizin burada bulunmanızla ne ilgisi var?"

"İkimiz de zor durumda olanlara yardım etmeden duramayız."

Kız ellerini aşağıya doğru indiriyor. Amcam'ı anlatmaya devam etmeden önce bir süre bekliyorum. Ama o beklemiyor. "Ya Tarık?" diyor. "Onun da mı sizinki gibi amcası vardı?"

Tarık? O aşıktı. Yine de onun yerine cevap vermek bana düşmez. "Bilmiyorum," diyorum.

Kız inanmıyor; ama başka soru da sormuyor. Ben de inandırmak için başka bir yalan bulmak zorunda kalmıyorum. Birbirimizi süzüyoruz. Uzanıp kendime çekiyorum onu. Bazen içten bir sarılma bin yalandan daha güçlü bir cevap değil midir?

Karşı koymadan istekle yaklaşıyor. Korunmaya, hayır, daha çok sıcaklığıma ihtiyacı var. Birkaç dakika boyunca -aşağıdan birinci perdenin başlayacağını haber veren sesler yükselinceye kadar- art arda on sekiz kış yaşamış gecenin soğuğuyla birbirimize sarılıyoruz. Sesleri duyunca, "Ali," diye fısıldıyor. "Aranızda en genç olanınız o mu?"

Başımı sallayıp aynı fısıltıyla cevap veriyorum: "Hayır. Şu anda dünyanın üzerindeki en yaşlı insan Ali."

Başını omuzlarımdan kaldırıp gözlerini yüzüme dikiyor. Yine inanmadı. Ne zaman inanacak bana? "Neden?"

"Çünkü çok geçmeden ölecek," diyorum. "Yarım saat, belki kırk beş dakika sonra."

Kız olup biteceklere şimdiden razı olmuş gibi başını tekrar omzuma dayayıp, kulağıma fısıldıyor:

"Size inanmıyorum. Ne size, ne gördüklerime, ne de amcanıza... Hepsi rüya; birazdan uyanınca her şey yok olacak."

Cevap vermiyorum. Arada askerlerin telaşlı bağrışlarıyla yırtılan sessizliği, altımızdaki düzlüğün sonundaki kibutzların ışıklarını seyrederek içkimi yudumluyorum. Gündüz olsa belki Ölüdeniz'i de görebilirim. Kız rahatsızmış gibi kımıldıyor. Ben rahatım; soğuğun dışında mutlu bile sayılabilirim. Çünkü yıllarca sonra bu hikâyeyi baştan sona anlatabileceğim biri var yanımda.

Kız kollarımın arasından sıyrılıp ileriye doğru yürüyor. Birden acıyorum ona; sabaha kadar o da bu gecenin tutsağı. Çağıran sesi, geceye saplanıp kalmış düşüncelerimi dağıtıyor: "Bakın, aşağıda bir şeyler oluyor."

Ne olduğunu biliyorum; bakmayacağım. İlerde kalınlaşıp bir duvara dönüşen karanlığın ötesinde Ölüdeniz var, ben oraya bakıyorum. Birden on sekiz yıl önce farkına varıp şimdi unuttuğum gerçekle burun buruna geliyorum: Amcam! O karanlığın bittiği yerde Amcam beni bekliyor.

Kız sesleniyor: "Biri ayağa kalktı... Ali'yle konuşuyor."

"Evet, biliyorum."

Yanıma geliyor. Gözlerinde geceden ve soğuktan edindiği derin koyuluklar var. "Ama aşağıya bakmadınız."

Elimi uzatıp biçimli dudaklarına dokunuyorum. "Bakmadım, ama ne olup bittiğini biliyorum. Çünkü Ali'yle konuşan benim."

"Siz misiniz?" Benim, biraz sonra Ali'yle senden söz edeceğiz... Böyle demiyorum. Önce yarası; sırada yarası var. Kız tekrarlıyor: "Onunla konuşan siz misiniz dedim?"

Ali, "Çok bastırma, gıdıklanıyorum," diyor. Elimi geri çekiyorum. "Sağol," diye devam ediyor. "Az kalsın kahkahalarla gülecektim." O gülmekten söz ederken ben büyülenmiş gibi parmağıma bakıyorum. "Düşünebiliyor musun, gülseydim Tarık ne yapardı?"

Hiçbir şey düşünmüyorum. Beynimin içinde avaz avaz bağıran bir ses, parmaklarımda ise kan var. Ali, "Ne olduğunu görebildin mi?" diye soruyor.

Gördüm, Allah'ın cezası! Sırtında işaret parmağımın girebileceği kadar geniş ve derin bir delik var; kan fışkırıyor. "Konuşsana," diyor Ali. "Dilini mi yuttun?"

Dilimi bulup ısırıyorum. Yoksa bağıracağım. Ali, gülecekmiş gibi omuzlarını kımıldatınca mırıldanıyorum: "Bir şey batmış, galiba ucu hâlâ içerde."

"Şimdi anladım," diyor. "Demek gıdıklayan oymuş."

Bileğime kadar tırmanan kanı pantolonuma siliyorum. Ölecek. Evet, ölecek... Ses beynimde yankılanıp biçim değiştiriyor: Gülecek, gülecek... Korkuyla, "Sakın gülme," diyorum.

"Tamam," diyor Ali. "Şaka yaptım, gülmem." Sonra çantayı bulmak için eğildiğimde sesini yükselterek devam ediyor: "Tam dikenli telleri geçiyordum ki, herifler ateş açtı. Ben de acele etmek zorunda kaldım. Herhalde o zaman battı."

Dikenli tellerin orada ne işi vardı? "Neden dümdüz koşmadın?" diye soruyorum.

Gülüyor ve, "Yerde marullar vardı," diyor. "Eğer dümdüz koşsaydım marulları ezecektim."

Hangimiz daha deliyiz? O mu, ben mi? Düşünmekten vazgeçip çantadan tamponu çıkarıp yarayı görmeden göllenen kanın üzerine bastırıyorum. "Sen hangi taraftaydın?" diye soruyor Ali, merakla.

"Sağda; Ebu-Halid'in adamlarına yakındım."

Soğuk ona Ebu-Halid'i ve marulu unutturuyor. "Çabuk ol, üşüdüm. Üzerime bir şey örtmezsen zatürree olacağım."

Parkasını alıp omuzlarına örtüyorum. Neden onu buldu? Başımı kaldırıp yıldızlara bakıyorum. Tanrı'yı görebilsem ona Ali'nin amcası olmadığını hatırlatacağım.

"Önce kaşıntı, sonra sırtımı gıdıklayan o tel..."

Konuyu yaradan uzaklaştırmaya çalışıyorum: "Ne gece!"

Yanına uzanmamı bekliyor. Yerleştiğimden emin olunca, "Düşünürsen o kadar da kötü değil," diye başlıyor. "Son bir haftadır ilk kez böyle yan yatıp biraz dinlenme fırsatı geçti elimize."

Gözlerimi işlemediğim suçtan edindiğim suçluluk duygusuyla onunkilerden kaçırıyorum. Ona nasıl baktığımı görmemeli.

"Canım ne istiyor, biliyor musun?" Bilmiyorum. O, "Sigara," diye ekliyor. "Bir sigara içmek için neler vermezdim." Elini göğüs cebine götürüyor. "Hey, öyle bakma, şaka yaptım." Gözlerimi kapıyorum. Ciğerlerine kadar sızmış o sinsi kurşunu ne zaman fark edecek? "Ne düşünüyorsun?"

Her şeyi açıklayacakmışım gibi elimi ağzıma götürüyorum. Kafamın içinde oraya buraya çarpan o iki sözcük beynimi küçük parçalara ayırıyor: Ölecek, gülecek. Ölecek, gülecek. Ölecek, gülecek... Gözlerimi açıp, "Gülmeni yeğlerim," diyorum.

Sessizce gülüyor. "Ben ne düşündüğünü sordum," diyor.

Sesi düşüncelerimi okuyormuş gibi sevecen... Düz, her şeyden uzaktaki tepeyi o zaman görüyorum. Tam arkamızda. Ali kımıldayınca bakışlarımdan düşüncelerimi anlayacağı korkusuyla atılıyorum.

"Tepeyi, arkamızdaki tepeyi düşünüyorum." Ali yavaşça, ciğerlerine ulaşmaya niyetli kurşunu uyandırmamaya çalışarak başını çeviriyor. "Orada olsaydım belki Amcam'ı görebilirdim."

Elini uzatıp sırtıma vuruyor. Tarık, az ötede, aşağıda gürültüye dönüyor. Her şeyin yolunda olduğunu işaret ediyorum; bakışlarını tekrar önündeki düzlüğü kuşatmış, saatlerdir bizi içine alarak koruyan dost karanlığa çeviriyor.

Ali yeniden mırıldanıyor. "Biliyor musun dostum, sende hoşuma giden şey bu deliliğin." Cevap vermiyorum. "Amcan'ı en son ne zaman gördün?"

"Birkaç saat önce kibutzdaki ambarın oradaydı. Benimle övündüğünü söyledi."

"Soyaçekim," diyor Ali. "Delilik sana Amcan'dan miras kalmış olmalı." Sözlerini bitirdiğinde uzaktan yükselen madeni bir ses bir süre düzlüğü kaplıyor. "Aldırma," diyor Ali. "Ne olup bittiğini anlamak Tarık'ın işi. Biz yan yatıp keyfimize bakacağız."

İşbölümüne uyup ona dönüyorum. Amcam'da kalmıştık. "Amcam deli değildi," diyorum.

"Doğru. O, beş metrelik ahşap bir tekneyle Alman hücumbotuna saldırmaya kalkışmamış mıydı?"

"Direnişçilere yardım etmek istiyordu," dedim. "Başka çaresi yoktu."

"Yunan direnişçilerine, öyle mi?"

"Evet," diyorum, saygılı bir sesle.

"Ve bunu 1920'de bir Rum kızına âşık olduğu için yaptı. Komünist olduğu için değil."

"Amcam'ın yirmi iki yıl gibi kısa bir sürede aşkını unutacağını düşünüyorsan yanılıyorsun. O hiçbir şeyi unutmaz. Amcam'la ilgili her şey ölümsüzdür."

Bir süre konuşmuyoruz. O sırtını, ben Amcam'ı ve ölümsüzlüğü düşünüyorum.

Ali neden sonra, "Şimdi o tepede olsam," diye yeniden başlıyor. "O tepede olsam, yanımda güzel bir kız, elimin altında içki, dudaklarımda da bir sigara olsa..."

Sesi incelip kaybolurken başımı kaldırıp Ölüdeniz'e kadar uzanan düzlüğe hakim konumdaki tepeyi süzüyorum. Evet, neden olmasın. Belki orada bir kız bulabiliriz. "Gidip bakmamı ister misin?" Ali şaşkınlıkla duraklıyor. Önerimi yineliyorum: "Oraya gidip o kızı bulmamı ister misin?"

Başını sallıyor; kararsız. "Sana inanmıyorum. Oraya Amcan'ı aramak için gideceksin. Kızı umursadığın falan yok."

"Söz," diyorum. "Sadece kızı arayacağım."

İkimiz de kararlaştırmış gibi aynı anda Tarık'a bakıyoruz. Tarık yere uzanmış, gergin vücuduyla düzlüğe doğrultulmuş, ateş etmeye hazır bir namluyu andırıyor.

"Ben seni idare ederim," diyor Ali. Burnumun ucundaki bitkiyi koparıp ağzıma atarken bir fısıltıya dönüşüyor sesi: "Hadi git, fırsatını bulursan benim için de öp o kızı."

Gözlerimi kapıyorum. Gecenin soğuğunda o tepede tanımadığım bir kızı arayacağım. Ve fırsatını bulursam onu sırtı delik yoldaşım için öpeceğim. Amcam'a bakmak yok; söz verdim.

Elimi, tanımaya çalıştığım kızın dudaklarından çekip, "Evet," diye tekrarlıyorum. "Ali'yle konuşan benim."

Şaşırmadan, "Neler konuştuğunuzu bana da anlatır mısın?" diyor kız.

"Seni onun için öpmemi istedi."

Kız bu kez, 'Size inanmıyorum,' demiyor. Gözlerine bakıyorum: İrisinde, sızlayan dişlerimin beyazlığını yitirmiş yansıması var. Eğiliyoruz; dudaklarını uzatıyor. Önce Ali. "Bu Ali için," diyorum.

Dudakları ılık ve dinlendirici. Kaslarıma yayılan o rahatlatıcı gevşemeyi kaybetmekten korkarak geri çekiliyorum. Kızın yüzünü -olup bitenlerin gerçek olduğundan kuşku

duysa da- üçümüzün ortak kaderini paylaşacağını ele veren bir ifade kaplıyor. Bunun ne olduğunu biliyorum: Yazgımın fotoğrafı.

Bu duygu onu daha da güzelleştirdi. Bir an bunu ona da söylemeyi düşünüyorum. Ama o ilk öpücüğün aldatıcılığını unutmak ister gibi gözlerini kapatınca vazgeçip, Ali için tekrar dudaklarına eğiliyorum.

Dudakları bu kez daha sıcak. Ağustostan ödünç aldığım kızı, çöldeki bir kasım gecesinde, birazdan ölecek Ali için kana kana, su içer gibi öpüyorum. Neden sonra, tam aşağıdaki komik trompetçinin öpücüğünü çalıp benimkine dönüştürmeyi düşündüğümde geri çekiliyor. Bir süre birbirimize bakmıyoruz. Bakamıyoruz. Aramızda on sekiz yıllık bir utanç var. Tepemizdeki fanusa çarpıp kırılan bir ses üzerimize düşerken çenesini tutup başını kaldırıyorum.

Gözbebeklerini çevreleyen renkler Ali'nin öpüşüyle alev almış, parlıyor. "Beğendi mi, dersiniz?"

"Evet," diyorum. "Beğendiğine eminim."

Başını tepenin altındaki düzlüğe çevirerek, dudaklarını tutuşturan yaralı adamı karıştığı topraktan ayırt etmeye çalışıyor. Başaramayınca şaşkın yüzü geri geliyor. "Gözden kayboldular. Onları göremiyorum. Oysa aramızda sadece birkaç metre var."

Gülüyorum. Kurumuş boğazıma sürtünerek akıcılığını kaybeden ses onu ürpertiyor. Tedirgin oldu. Kollarımı açıyorum; arasına sığınıyor. "Neden güldünüz?"

Onun sesi de kırılmış gibi köşeli. "Onlar çok uzakta," diye fısıldıyorum kulağına. "Unuttun mu, aramızda tam on sekiz yıl var."

Söylediklerimi duymuyor. Ben de tekrarlamıyorum. Parmağını yanağıma uzatıp şaşırmamış, aksine her şeyi anlamış gibi vücudumu çepeçevre kavrayan bir sesle mırıldanıyor: "Yine ağlıyorsunuz."

Sonra, alacağı hiçbir cevabın gözyaşlarımı dindirmeyeceğini fark edip ayağa kalkarak yürüyor ve tam düzlüğün ucunda, aşağıdaki ovayı baçaklarının arasına alacak biçimde duruyor. Çok güzel bir kız. Gözyaşlarımı elimin tersiyle siliyorum. Keşke Ali de burada olsaydı.

Beynimde hâlâ capcanlı duran ve ne yaparsam yapayım birazdan tekrar birbiri ardına göreceğim o sahneleri boğacak kadar uzun bir yudum emiyorum şişeden. Kız geriye dönüp heyecanlı bir sesle sesleniyor: "İşte! Bakın oradalar; gördüm onları."

Ayağa kalkıp yanına gidiyorum. Evet, üçümüz de olacaklardan habersiz, oradayız. Kız geriye dönmeden, eliyle işaret ederek, "Öndeki?" diye soruyor. "Size doğru yaklaşan... Tarık o mu?"

Tarık! Evet o! "En güçlümüz, en yakışıklımız, en akıllımız ve en korkusuz olanımız oydu."

Kız giderek zayıflayan ve gecenin karanlığına karışan fısıltıma aldırmadan büyülenmiş gibi aşağıya bakmaya devam ediyor. İçkime dönüyorum. Kız o anda saplıyor bıçağını: "Gerçekten korkusuz muydu?"

Neden sordu? Şişeyi cebime koyup ona bakıyorum. Bana dön! Gözleri hâlâ Tarık'ta; artık üşümüyor da. Önce, "Evet," sonra, "sanırım," diyorum.

Başını o zaman çeviriyor. 'Hayır, sorma,' demeye hazırlanıyorum, ama benden önce davranarak, geceyi içine alacak kadar irileşen gözlerini daha da açıp sanki zevk alıyormuş gibi duraksamadan soruyor: "Ona kızıyor musunuz?"

Hırsla atılıp kolunu tutuyorum: "Nereden çıkardın bunu?"

Kız, kolu yerine, omuzlarını silkip, "Sesinizden," diyor. "Ali'den söz ederken hüzünlüydü, ama sıra Tarık'a gelince değişti; alaycı, hatta öfkeli oluverdi."

Kolunu bırakıp az önce oturduğumuz yere geri dönüyorum. Kız bir süre daha orada kalıyor; sonra bu küçük tepede

gidebileceği başka bir yer olmadığını fark ederek yavaş adımlarla geri dönüp yanıma oturuyor.

"Kızdınız mı?" Başımı sallıyorum. "Belki yanlış anladım. Belki de yalnızca bir izlenimdi benimki."

Elimi omzuna atıyorum. Devam etmeden özür diler gibi başını omzuma bırakıp susuyor.

"Okul takımında birlikte futbol oynadık. Ona güzel ortalar yapardım. Bazı geceler okuldan birlikte kaçardık. Aynı gece ilk kez sigara içtik, ardından birer kadın bulup ilk kez yattık. Sonra üniversite için aynı şehre gittik ve orada..."

Sesim cansızlaşıp sönünce kız başını kaldırıyor. "Ve orada?"

Aramıza bir aydınlatma mermisi giriyor. Mermiye aldırmadan, "Ve orada aynı kıza âşık olduk," diyerek sözlerimi bitiriyorum.

Kız, gecenin karanlığını bir giysi gibi çıkarıp saydamlaştığı o süre boyunca konuşmuyor. Sonra karanlık, merminin açtığı delikten geri dönerek fanusu doldurduğunda, elini uzatıp parmaklarıyla gözlerimin çevresine kazınmış kırışıklara dokunuyor. Karar vermiş sesini o zaman duyuyorum: "İsterseniz, onun için de öpebilirsiniz beni."

Onu tekrar öpüyorum. Dudakları meraklı, araştırıcı ve daha kadınsı bu kez. Nedenini biliyorum. Nefes borumdan yukarıya tırmanan basıncı kontrol etmeye çalışıyor, ama başaramıyorum. Önce hıçkırık, sonra kahkaha, bir bomba gibi patlıyor dudaklarımızın arasında.

Yanağıma inen üçüncü tokat susturuyor kahkahamı. Özür dilememi bekliyor; ama dilemiyorum. Kahkaha canını acıtmış gibi dudaklarına dokunarak başını sallıyor. Şişeyi cebimden çıkarıp kapağını açıyorum. Üçüncü tokat bütün öfkesini alıp götürmüş; sakin, neredeyse neşeli bir sesle soruyor: "Neden güldünüz?"

Neden mi? "Belliydi," diyorum. "Tarık'ı beğenmen gül dürdü beni. Seni öpmeden böyle olacağını biliyordum."

"Demek biliyordunuz?"

"Evet," diyorum. "Ne zaman aynı kadını öptüysek sonuç hep böyle oldu."

Kız cevap vermeden Batıya, düzlüğün sonunda belli belirsiz fark edilen ışıklara dönüyor. Konyağı yarılamama yetecek kadar uzun bir süre var önümde. Başını bana çevirdiğinde dakikalardır dudaklarında oyaladığı soru beni bekliyor. "Güzel miydi?"

Kim, diye sormadan, "Evet," diyorum.

O da aynı kişiden söz ettiğimizi bilerek tekrar soruyor: "Adı neydi?"

"Gönül."

Parmağını uzatıp elimdeki şişeye dokunuyor. Kaçamayacağımı biliyormuş gibi bakışlarını üstüme salmış. "Ama o sizi seçti?"

Elini tutuyorum. İrkiliyor. Cevap istiyorsa izin vermeli; birine dokunmadan konuşamam. Anlamış gibi elini geri çekmiyor. "Buna seçim denemezdi," diyorum, kısık sesle.

Sözlerim biter bitmez, aldatılan oymuş gibi elini geri çekiyor. Dudaklarında Tarık'ın öfkesi var. Bu kez gergin bir sesle başlatıyor sözlerini:

"Demek öç alır gibi gülmenizin nedeni buydu. Kadınlar Tarık'tan hoşlansalar da sonunda sizin oluyorlar, öyle mi?" Gülmeyi düşünüyor, sonra bunun haksızlık olacağını hatırlayarak susuyorum. Henüz hiçbir şeyi bilmiyor. "Ya Tarık," diye devam ediyor kız. "Şu anda, yani aşağıda kaybettiğini biliyor mu?"

Başımı sallıyorum. "Hayır, o şimdi yalnızca kurtulmayı düşünüyor."

"Pışt, uyan," diyor bir ses.

Gözlerimi açıyorum. Bir erkek! Burnu neredeyse alnıma değecek. Korkuyla silaha uzanıyorum. "Benim, sakin ol," diyor Ali. "Tarık geliyor, haber vereyim dedim."

Ali ve Tarık! Ben o kızla birlikte değil miydim? Doğruluyorum. Tarık birkaç saat önce yığdığımız toprağın arkasında; alnında tozla birleşip çamura dönmüş ter bandı var. Silahını uzatıyor; önce silahını, ardından onu yanımıza çekiyorum. Soluğunun düzene girmesini bekledikten sonra konuşmaya başlıyor. Sesi her zamanki gibi güven verici:

"Onları kaybettim." Sinek kovar gibi alnındaki sıvıyı tokatlıyor. "Ama son aydınlatma mermileri daha soldan bir yerden atıldı."

"Yani?"

Tarık, Ali'ye dönüp, " Güneye doğru ilerliyorlar," diyor.

"Ya da ikiye ayrıldılar," diye araya giriyorum. "Bir kısmı bizim, öbürleri de Ebu-Halid'in peşine takıldı. Ben izleyecek olsam öyle yapardım. Kimsenin kurtulmasına izin vermek istemeyeceklerdir."

Tarık önce ilgiyle, sonra öfkeye dönüşen bir şaşkınlıkla dinliyor sözlerimi. Hâlâ ağzımda duran bitkiyi tükürüyorum. Kızsa da bu olasılığı da düşünmek zorunda. Sesini kontrol etmeye çalışarak cevap veriyor:

"Olabilir. Ama şu anda bunu doğrulayacak hiçbir belirti yok. En iyisi biraz daha bekleyip daha önce kararlaştırdığımız gibi buluşma noktasına ulaşmaya çalışmak."

Saatime bakıp görsün diye art arda birkaç kez başımı sallıyorum. Ali, Tarık'tan önce atılıyor: "Başka bir önerin mi var?"

Cevap vermeden önce Tarık'a bakıyorum. Ellerini iki yana açıp, "Pekâlâ, söyle bakalım," diyor.

Söylüyorum: "Bence beklemek yararsız. Ne yaparsak yapalım Ebu-Halid'le buluşamayacağız. Şu anda bile yarım saat geciktik."

"Eee," diyor Tarık, sıkılmış gibi.

"Eninde sonunda sınırı geçmek için Doğuya gideceğimizi biliyorlar." Ali'ye dönüyorum. "Onların yerinde olsan ne yapardın?" Güleceğini hatırlayınca cevabı kendim veriyorum: "Bir helikoptere binip sınıra yakın bir yerde iner, pusuya yatardım. Onun için beklediklerinin tam aksini yapıp Batıya doğru ilerleyelim, sonra Kuzeye döneriz, sonra da bir U çizere..."

Tarık dayanamayıp sözümü kesiyor: "Batıya mı?"

"Evet," diyorum. "Bence Batı daha güvenli."

Tarık, sabrı taşmak üzereymiş gibi dudaklarını ısırarak soruyor: "Demek bir helikoptere atlayıp sınırı tutabilirler, öyle mi?"

Tuzağın farkına varmadan başımla sözlerini onaylıyorum. Bu kez neredeyse neşeli bir sesle, "Sınırın Kuzeyden Güneye iki yüz kilometre olduğunu unutuyorsun," deyip Ali'ye dönüyor. "Sen helikopter sesi duydun mu?"

Tabii ki duymadı. Hiçbirimiz duymadık... Ali, kararsız bir sesle doğruluyor beni: "Hayır."

"Ben derim ki, daha önce kararlaştırdığımız gibi hareket edelim. Yani, Doğuya ilerleyip Ebu-Halid'i bulalım."

Tarık sözlerini bitirince ikna olup olmadığıma aldırmadan, alnını silerken sormuş olmak için soruyor: "Ne diyorsun?"

Neşe ve acıyı garip bir biçimde karıştırdığı sesiyle gülerek benim yerime cevap veriyor Ali:

"Batıda deniz var. Gitmişken gireriz." Tarık'ın yüzü asılınca, "Şaka yaptım," diye ekliyor. "Benim için fark etmez."

Sol taraftan, beş altı kilometre uzaktaki bir noktadan art arda dört aydınlatma mermisi atılıyor. Bir an için denize yakın karanlığın sınırında Amcam'ın beni seyrettiğini hatırlıyorum. Amcam! Keşke burada olsaydı. Birazdan ona ihtiyacımız olabilir.

Tarık, "Öteki'lere karşı yerine getirmek zorunda olduğumuz sorumluluklar var," diyor, yıldızları yok eden aydınlığın kaybolmasını beklerken. Konuşmasını sert bir sesle bitiriyor: "İsterseniz oylayalım."

Şimdi tam karşımda. Acaba Gönül'ü de bu kararlı haliyle mi etkilemeyi başardı? Başımı sallıyorum. "Oylamayacağımızı biliyorsun. Sana uymak zorundayız."

Tarık, Ali'ye dönüyor. "Oylamaya gerek yok," diyor Ali. "Biraz daha bekleriz."

Ali'nin sözlerini sessizlik izliyor. Üçümüz de susuyoruz. Gece, gecenin altında daha da yassı görünen düzlük, düzlükteki çalılar, çalıların içinde bizi arayan askerler de sessizliğe uyuyor.

Tarık birkaç dakika sonra sürünerek eski yerine dönüyor. Bense geride Ali ve gecenin soğuğuyla kalıyorum. Bekleyeceğiz. Çok geçmeden Ali, sessizlik alışkanlığına zarar veriyormuş gibi gülerek, "İster Doğuya, ister Batıya," diyor. "Şu anda bir sigara için gökyüzüne bile tırmanırım."

Elimi uzatıyorum; gülümsüyor. Kanlanmamış bir yer bulmalıyım. Saçlarına dokunuyorum. Ne yazık! Ölürse bir daha bu kadar saf bir gülümseme göremeyeceğim. Ali dokunuşumdan kuşkulanarak, "Ne düşünüyorsun?" diyor.

Ne mi? "Amcam'ı," diyorum ona, öleceğini belli etmeden. "Amcam'ı ve Rum sevgilisini."

Ali, Amcam'dan bıktığını anlatmak için kaşlarını kaldırmayı deniyor; ama başaramıyor. Bir an yüzü asılıyor. Kurşun önce gülümsemesini öldürecek. O bundan habersiz, dudaklarındaki gülümsemeyi canlandırmaya çalışarak, "Amcan'la ne alıp veremediğin var senin?" diyor.

"Ona hayranım."

"Hayran mı?"

"Evet," diyorum. "Gerektiği zaman gerektiği gibi ölmesini bildiği için."

Kararlılığım Amcam'a sataşmaktan vazgeçiriyor onu. "Ya o kız! Tepede onu buldun mu?" Başımı sallıyorum. "Peki, benden söz ettin mi?" Bu kez başımı sallamıyorum. "Alçak," diyor. "Hep kendini anlatıp durdun, değil mi?"

"Hayır," diyorum. "Kıza Amcam'ı sevdiğimi de söyledim."

"Senin ölü ya da diri, bir Amcan olduğuna inanmıyorum," diyor Ali. "Onunla ilgili anlattığın bütün hikâyeler uydurma geliyor bana."

Yüzümün onunki gibi aydınlanmadığını bile bile bu kez ben gülüyorum. Buraya gelen herkesin bir Amcası olmalı. Amcam'ı ona ödünç versem! Ölürken ona yardım edebilir. Ölüdeniz'e uzanan düzlüğe bakıyorum. Ali yumruğuyla

omzuma vuruyor; ona dönüyorum: Cevap bekliyor olmalı. "Ben de seni gördüğümde borazan çaldığına inanmamıştım," diyorum.

"Trompet," deyip, sırasını kaptırmaktan korkuyormuş gibi aceleyle ekliyor: "Aslında konservatuardaki ilk yıl balet olmaya niyetliydim, ama bir süre sonra belini tuttuğum kızları gıdıkladığımı fark ettim."

"Neden?" diye soruyorum,

Kararlı bir sesle kendini savunuyor: "Güldürmek için. Yemin ediyorum, çoğu gülmekten hoşlanıyordu ve ben onları gıdıkladığımın farkında bile değildim. Sadece gülmelerini istiyordum; hepsi o kadar..."

"Kim fark etti?" diyorum.

"Neyi?" diyor Ali.

"Kızları sıkıştırdığını."

Bir an kapı arkasında kızları seyrederken yakalanmış liseli bir öğrenci gibi kızarıyor, sonra itiraf ediyor:

"Müdür. Sömestrin ortasında beni çağırdı. Ona gülmekten hoşlandığımı söyledim. Odasından kovdu beni. Bir hafta sonra yine çağırdı; çalarken gülemeyeceğim bir alet bulduğunu söylerken ağzı kulaklarındaydı."

"Ve sen de böylece borazancı oldun."

"Trompetçi; kalın kafalı," diyor Ali. "Borazanla trompet arasında çok fark vardır. Bilmiyorsan öğren!"

Bana farkı anlatacak sesi gecenin içinde kaybolup gidiyor. Onu dinlemiyorum. Ben Gönül'e, o da bir süre sonra onu unuttuğumu fark edince içemediği sigarasına dönüyor.

Ortalık sessizleşince onu ve sırtındaki kurşunu bir yana bırakıp, dudaklarımdaki kuruluktan, çeneme batan namludan, kasıklarımdaki basınçtan kurtulmak için sırtüstü dönüyorum. Tepe hâlâ orada. Birden Ali'nin oraya hiç gidemeyeceğini hatırlıyorum. Öyleyse tepe benim...

Gözlerimi kapıyorum. Şimdi orada olsam, o kız kucağıma otursa ve ben göğüslerini tutup ona burada olanları anlatsam. Sonra...

Güneyden, az önceki aydınlatma mermilerinin düştüğü yere yakın bir tepeden yükselen şiddetli makineli ateşi beni tepeden aşağıya savuruyor.

Kız, makineliler onu taramış gibi silkinip göğsünü ellerimden kurtarıyor. Gözlerinde ikimizin de boğulacağı kadar derin bir korku var. "Bu sesler..." diyor.

Ama devam edemiyor; kramp, göğsü gibi dilini de katılaştırıyor. Ebu-Halid'in zamanlamasına küfredip doğruluyorum. Aynı anda yeni ateş dalgası geceyi bir kâğıt gibi yırtarak ikiye ayırıyor; birinde biz, ötekisinde ise Ebu-Halid ve adamları var.

İçkiye uzanıp ikimize de yetecek bir yudum alıyorum. Kız ancak üçüncü yudumda göğsünün ucundan dudaklarına kadar tırmanan krampı çözüp soruyor: "Ne oluyor?"

"Askerler," diyorum kıza. "Hani buluşacağımız grup vardı ya; işte, onları sıkıştırdılar."

Kız, önce alçak ve boğuk, sonra tizleşerek insanı şaşırtacak kadar incelen çığlıklar atıyor art arda. Onu susturmalıyım; bağırışı beni de sinirlendiriyor.

Tokat, onun yerine beni yatıştırıyor. Başka bir şey bulmalıyım. Kulağına eğilip fısıldıyorum: "Seni buraya korkutmak için getirmedim."

İnanmıyor, kolumu kaldırınca inler gibi, "Ama çok korkuyorum," diyor.

Kollarımın arasına alıp avutur gibi sallıyorum onu. Yararı yok; yatışmayacak.

"Başka şeyler düşünmeye çalış," diyorum. "Gökyüzünü, yıldızları, ovayı... Bak, görüyor musun? Yirmi kilometre ötede deniz var..."

Kızın titremesi daha da hızlanıyor. Belki de yanıldım. Onu buraya getirmek yerine sabahı bekleyip sınıra götürmeliydim... Uzaktaki makineliler melodisi duyulmayan bir müziğe ritim tutuyormuş gibi yeniden takırdamaya başlayınca daha sıkı sarılıp, "Göğüslerin çok güzel," diyorum.

Göğüslerinin güzelliği de avutmuyor onu. Kısık bir sesle, "Anlatın," diye inliyor. "Ne olur bir şeyler söyleyin, orada neler oluyor?"

Şişeyi uzatıyorum. "İçki ister misin?"

Kız sabırsız bir hareketle başını sallayarak, "Hayır!" diye bağırıyor. "Yalnızca burada neler olup bittiğini bilmek istiyorum."

Demek bilmek istiyor. Şişeyi yere bırakıp kollarımın arasından uzağa itiyorum onu.

"Pekâlâ, madem gerçeği istiyorsun. İşte sana gerçek: Silah seslerinin geldiği o tepede Ebu-Halid adında gülmeyi unutan biri, askerlerle çatışıyor." Makineliler bir an için susunca gerçeğin öteki yarısını da uzatıyorum ona: "Şimdiden adamlarının yarısını kaybetti."

"Aman Tanrım," diyor kız. Gözleri şimdiden nemli. Onu... Hayır, yumuşamamalıyım. Yirmi yıl önce çırılçıplak

denize girdi ve Ali onu gördü. Burada olmasının nedeni bu. "Susmayın," diyor kız. "Konuşun. Sessizlik beni delirtiyor... Tanrı aşkına..."

Sessizlik. Aşağıya bakıyorum. Orada da sessizlik var. Kız denizde boğuluyormuş gibi elini koluma doluyor.

Pekâlâ, istediği buysa, konuşacağım. İçkiden bir yudum daha alıp, "O gece buradaydı," diyorum. "Her şey gözlerinin önünde olup bitti."

Kız, minnet dolu bir sesle, "Kim buradaydı?" diye soruyor.

"Biraz önce yardıma çağırdığın Tanrı."

Tanrı onu susturuyor. Sessizlik boyunca Ebu-Halid'in yanındaki Gazzeli genç fedainleri düşünüyorum. Çoğu daha yirminci baharlarını bile yaşamamıştı; bir kadına ilk kez dokunmanın büyüsünü ya da hayal kırıklığını henüz tatmamışlardı.

Kız, Ebu-Halid'in yoldaşlarından habersiz, başını yuvasından ilk kez dışarıya çıkaran ürkek bir av hayvanı gibi tedirgin bir tavırla mırıldanıyor: "Tanrı'ya inanmıyorsunuz, değil mi?"

Ya o! O bize inanıyor muydu? Benim inanmam neyi değiştirirdi? Makinelilerin çalmaya başladığı yeni melodi Güneydeki tepelerde ölmekte olan Gazzelilerin gövdelerinden yansıyıp Tanrı katına yükselirken inançsızlığımı haykırıyorum:

"Karşı tepedekiler inanıyordu. Ama on sekiz yıl önce ilk onlar öldü. Her birinin vücudunda en az otuz mermi vardı. Boğazlarını da bu iş için eğitilen köpekler parçalamıştı." Kız sessiz çığlıklar atarak nefes alamıyormuş gibi ağzını açmaya çalışıyor. Aldırmadan devam ediyorum: "Tanrı parmağını bile kımıldatmadı; seyretmekle yetindi. Kim bilir, belki de eğleniyordu. Unutma, Tanrı ne İsa'yı çarmıha gerilmekten, ne de Muhammed'i taşlanmaktan kurtardı."

Kız, sonunda nefes borusunu tıkayan dehşeti yarıp haykırıyor: "Susun! Lütfen; ne olursunuz susun!"

Sivri, keskin çığlıklàr kulaklarıma batınca susuyorum. Ona bağışladığım sessizlik giderek uzuyor, sonra düzlükten ovaya doğru akıp uzaklaşıyor.

İçkiden bir yudum daha alıyorum. Kız, ben, on sekiz Kasım ötede üçümüz ve ovadaki sessizlik, yıldızlı, ama soğuk gecenin altında ezilirken, Ebu-Halid'in genç yoldaşları soldaki tepelerin ardındaki bir kovukta sırası geldikçe birer birer ölüyorlar.

Ya Ebu-Halid!

Kıza dönüp, "Ebu-Halid de ölecek," diyorum. "1968 Martında Karameh'de* ölmedi, ama o tepede birazdan ölecek."

Kız Karameh'in neresi olduğunu sormadan hıçkırarak elini ağzına götürüyor. Kusacak! Tekrar şişeye dönüyorum. İkinci yudumun ortasında konuşmaya başlıyor: "Gitmek, yani geri dönmek istiyorum."

Sözlerinin sonuna noktayı tepenin ardından ovaya sıçrayan patlamalar koyuyor. İkinci yudumun şişede kalan yarısını da içiyorum. Kız başını ellerinin arasına alarak midesinin üstüne kıvrılıyor.

Haklıyım: Kusacak.

*) 21 Mart 1968'te İsrail zırhlı birlikleri, hava desteği eşliğinde Ürdün'de bir köy olan Karameh'teki El Fetih üssünü imha etmek için geniş bir saldırı başlattılar. Ancak on iki saat sonra ağır kayıplar vererek geri çekildiler. Bu olay Filistin direnişinde İsrail'e karşı ilk önemli karşı koymadır. (y.n.)

Makineli sesiyle birlikte tekrar yüzüstü dönüyorum. Ayaz, bela ve Ali'nin yüzü beni bekliyor. Şaşkınlıkla irkiliyorum. Ne makineliler, ne de ayaz beni şaşırtan. Şaşkınlığımın nedeni Ali'nin yüzü: İlk kez acıyla kasılmış ve gülmüyor. "Ebu-Halid," diye mırıldanıyor.

Evet, onlar olmalı. "Buldular," diyorum. "Bence ikiye ayrıldılar."

"Bu hâlâ bir tahmin," diyor Ali.

Bir süre silah seslerini dinliyoruz. Ali peşimizdekileri unutmuş gibi soruyor: "Sence kurtulabilir mi?"

"Şimdiye kadar hep kurtuldu. Belki yine başarır."

Birkaç metre sürünüp düzlükten aşağıya, Tarık'a bakıyorum. Eliyle gizlenmemi işaret ediyor. Çaresiz Ali'nin yanına dönüyorum. Lider o.

"Yazık," diyor Ali. "Hiç gülmezdi, ama yine de severdim onu." Başımı sallayarak sözlerini onaylıyorum. "Bir keresinde en son ne zaman güldüğünü sormuştum." Emniyetini açıp silahı yanıma alıyorum. Ali devam ediyor: "'Irgun köyümü bastığında,' dedi, "1948'de. O zaman on yedi yaşındaymış. Menahem Begin'in adamları Ebu-Halid'i öldü diye bırakmışlar. İşte o zaman, tavanı çökmüş bir evde ağlamayı kendine yediremediği için komşu köydekiler onu kurtarmaya gelinceye kadar saatlerce deliler gibi gülmüş."

"Boğazındaki yara da o geceden kalmış olmalı," diyerek sözünü kesiyorum.

"Derisi o zamanda kalınmış," diyor Ali. "Kesememişler."

Bir süre o geceden pek farkı olmayan ve önümüzde kapağı açık bir tabut gibi uzanan kendi gecemizi, boğazlarımızı düşünüyorum. Beş kilometre ötede ikinci mermi dalgası Ebu-Halid'e doğru atıldığında Ali makinelileri unutmaya karar verip mırıldanıyor: "Onu tartışmalarda güçlü ve yenilmez yapan böyle bir anısı olması bence."

Hayır, aynı düşüncede değilim. Sadece inatçıydı. "Bize kızmasının nedeni partili olmayışımız," diyorum. "Onun için 'romantik budalalar' dedi bize."

Ali, Ebu-Halid'e cevap verir gibi başını sallıyor. "Savaşlar romantizm ve romantikler olmadan kazanılmaz. Hele asık suratla hiçbir yere varılmaz."

Ebu-Halid'in yüzünü hatırlamaya çalışıyorum. Evet, çoğunlukla asıktı yüzü. Ya yüreği?

Ali'ye dönüyorum; sıra bende: "Yüreği acısını öğütecek kadar büyüktü. Yüzü o büyük yüreğinin ağırlığı altında ezildiği için asıktı. O kadar büyük bir yürek taşımak her zaman başa beladır."

Ali, şaka yapmışım gibi elini sallıyor. Durumun garipliğinin farkındayım: Biz henüz ölmemiş Ebu-Halid için matem tutarken, yanımda birazdan ölecek borazancı umutsuzca gülmeye çalışıyor.

"Partili ya da partisiz," diyor. "Mermi ete girerken kimlik sormuyor. Rengi bir yana, hepimizin eti aynı..."

Silah sesleri soldaki tepeleri üçüncü kez delik deşik edene kadar konuşmuyoruz. Ortalığı artık geçici olduğunu bildiğimiz sessizlik kaplayınca, Ali az önceki cümlesini bitirir gibi mırıldanıyor: "Hiç kurşunun ete girerken çıkardığı sesi duydun mu?"

Neyi göreceğimi bilerek yüzüne bakıyorum: Çabalamış, yine de kaderine teslim olmuş bir merak. Evet, farkında; sırtında birazdan ciğerlerine varacak bir mermi olduğunu biliyor. "Hayır," diyorum, aceleyle. "Duymayı da istemem. Çünkü..."

Sözlerimin gerisini o getiriyor: "Kurşun ya sana ya da yanındakine giriyordur."

Ne saçmalama, ne de bırak bunları, diyebiliyorum. İçki içme isteği bir yumruk gibi sertleşerek nefes borumdan göğsüme inip soluğumu kesiyor. Boğulacağım; o ottan biraz daha bulabilsem...

Ali dostça başımı okşuyor. Ona bakmıyorum. Ölecek, ikimiz de biliyoruz bunu; çünkü tam ciğerlerinden vurdular onu. Bağıracağım... Bağırmak üzereyken dost, yatıştırıcı sesini duyuyorum:

"O kız, tepedeki... Ne yapıyor?" Gözleriyle karşılaşmamaya çalışarak başımı yukarıdaki düzlüğe çeviriyorum. Doğru, orada ikimizin yarattığı bir kız var. "Herhalde korkmuştur," diyor.

"Beş dakika önce ona sarılmıştım." Suçumu itiraf ederken sesim kısılıyor: "Sonra kucağıma alıp göğüslerini tuttum."

Güçsüz, yaralı yumruğu çeneme iniyor. Ödeştik. O kızların bellerini tutardı, ben de göğüslerini... "Nasıldı? Hoşuna gitti mi?"

Birden şimdiye kadar hiçbir kadının göğsüne dokunmadığını fark ediyorum. Korkarak gözlerini buluyorum. Yüzünde canı yanan bir gülümseme var şimdi. Soruyorum: "*Kazablanka* filmini seyrettin mi?"

Işığı azalan gözleri şaşkınlıkla irileşiyor. "Hayır. Tepedeki kız, o filmdeki kıza mı benziyordu?"

"Bilmiyorum," diyorum. "Sadece aklıma geldi birden."

Bu onu güldürüyor. Bir süre, yeniden konuşuncaya kadar boğazımdaki oynak yumrukla ona eşlik ediyorum. "Kıvırcık saçlıydı, değil mi?"

Saçları! Bilmiyorum, hiç düşünmedim. Yutkunup yumruğu yutuyorum. Yoksa? "Onu tanıyor musun?" diye soruyorum.

"Galiba," diyor. "Sanırım iki yıl önce gördüm onu." Sonra gözlerini benimkilerden kaçırıyor. "Eğer bu kez benden bahsedeceğine söz verirsen seni yine idare edebilirim."

Tepeye bakıyorum. Evet, fena fikir değil. Eğer kız korkmuşsa Ali onu güldürebilir.

"Sıra sende," diyorum. "Yanına git, belinden tut ve balet olduğunu düşünüp, gıdıkla onu. Nasılsa müdür yok burada. Gülüşü korkusunu yenecektir..."

Ali, "Şişt," diyor. Sonra kesik kesik, öksürür gibi gülüyor. Parmağını izliyorum: Gelen müdür değil, Tarık. "Şansım yokmuş."

Tarık sürünerek yaklaşıncaya kadar, o şanssızlığı ve sırtındaki delikle, bense karnımdaki yumrukla susuyoruz. Tarık çıkıntıya varınca silahını uzatıyor. İkisini birden yanımıza çekiyorum. O sırada görüyorum otu. Koparıp ağzıma atarken Tarık derin bir soluğun ardından konuşmaya başlıyor:

"Dediğim gibi solumuzdalar." Alnında yine siyahlaşmış ter damlacıkları var. Siliyor ve, "Artık yalnızız," diyor. "Buluşma olmayacak. Başımızın çaresine bakmak zorundayız."

"Başımızın çaresi Doğuda mı, Batıda mı; işte bütün sorun bu," diyorum.

Tarık önce afallıyor, sonra kızıyor, ardından düşünüyor; en nihayet, "Kafayı buldun galiba," diyor.

Damağıma yapıştırdığım otu dilime alıyorum. Belki de buldum. O anda uzaktaki tepeden birkaç kez üst üste tekrarlanan boğuk patlamalar havaya sıçrayıp yukarıdaki fanusa çarparak ovaya geri düşüyor. Bu düzlükten hiçbir şey kaçamayacak bu gece. Sadece o kız belki. "El bombası," diyor Ali. "Bu..."

Tamamlayamadığı cümlesini Tarık bitiriyor: "Ebu-Halid'e iyice sokuldular... Ne diyorsun?"

Şaşıracağını bilerek, "Doğuya, sınıra doğru gidelim," diyorum.

"Ya!" Sessizlik sinirlerini iyice gerince, "Az önce Batı diyordun," diye devam ediyor. "Neden düşünceni değiştirdin?"

Düşünceler değiştirilmek için vardır. Ama bunu ona söylemiyorum.

"Zaman kaybettik. Yarım saat önce yola çıksaydık epeyce önde olacaktık. Şimdi..." Yutkunuyorum. "Eğer ikiye ayrıldılarsa Doğuya da, Batıya da gitsek peşimizdekiler bizi izleyecekler. Bu durumda Doğuya gitmekle şansımızı arttırırız. Eğer ayrılmadılarsa, kaybettiğimiz zamanı kazandık demektir, bizi izlemiyorlardır ve güneş doğmadan sınıra varabiliriz..."

Aramızdaki sessizlik birden yay gibi geriliyor. Kızdı! Ali giriyor araya:

"Ben baştan beri Batıdan yanayım. Eğer denizdeysen, hava da bozuksa, kıyıya değil, açık denize doğru açılmak daha güvencelidir."

Tarık, delilik bulaşıcıymış gibi bana bakarak, "Anlamadım," diyor. "Neler saçmalıyorsunuz siz?"

Ali, "Kıyıya çok yanaşırsan dalgalar seni kayalara atar, parçalar. Hava yatışıncaya kadar açıkta beklemek daha iyidir," diyor.

Ali'ye bakıyorum. Ne demek istediğini anladım: Bizimle gelmeyecek.

"Yine de insanlar her seferinde kıyıya çıkmaya çalışırlar," diye karşı koymaya çalışıyorum. "İnsanca bir refleks-tir bu."

"Doğuya gideceğiz," diyor Tarık. "Doğru olan bir an önce geri dönmeye çalışmak." Gece iyice koyulaşırken Ali ve ben Ebu-Halid'in etine giren kurşunları düşünmemeye çalışarak Tarık'ı dinliyoruz: "Ortalığı kolaçan edeceğim, sonra yola koyulacağız. Bu arada..."

Sözlerine ara veriyor. O kısacık saniye sona ermeden korkuyla ürperiyorum. Söylememeli. 'Söyleme!' diye bağırmama kalmadan Tarık kararlı bir ifadeyle konuşmasını sürdürüyor: "... birimiz vurulur ya da yaralanırsa ötekiler ona yardım etmeyecek, vurulan geride kalacak."

Söyledi... Belkemiğim tuzla buz olurken yana dönüyorum. Ali! Gülümsemesi sönmüş, gözleri ise yerde.

Tarık, "Daha bitmedi," diyerek devam ediyor: "Eğer olur da aramızdan biri canlı olarak ellerine geçerse kesinlikle adını söylemeyecek. Anlaşıldı, değil mi? Ne olursa olsun adını söylemeyecek. Adımızı unutacağız."

Ali başını kaldırıyor. Gözlerinin dibinde saklamaya çalıştığı bir suçlunun bakışı var. Tarık tekrarlıyor: "Unutmayın, şu andan itibaren adımızı unuttuk biz."

Adım! İlk öğrendiğim, yüzümden daha belirleyici olan, beni başkalarından farklı kılan o sihirli sözcük, elveda; seni unutuyorum...

"Siz bu haftadaki dördüncü psikiyatristsiniz," diyorum, karşımda gözlerini kırpmadan bakan kadına. "İlki, altımı ne zamana kadar ıslattığımı, ikincisi anneme aşık olup olmadığımı, üçüncüsü ise çocukluğumu merak ediyordu." Susup sormasını bekliyorum; sormuyor. "Pekâlâ, siz ne öğrenmek istiyorsunuz? Eşcinsel olup olmadığımı mı?"

"Adınızı," diyor kadın, hiç beklemeden.

"Adımı mı?"

Kadın, başını ve kaşlarını sesine katarak soruyor: "Adınızı öğrenmek istemem çok mu garip?" Garip değil, komik. Kahkahalarla gülüyorum; susunca soruyor: "Neden güldünüz?"

"Adımı unuttum ben," diyorum. "Ölüdeniz'e yakın bir tepede. Tam dört yıl oldu."

Kadının kaşları sanki dudaklarıymış gibi bu kez geriye çekilerek açılıyor. "Unuttunuz mu?"

Evet, unuttum. Söz verdiğim gibi. Kadın sıkıntıyla kımıldıyor. Olduğundan daha genç görünüyor. Bakışlarımız karşılaşınca sorusunu hatırlayıp başımı sallıyorum. "Nasıl olur? Siz bir insansınız ve her insanın da bir adı olur."

Yanılıyor. "Benim için sorun insandan başka bir şey olmak," diyorum. "Bir süredir bunu deniyorum."

Kadın onaylamıyor. "Ama bu kendinizi anlamsız bir hayata mahkûm etmek değil mi?"

Artık yeter! Birazdan avazım çıktığı kadar bağıracağım:

"Hayat! Şu parmak izimiz gibi ne yaparsak yapalım kurtulamadığımız bela. Sizin için hayat ne anlama geliyor?" Kadın sadece gözlerini kırpıyor. "Durun, sakın söylemeyin, ben tahmin edeyim. Hayat sizin için olsa olsa, insanla adı arasındaki o kısa çizgiye sığan her şeydir. Oysa benim için hayat, şu andaki öfkemle biraz sonraki aldırmazlığımın arasında benim bulunmadığım bir yerde, benden uzakta olan her şey."

Kadın, biri dokunmuş gibi bacaklarını kımıldatıp öne doğru eğiliyor. "Çetin ceviz olduğunuzu biliyorum. Ama sakın benim de ötekiler gibi vazgeçeceğimi sanmayın."

"Çetin değil, sarhoş bir cevizim ben," diyorum kadına. "Unuttunuz mu, buraya damarlarımda dolaşan alkolü süzmeniz için yatırdılar beni."

Kadın cevap vermeden önce geriye yaslanıyor. O zaman fark ediyorum: Kısa eteğinin örtmediği bacakları oldukça biçimli. Eliyle gözlüğüne dokunup sanki canıma okuyacak soruyu bulmuş gibi hafifçe gülümseyerek soruyor: "Sizce hayat nedir? Daha mantıklı bir tanım istiyorum!"

Demek öfkemle aldırmazlığımın arasındakilere razı olmayacak. Peki, öyle olsun. Beklemeden, "Bu soruya verilecek en az on beş mantıklı cevap daha biliyorum," diye karşılık veriyorum.

"Birincisinden başlayın," diyor kadın.

Önce hatırlamalıyım. Susuyorum. Kadın da konuşmuyor. Gözlerimi kapayıp çok uzakta kalan o soğuk Kasım'ı, aydınlatma mermileriyle saflığını yitiren geceyi hatırlamaya çalışıyorum.

"Hayat..." Gözlerimi açıyorum. Kadın donuk, anlamsız yüzüyle beni bekliyor. Pekâlâ, istediği cevabı alacak: "Hayat, buradan belki de bin kilometre kadar Güneyde bir yerde, bir Kasım gecesinde, silah sesleri arasında denizi gören bir tepede, bir yandan içki içerken, bir yandan da yanındaki kadına sarılmak yerine o tepenin altında ölümü seçmektir."

Kısa süren bir sessizlikten sonra, "İlginç, ama bu da gerektiğinden uzun bir tanımlama," diyor kadın. Benden cevap alamayınca soyunur gibi gözlüğünü çıkarıp soruyor: "Demek, hayat, bir kadın yerine ölümü seçmek sizce?"

"Hayır," diyorum. "En kısa tanımıyla, hayat direnmek ve unutmamaktır."

Bu kez kadın susuyor. Onda beni çeken ne var? Rol yapan gözlerinde, ince dudaklarında oyalanmadan bakışlarımı bacaklarına indiriyorum. Tepedeki kız o olabilir mi? Hayır. Ne saçları kıvırcık, ne de esmer. Ama bir kadın. Belki? Sorsam... Soruyorum: "Benimle oraya gelir misiniz?"

Kadın şaşkınlık belirtisi göstermeden, nereye diye sormadan, "Hayır," diyor, sertçe bir sesle. Sonra nedense sesini yumuşatarak soruyor: "Ama, diyelim ki evet dedim; sizinle gelseydim ne olacaktı?"

Bilmiyorum. Belki o geceyi benim için izleyebilir ve o sırrı çözebilirdi. Sır! Korkuyla ürpererek yutkunuyorum. Artık dayanamayacağım. Kuruyup kemiğe dönüşen dilim damağımı bir bıçak gibi kesiyor. Kadına dönüyorum. Eli yine gözlüğünde. O, oyunu uzatmaktan yana. Ama ben? Ben... Susadım. "Söyleyin, bana içki versinler," diyorum.

Kadın beni duymamış gibi, "Ne olacaktı?" diyor.

Demek sağırlaştı! Ben de onu taklit ediyorum."İçki istiyorum. Dört yıl önce tanıdığım bir psikiyatrist bana şişeler dolusu içki vermişti."

"Şimdi benimlesiniz," diyor kadın. "Hadi söyleyin, oraya neden bir kadın götürmek istiyorsunuz?"

Bir kadın! Hayır, doğru değil bu. "Herhangi bir kadın değil, sizi istedim," diyorum.

Kadın duygusuz, düz bir sesle, "Neden?" diye sorusunu tekrarlıyor.

Bu kez bağırıyorum: "Çünkü ırzına geçmek istiyorum!"

Bacaklarını değiştirmekle yetiniyor. Gösterdiği tepki bununla sınırlı kalıyor. Oysa sesi öfkeli. "Ama bu, iğrenç ve utanç verici bir şiddet gösterisi olmaz mıydı?"

Susuyor ve usul usul içkiyi özlüyorum. Buraya gelmekle aptallık ettim. Razı olmayacaktım... Kadın, öyle olduğundan emin bir sesle soruyu yeniliyor: "Öyle değil mi?"

Omzumu silkiyorum. Aslında istediğim yalnızca bir bardak içkiydi. Ama gözlerine ne zaman baksam öfkem tazeleniyor.

"Kim bilir, belki de şiddetten yanayım. Unutmayın, şiddet bazen üstünlüğün kılavuzudur."

"Modası geçmiş ve her seferinde yenik düşmüş ilkel bir görüş bu," deyip, ilkellikten uzak durmak ister gibi ayağa kalkarak pencereye doğru yürüyor. Durduğu yerden Boğaz görünüyor mu? Ortadan uzun, göğüsleri de küçük. Ama bacakları... Kadın, bacaklarında, kalçalarında dolaşan başıboş bakışlarımın farkına varmış gibi geriye dönüyor. Yüzünde bedenini karşısındakine yasaklayan bir ifade var.

"Bana öfkelendiğinizi biliyorum." Yavaş adımlarla yaklaşırken cümlesini tamamlıyor: "Ama şimdi biraz sakin olun ve bana o tepede bir kadınla ne yapmak istediğinizi anlatın."

"Ya içki," diyorum. "İstediğinizi öğrenirseniz, verecek misiniz?"

Kadın, verip vermeyeceğini ele vermeyen bir sesle, "Önce cevap," diyor.

Oturmasını, sol bacağını ötekinin üstüne yerleştirmesini bekliyorum. "Ona sarılır, başımı göğüslerinin arasına yerleştirir ve ağlardım."

"Tıpkı annenize sığınır gibi," diyor kadın. "Doğru mu?"

Gülüyorum: Önce alçak sesle, sonra dilimdeki acıyı uyuşturacak kadar güçle. Kadın bana ve kahkahalarıma aldırmadan, sanki vakti bolmuş gibi tekrar bacaklarını değiştirerek arkasına yaslanıp bekliyor. Gülmekten yorulduğumda, "Anneme değil, Petra'ya sığınacağım," diyorum.

Kadın ilk kez heyecanlanıyor. Yeniden gülmemek için dudaklarımı ısırıyorum. Petra yaşlı, yorgun meslektaşı gibi onu da heyecanlandırdı. Ama meslektaşı cömertti; ne zaman içki istesem verirdi. Bunu ona hatırlatmalıyım. Kadın öne doğru eğilirken merakla soruyor:

"Petra! O da kim?" Şimdi gülebilirim. Bu kez sessizce gülüyorum. Bu, onu âdeta kışkırtıyor. "Cevap verin!"

"Bir gün o tepeye birlikte gideceğim kızın adı. Kıvırcık siyah saçları, yumuşak dudakları ve çok küçük olmayan göğüsleri olacak."

Kadın göğüslerine dikilmiş bakışlarımdan kaçınmadan, "Ya!" diyor, çabucak. Ardından meydan okuyan bir tavırla biraz daha eğilip soruyor: "Peki, Petra şimdi nerede?"

Neden bütün psikiyatristler Petra'nın peşinde? Ellerimi kaldırmaya çalışıyorum. Yararsız. Henüz ellerimi kullanmama izin yok. Ben de ellerimin yerine başımı sallıyorum. "Hiçbir bilgim yok. Henüz onunla tanışmadım."

Kadın kısa bir çığlık atıyor. Ama ne şaşırmış, ne sevinmiş, ne de üzülmüş bir ifade var yüzünde. "Henüz tanışmadınız ve nerede olduğunu bilmiyorsunuz, öyle mi?"

Gözlerim kapanıyor. Nerede ve kim olduğunu bilmiyorum. Ama yine de benden daha iyi kimse tanıyamaz onu. Dört yıl önce o Kasım gecesini birlikte yaşadık biz.

Kadının Petra'yı kıskanan sesi aramıza giriyor: "Size özgü garipliklerden birisi olmalı bu."

Kirpiklerimi aralıyorum. Ellerimi kullanabilseydim. Kadın kullanamayacağımı ihtar eden bir tavırla gülümseyince tehdit eder gibi fısıldıyorum:

"Buradan kurtulur kurtulmaz aramaya başlayacağım onu. Çünkü nerede bulacağımı biliyorum." O sormadan haberi veriyorum: "Kuşadası'nda, Ali'nin onu gördüğü kumsalda."

Kadın bir soru daha soruyor. Ama artık onu dinlemiyorum. Kulaklarımda Ali'nin sesi var, kuş uçuşu bin kilometre öteden "Anlaşıldı," diyor ve ben onu buradan, İstanbul'dan duyuyorum...

"Anlaşıldı," diyor Ali, Tarık'a bakarak. "Yaralanan geride kalacak; yakalanırsa adını söylemeyecek. Adımızı unutacağız."

Anlaşıldı, anlaşıldı, anlaşıldı, anlaşıldı... Sözcük yankılanıp sonra Kasım'ın soğuğunda buz tutarak cansızlaşıyor. Gözlerimi Ali'ye çeviriyorum. Bakışları, "Evet, anladım, öleceğim, merak etmeyin," diye bağırıyor.

"Ya sen," diyor Tarık bana bakarak, "Sen de anladın mı?"

Öfke, yutmadan ağzımda tuttuğum içkiye karışarak mideme iniyor; dişlerimi birbirine geçiriyorum. Ali, Tarık'a fark ettirmeden bacağımı sıkarak konuşmamı engelliyor. Ona vurabilirim. Ama vurmuyorum, zorlukla başımı sallayıp yüzünü görmemek için gözlerimi yumuyorum.

Tarık yeniden aşağıya doğru uzaklaşırken Ali'nin sesi cansız geceyi dalgalandırıyor:

"Ona kızma... Haklı olduğunu ikimiz de biliyoruz." Haklılığın canı cehenneme. Bu kuralları koyanlar hiç sırtından vuruldu mu? Ali, cevabı biliyormuş gibi mırıldanıyor: "Merak etme, her şey olacağına varır."

Kader mi demek istiyor? Hah! İkimiz de kaderin hangi olacağa varacağını bilmiyor muyuz? Ne yapabilirim? Çaresizlik kollarımı büküp havalandırıyor. "Hiçbir şey söyleme," diyor Ali. "Sadece elimi sık. Hadi!"

Sadece elini sıkıyorum. Öleceği ve ben o ölürken hiçbir şey yapmadan, adını unutması için onu geride bırakacağım için. Ağlamaktan ve elini sıkmaktan başka yapabileceğim bir şey yok. "Sağ ol," diyor. "Bu kadarı bana yeter."

Yine ne yapıp ediyor ve gülüyor. Önce gözleriyle, ardından bütün yüzüyle. Hayır, ağlamamalıyım. Ağlamayacağım. En azından şimdi... Ali gözyaşlarımın yardımına yetişiyor. "Kızın adı ne?"

Kız mı? Önce içkiyi yutuyorum, sonra burnumu çekip, "Hangi kız?" diye soruyorum.

"Tepedeki," diyor Ali. "Hani göğüslerini okşamıştın?" Evet, okşadım; ama doğrusu bir adı olabileceğini düşünmemiştim. Hem sonradan unutacaksak bir adı olmasının ne önemi var. "Ne o, sormadın mı?" diyor Ali.

Ellerimi iki yana açarak, "Sormadım," diyorum.

"Ne biçim adamsın sen? Adını bile sormadan göğüslerini sıkıştırıyorsun... Neyse, bir ad bulmalıyız ona." Şaşkın şaşkın yüzüne baktığımı görünce devam ediyor: "Kızın Alman olmasına bir itirazın var mı?"

Alman mı? Amcam'ı hatırlayıp, "Bence o kız Rum," diyorum.

"Yine Amcan'ı karıştırdın işe. Bak, dinle!"

Sözlerine ara veriyor. Ağırlığını öteki koluna vermesine yardım ediyorum. Sırtındaki gıdıklanma acıya dönüşüp yü-

zünü dağlıyor Saçlarını okşuyorum. Alçak sesle, ilk ve biraz sonra son olacak anısını anlatıyor: "Sana ona rastladığımı söylemiştim, hatırlıyor musun?"

Evet, hatırlıyorum; Tarık gelmeden az önce söylemişti.

"Galiba onu 1966'da Kuşadası'nda, ağabeyimin evinin yanındaki kumsalda gördüm. Ağustos'tu, sıcaktan uyuyamadığım için gece yarısından sonra kalkıp bahçeye çıkmıştım. İşte, ilk kez o gece gördüm onu..."

Zorlukla dik tuttuğu başını alıp omzuma yaslıyorum. Gözlerimi kapatıp, "Seni dinliyorum," diyorum.

O anlatıyor, ben de dinliyorum. "Evin solundaki kumsaldaydı. Dalgaların kırıldığı yerde. Çıplaktı; denize giriyordu. Kıvırcık ve siyah saçlıydı; çok iri olmayan göğüsleri vardı." Derin bir soluk alıp delik ciğerlerini doldurmaya çalışıyor. "Çok güzeldi. Kim bilir, belki de ayışığının altında öyle görünüyordu. Yüzünü yakından görmedim çünkü; onunla konuşmadım da. Ama nedense bana Almanmış gibi geldi. Sonra..." Yeniden soluklanıp sonrasını da anlatıyor: "Ertesi gece aynı saatte yine geldi. Sonraki gece de oradaydı. Dördüncü gece denizden çıktığında aklıma gelen ilk adla çağırdım onu. Beni duydu; güldü, sonra telaşsızca giyinip uzaklaştı."

Susunca gözlerimi açıyorum. Benimkinde gizli gözyaşları, onunkinde gece yarısı denize giren kızın hayali var.

Yutkunup, "Gelecek sefere yüzüne, saçlarına ve göğüslerine dikkat edeceğim," diyorum. "Söz."

"Benden de söz edeceksin."

Tekrar, "Söz," diye fısıldıyorum kulağına.

Bir süre, ben bakışlarımı kaçırıncaya kadar gözlerime bakıyor; sonra korkaklığımı bağışlayan sevecen bir sesle soruyor: "Onu baştan çıkaracaksın, değil mi?"

Bilmiyorum. Önce Amcam'ın fikrini almalıyım. Cevap vermek için dudaklarımı aralıyorum. Ama bir türlü yüzüne

yerleştiremediği yarım tebessüm durduruyor beni. Artık gülmek için yardıma ihtiyacı var.

O beni beklemeden, "Adı," diyor. Parmağımı dudağına uzatıyorum. Söylememeli. Unutacağım bir ad daha istemiyorum. Ama o, parmağıma aldırmadan, "Petra," diye devam ediyor. "Kıvırcık saçları siyahtı, göğüslerinin biçimli olduğu uzaktan bile anlaşılıyordu."

Bu kez acısı değil, yakında patlayan bir el bombası susturuyor onu.

Kıvırcık saçlı, esmer bir Alman... Garip gelse de itiraz etmiyorum. Çünkü o ölecek ve biz sağ kalacaklar, öleceklerin son arzularını yerine getirmek zorundayız. Üstelik bu garip bir durum da. Ben dururken onun ölmesinden daha garip ne olabilir? Aramıza bir gölge girerken, "Tamam," diyorum. "Dediğin gibi olsun. Adı Petra."

Önce Petra, sonra sesim, patlamalara karışıp yok oluyor. Ya o gölge? Başımı kaldırıyorum. Amcam! Evet, o. Yüreğim minnetle doluyor. Ali için geldi. Ama aynı anda dehşetle irkiliyorum. Demek peşimizdekiler gerçekten ikiye ayrıldılar.

El bombasının basıncı tepeyi aşıp kaybolunca kız başını ellerinin arasından çıkarıyor. Bulantısı geçmiş olmalı. Şişeyi yana bırakıp gülümsüyorum. Bomba gürültüsüne iyi gelen ilaç, gülümsemedir. Keşke ölüme de iyi gelseydi...

Kız dudaklarını kımıldatıyor. Ondan önce davranıyorum: "Gülümsemeye çalış; ağzını açarak... Esner gibi."

Esnemiyor, "Geri dönmek istiyorum," diyor.

Başımı sallıyorum. Geç kaldı. Artık geri dönemez. Kız yine mırıldanınca, "Senin adın Petra," diyorum. "Ama bana kalsaydı Marika derdim sana."

Kız yine kusacakmış gibi irkiliyor. "Petra mı? Bu ad da nereden çıktı?"

Elini tutup tepenin altındaki düzlüğü işaret ediyorum. Ben sorumlu değilim. Sorumlu olan... "Ali. Bu adı az önce o taktı sana."

Kız rüyadaymış gibi ağır hareketlerle dönerek, "Ali mi?" diyor.

Başımı sallıyorum. Yoksa Tarık'ı mı tercih ederdi? Bir süre konuşmadan gözlerini on sekiz yıl ötedeki düzlüğe çevirip hâlâ bana plajda gördüğü kızın hikâyesini anlatan Ali'yi seyrediyor. Sonra dönüp, "Saçmalık bu," diyor. "Benim bir adım var, yani kendi adım..."

Atılıp ağzını kapatıyorum. Delirmiş gibi çırpınıyor. Sakin olmalıyım. Elimi gevşetiyorum. Korkuyla geri çekiliyor kız.

"Sakın adını söylemeye kalkışma... Tamam mı?" Başını eğince elimi ağzından çekiyorum. "Hem söylesen de hemen unutacağım adını."

Kız, ovanın üstündeki bütün havayı ciğerlerine çektikten sonra, "Ama neden?" diye soruyor.

"Sen de adını unutmak zorundasın. Hâlâ anlamadın mı? Bu hikâye unutulan adların hikâyesi."

Susunca aramıza bir sessizlik giriyor ve o sessizlik boyunca gözlerimi gözlerinden ayırmıyorum. İnatçılık etmeden kabul etmeli; o da bizim gibi adını unutmalı. "Eğer kabul edersem bütün geçmişimden vazgeçmiş olmaz mıyım?"

Yumuşuyor; 'Eğer,' dedi. 'Eğer' ile 'Evet' arasındaki yol oldukça kısadır, biliyorum.

"Sadece bu gecelik," diyorum. "Sabaha güneş doğduğunda sana adını geri veririm."

Kız kararsız bir tavırla ellerini kaldırıyor. Uzanıp saçlarına dokunuyorum. Ali'nin taktığı ad bir zincir gibi onu bu geceye bağladı; belki henüz farkında değil, ama kabul edecek... Ellerini yanına indirince, "Ali'nin hatırı için," diyorum. "Biraz sonra bu gezegenin en yaşlı yirmi bir yaşındaki kişisi olarak ölecek olan gülmeye aşık arkadaşım için..."

Çaresizliği boğazına yükselerek hıçkırığa dönüşüyor. Yalvarır gibi tekrar elini kaldırıp saçlarını okşayan parmaklarıma dokunuyor. Başımı sallıyorum. Kabul etmeli; yirmi yıl önce, henüz sekiz yaşındayken çizildi kaderi. Bizimki ise aşağıda biçimleniyor.

"Hayır," diyor yine de. "Böyle bir rolü yüklenmem için hiçbir neden yok. Hem sizin bana aldırdığınızı sanmıyorum. Kim olduğumu bile sormadınız." Bekliyor. Ama sormuyorum. Öfkeyle elimi itiyor. Az kaldı, biraz sonra 'evet'e varacak. "Benim de bir hayatım var."

Susuyorum. Uzun bir süre, tekrar soğuğu hissedinceye kadar konuşmuyoruz. Sonra başı -gözleriyle birlikte- göğsüne düşüyor. Kabul etti; çoğumuz gibi o da yeni bir hayatı denemeye istekli... Yüreğim genişlerken, "Pekâlâ, ama sadece bir gecelik," diyor. "Onun hatırı için..."

Oldu; artık kesinlikle sırrı çözeceğiz. Şişeye uzanıyorum. O da istiyor. Birlikte on saatten daha az bir ömrü olan yeni adının şerefine içiyoruz. "Neden?" diye soruyor, ikinci yudumun sonunda. "Neden ben?"

Gerçeğin ilk yarısını söylüyorum ona: "Her hikâyenin bir kadın kahramanı olur."

"Ama ben?" diyor.

Sonra ikinci yarıyı duymak için susuyor. "Seçim hakkın yoktu. Ali'yle ben tam on sekiz yıl önce kattık seni bu hikâyeye. O kattı, ben de herkese seni anlattım."

İnanmayan gözlerle süzüyor beni; iyice emin oluncaya kadar.

Sonra, "Petra," diye mırıldanıyor. "Pet-ra." Başımı sallıyorum. "Neden bir Alman?" Omzumu silkiyorum. Garip bir rastlantı bu. Sonradan Almanlar hayatımda çok önemli roller oynadılar. Hem *Kazablanka* filminde de Almanlar vardı. Almanların yer aldığı hikâyelerdeki kızlar güzel olur. "Söylesenize," diyor Petra.

Söylüyorum: "Nedense Almanlardan yana şansım açık. Amcam'ı Almanlar öldürdü. Sonra Almanlaşmış Yahudiler beni içkiye alıştırdılar. Şimdi de sen..."

Sözlerime ara verince kız korkuyla ürperiyor. "Peki, ben ne yapacağım sizin için."

"Sen!" Petra başını sallıyor. "Sen bitmeyen bu hikâyenin sonunu getireceksin."

Yanıma yaklaşıyor. Şişeyi uzatıyorum. Sert bir hareketle geri çeviriyor. Bu beni incitmiyor; on dört yıl, insanın tek başına içmeyi öğreneceği kadar uzun bir süre.

"Demek her şey şu ünlü hikâyenin sonu için," diyor. Şişeyi dudaklarımdan çekip alıyor. "Ali, Tarık, Amcanız, Yahudiler, ben ve siz..." Duraklayınca neyin geldiğini bilerek omuzlarımı geriye atıp saatlerdir beklediğim soruya hazırlanıyorum. Başını bir yumruk gibi kaldırıyor. "Garip değil mi, hâlâ adınızı söylemediniz." Elini uzatıyor. "Adınız ne?"

Yavaş ve alçak bir sesle, aslında altı bin beş yüz altmış dokuz gece önce Tarık'la birlikte kararlaştırdığımız o cevabı veriyorum:

"Adım yok. Adımı az önce aşağıdaki düzlükte unuttum." Petra itiraz etmeye kalkışınca, "İlle de bir ad istiyorsan, bu hikâyeyi anlatan adam diye hatırla beni," diyorum.

Işığın gerisindeki gölgesiz adam, olabildiğince kibar bir sesle, "Adınız?" diye soruyor.

Adım! Kolay bir soru bu. Beklemeden, "Unuttum," diyorum.

Adam, ses tonunu değiştirmeden ve sanki istediği cevabı almış gibi yeni bir soruya geçiyor:

"Demek direneceksiniz?" Kararlılığımı sessizliğimle anlatabilirim. Sustuğumu görünce sakin bir sesle, vakti bolmuş gibi ayrıntıları ihmal etmemeye çalışarak devam ediyor: "Önce size neyle suçlandığınızı özetleyeyim. Terörizm ve cinayet. 17 Kasım'ı 18'e bağlayan gece Filistinli bir grup caniyle birlikte bir kibutzda üç masum İsrailliyi ağır yaraladınız ve maddi hasara yol açtınız. Sonra sizi izleyen askerlerden

üçünü öldürdünüz. Bu suçların cezası bu ülkede müebbet hapistir. Ama eğer siz... Bir Arap'a hiçbir zaman böyle bir öneride bulunmayız. Ne diyordum? Evet, eğer bizimle işbirliğine razı olursanız sizi daha hafif bir suçtan yargılarız. Böylelikle ömür boyu hapiste kalmaktan kurtulursunuz."

Susup beni kurtulma umuduyla baş başa bırakarak -ışık perdesinin önündeki- bardağı eline alıyor. İçmesini bekliyorum. Sık sık su içen birisi olmalı. Sağlığına dikkat eden tiplerden. Adam bardağı dikkatle altlığın üstüne yerleştirdikten sonra meraklı bir sesle yeniden soruyor: "Şimdi tekrarlıyorum: Direnecek misiniz?"

Kurtuluşa veda ederek, "En azından deneyeceğim," diyorum.

Suyu seven sorgucum başını sallıyor. Hayal kırıklığına uğradı. Kâğıt seslerinden önündeki dosyayı açtığını hissediyorum.

"Türksünüz, değil mi?" Bu soruya cevap vereceğimi sanıyorsa budalanın biri. "Hangi şehirdensiniz?" Oyun oynuyoruz. Cevap vermeyeceğimi biliyor. Işığın gerisinde bir hayalet gibi kımıldarken bilmeceyi çözmüş gibi yorgun bir sesle konuşmasını sürdürüyor: "Bahse girerim ki, İstanbullusunuz."

"Belki İstanbul'dan, belki Atina'dan, belki de Tebriz'denim," diyorum.

Adam sonunda sıkıcı konuşmadan neşeli bir konuya geçmiş gibi heyecanla atılıyor:

"Hayır hayır, Türk olduğunuzdan eminim. Yıllardır bu işi, yani ön sorgulamayı yaparım. İranlıları ve Arapları aksanları ele verir. Yunanlı olmanıza gelince: Hiç sünnetli Yunanlı gördüğümü hatırlamıyorum."

"Tebriz'denim," diyorum, adamın neşesine katılarak.

O beni duymuyor. "İstanbul'a ilk kez 1962'de gittim. Sonra da 1965 ve 1967'de."

Hikâyenin gerisini biliyorum. "Tabii Boğaz'da yemek yediniz."

Adam başını sallayıp ara vermeden devam ediyor: "Hayır, genellikle müzeleri gezdim." Sonra birden dosyayı ve İstanbul konusunu kapatıyor: "İngilizce'yi nerede öğrendiniz?"

"Okulda."

"Okul İstanbul'da mıydı?" Oyunbozanlık ediyor. İstanbul'u unutmamış mıydık? Adamın sorusu unutmadığını gösteriyor. "Ankara buradan ne kadar uzakta, biliyor musunuz?"

Ankara! Birden ürperiyorum. Nasıl olur! Yutkunup cevap veriyorum: "Hem Ankara'yı, hem de şu anda nerede olduğumu bilmiyorum."

"Ben söyleyeyim," diyor, gölgesiz adam. "Kuş uçuşu sekiz yüz, belki de dokuz yüz kilometre..." Yine sesini değiştirmeden soruyor: "Ülkenizden bu kadar uzaktaki bir yerde ne arıyorsunuz?"

Ebu-Halid'in yıkılmış evini. O evi bulup onarmak için geldik buraya. Ama ona Ebu-Halid'den söz edemem. Ölü ya da diri, hiçbir yoldaşı ele vermeyeceğim. Kendimi bile. Ona aldırmamalı, başka şeyler düşünmeliyim. Burada değilim...

Adam, ben İstanbul'un oturduğum tabureden uzaklığını hesaplamaya çalışırken sorusunu tekrarlıyor: "Ne arıyordunuz?"

İlle bir cevap! "Petra'yı," diyorum.

Işığın arkasından gelen tekdüze ses susuyor. Saymaya başlıyorum. Bir, iki, üç, dört... Beş'te yeniden konuşmaya başlıyor: "Petra'nın kim olduğunu öğrenebilir miyim?"

"Bir Alman," diyorum. "1966'da sekiz yaşında olduğunu sanan bir Alman."

Kısa bir sessizlikten sonra adam sıkıntıyla, "Anlamadım," diyor. "1966'da kaç yaşındaydı?"

"Yirmi. Çünkü sekiz yaşındaki bir kızın vücudu pek gelişmiş olamaz, değil mi?"

Aramızdaki ışıklı perdenin önüne ikinci perde yerleşiyor: Sessizlik. Yine su mu içiyor? Neden sonra çevrilen sayfaların sesini duyuyorum. Gölgesini kaybeden adam, dos-

yada fellik fellik Petra'yı arıyor olmalı. Sessizce gülüyorum. Onu bulamaz.

Adam az sonra itiraf ediyor: "Petra... Petra... Dosyada böyle bir ada rastlamadım. Yoksa bu Alman kadını da romantik bir serüven yaşamak için tatile çıkar gibi bir tek el çantasıyla buraya gelen o sözde devrimcilerden mi?"

"Bilmiyorum," diyorum. "Çünkü henüz onunla tanışmadım."

Önce sağdaki, sonra soldaki ışık sönüyor. İlk kez gerideki nemli duvarda gölgesini görüyorum adamın. Aynı anda arkamda yükselen kalın, İbranice bir ses ensemi yalıyor. Almanlar onları sinirlendiriyor olmalı.

Duvardaki gölge şekil değiştiriyor. Elini kaldırdı! Arkamdaki ses susunca adam elini indirip sıkıntılı bir sesle yeniden konuşuyor: "Vakit mi kazanmaya çalışıyorsunuz?"

"Hayır," diyorum. "Kazanmaya değil, öldürmeye çalışıyorum; nasılsa mezara girinceye kadar buradayım."

Işıklar yanıyor. Tekrar kâğıt hışırtısı; ardından yine o sakin, uykumu getiren ses:

"Size inandığım bir gerçeği söyleyebilir miyim?" Evet ya da hayır dememi beklemeden devam ediyor: "Bence direnmeye çalışmakla boş yere kendinizi aldatıyorsunuz. Buraya sözde zavallı Filistinlilerle dayanışma içinde olduğunuzu kanıtlamak için geldiğinizi biliyorum. Ama romantizm ve uluslararası dayanışma 1936'da İspanya'da öldü. Gelişmeleri gerçekçi bir gözle değerlendirirseniz, bu kavramların otuz iki yıl sonra burada canlandırılamadığını kabul edersiniz. Boş hayal bunlar."

Yanılıyor.

"Yanılıyorsunuz," diyorum, neşeyle. "Franco bir şeyi öldüremedi: Rüyayı ve gülmeyi. İnsanlar hâlâ rüya görüp, rüyalarını özlüyorlar. Hiç kimse gülmeyi unutmadı. Biz, yani insan kalmaya çalışanlar, otuz iki yıldır gülüyoruz." Sinirleneceğini bile bile bir kahkaha atıyorum. "Ben gülü-

yorum, Amcam gülüyor; tanıdığım bir trompetçi vardı, o gülüyor..."

"Susun!" İstediği zaman beni susturabilir. Ama Ali gibi gülmemi engelleyemez. "Sizin yerinizde olsam..."

Gülerek adamın sözünü kesiyorum: "Olamazsınız. Çünkü sizin adınız var."

"Susun ve beni dinleyin!" Pekâlâ, susarım. Nasılsa vaktim öldüre öldüre bitiremeyeceğim kadar bol; susuyorum. "Sizin yerinizde olsam zorluk çıkartmazdım," diyor adam. "Biz buraya Göçmen Bürosu deriz. Şimdi Göçmen Bürosu'ndasınız, anladınız mı? Ama dakikalardır yaptığınız gibi böyle aptalca karşı koymaya devam ederseniz bizim görevimiz sona erer ve sizi arkanızda duran gümrük memuruna teslim ederiz..."

Aynı anda çelik gibi bir çift el omuzlarımda kilitleniyor. Gümrük memuru! Yani, Sin-Bet'ten*; Ebu-Halid'in, 'Kendinizi sakının' dediklerinden.

Adamın gölgeli sesi Ebu-Halid'i örtüyor: "Şimdi aklınızı başınıza toplayın ve kurtarmaya geldiğiniz Arapların elli yıl önce sizi burada arkanızdan vurduğunu unutmadan adınızı söyleyin."

İçki, içki içebilseydim. Ya Petra! Zavallı, yalnız kaldı... Unutmamak için içmeliyim. Gözlerimi kapıyorum. Sonra omuzlarımı ezen basınca aldırmadan, yetmiş iki saat önce burnumun ucunda duran o çöl bitkisinin kokusunu ciğerlerime çekiyorum.

Bu kez arkamdaki ses soruyor: "Adın ne?"

"Unuttum," diye mırıldanıyorum. "Hatırladığım tek şey Petra; esmer, kıvırcık saçlı, göğüsleri iri olmayan bir kız."

Kelepçe etime saplanıyor. "Adını söyle!"

Söyleyemem. Ali'yle Tarık'a söz verdim. Omzum çatırdarken bağırıyorum: "Unuttum, adımı unuttum ben..."

*) Özel sorgulama birimi.

Kadın, "Demek omuz röntgeninizde görünen çatlak, o gecenin hatırası," diyor.

"Yanlış yere bakmışlar," diyerek gülüyorum. "Asıl çatlak kafamda."

Kadın bir an için kafama bakıyor, sonra kabalık yapmış gibi gözlerini kaçırarak soruyor: "Adınızı öğrenebildiler mi?"

"Zaten biliyorlardı," diyorum. "Tıpkı sizin gibi. Dosyam aylardır ellerindeymiş. Ankara'dan özel bir kurye getirmiş."

"Öyleyse adınızı siz de hatırlıyorsunuz." Dünyanın kaderi vereceğim cevaba bağlıymış gibi heyecandan boğuklaşan bir sesle emrediyor: "Tekrarlayın! Duyabileceğim kadar yüksek bir sesle!"

Tekrarlamıyor, gülüp susuyorum. Şimdi hatırlamak istediğim adım değil, o koku. O kokuyu kaybetmemeliyim. Kadın Boğaz'ı gördüğünü umduğum pencerenin önünden emri yeniliyor: "Tekrarlayın!"

Dağılmasına fırsat vermeden kokuyu beynime saklayıp ona dönüyorum: Bacakları! Evet, bacakları ve koku, ikisi birlikte başımı döndürebilir.

Kadının sabrını yitirmenin eşiğine gelmiş sesi bacaklarıyla kokunun arasına giriyor: "Ne düşünüyorsunuz?"

Bu kez beklemeden, "Bacaklarınızı," diyorum.

"Bacaklarımı mı?"

"Evet! Acaba Petra'nın bacakları da sizinkiler kadar güzel mi?"

Şaşırmıyor. Çok kısa bir süre için gizlemeye çalıştığı ince bir gülümseme beliriyor dudaklarında. Öksürüyorum. Boğazımdaki kuruluk, dikenli tel gibi birkaç yerden damağıma saplanıyor. Kadın, boğazımın kanamasına aldırmadan bacaklarını değiştirip soruyor:

"Bakın, sonunda düşüncelerinizi içkiden başka bir yere yöneltebildiniz... Bu da bir gelişme sayılır." Eliyle gözlüğüne dokunuyor. "Şimdi söyleyin bakalım; neden bu kadar çok içiyorsunuz?"

"İyi geliyor," diyorum. "İçkiden daha iyi bir ilaç bulamadım henüz."

Kadın şaşırmadan, "Neye iyi geliyor?" diye soruyor.

"Hastalığıma. Bende unutma hastalığı var."

"Neyi unutmaktan korkuyorsunuz?"

Yüzü kaygıyla kasılıyor. Cevap vermeyeceğimi sanıyor olmalı. Bu kez onu yanıltacağım. "Avuca sığacak kadar küçük bir taşı," diyorum.

"Taş mı?" Fark ettirmemeye çalışarak yutkunuyor. Heyecanlandı. "Küçük bir taş, öyle mi?"

"Rengi beyazdı," diyorum. Atılıyor, ama onu durduruyorum. "Bugünlük hepsi bu; o beyaz taşla ilgili başka soru sormayın. Hatırlamıyorum, tıpkı adım gibi..."

"Çünkü bir yıldır durmadan içiyorsunuz; hadi söyleyin, unutmanızın nedeni bu, değil mi?" Bileklerimdeki kayışı zorluyorum. Şimdi kolumda Ali'nin o gece sırtına musallat olan ağrı var. O lanet beyaz taş, her şeyin... "İşte, içkiyi bırakmanız için bir neden daha."

O beyaz taşa aldırmayan kadına dönüyorum. Bana sarılsa her şeyi yeniden hatırlayabilir miyim? Belki...

"Benimle yatın," diyorum kadına. "Eğer yatarsanız yemin ederim..." Taştan söz etmeden içkiyle bitiriyorum sözlerimi: "Yemin ederim, içki istemekten vazgeçeceğim."

Kadının sessizliği çok kısa sürüyor. Düz, esnemeyen bakışlarını gözlerime dikerek soruyor: "En son bir kadınla ne zaman yattınız?"

En son? Petra! Beynimi altüst eden kokunun arasında soluk bir fotoğrafı andıran o hiç görmediğim yüzü bulmaya çalışıyorum. Ama hep kalçaları geliyor gözümün önüne. Evet, işte orada. Sel yatağına bakan alçak tepede; onu kasıklarımın arasında düşlediğim yerde.

Başımı kaldırıp kadına dönüyorum. Merakla beni bekliyor. "Dört yıl önce o gece! 1968 Kasımında."

Elini kaldırmışken yarı yolda vazgeçiyor. Bu kez gözlüğüne dokunmayacak. "O gece! Emin misiniz?"

"Evet," diyorum. "O gece Petra'yla yattım. Hem de iki kez."

Bu kez onu şaşırttım. "Ama nasıl olur! Dört yıl önce o gece henüz Petra'yı tanımıyordunuz ki?"

Haklı. Petra'yı bulmama daha çok var. Ellerimi kal... Hayır, kaldıramıyorum. Çünkü ellerim bağlı. "Siz her şeyi birbirine karıştırıyorsunuz; gelin, birlikte hatırlayalım."

Bana kalsa hatırlamam. Ama o kararlı. "Dört yıl önce, o unutulmaz gecenin sabahında yakalandınız. Sonra yargılanıp..."

Başımı sallıyorum, yanılıyor. Hem de başlar başlamaz. Yakalanan başkası da olabilir. Ben sadece hikâyeyi anlatıyorum. Hem... "Yargılanmadan önce sorgulandım," diyorum. "Unuttunuz mu?"

Kadın sözünü kesmeme sinirlenmiş gibi sabırsız bir sesle devam ediyor:

"Müebbet hapse mahkûm oldunuz. Ama şanslıydınız, bir buçuk yıl sonra bir esir değişimi nedeniyle serbest bırakıldınız. Geri dönüp askerliğinizi yaptınız, sonra İstanbul'a geldiniz."

"Yolda içmeye başladım," diyerek sözünü kesiyorum. "Aylardır da ara vermedim." Kolumdaki ağrı, acele etmeden bileklerime iniyor. "Ama biliyor musunuz, beni en çok rahatsız eden neydi?"

"Neydi?" diyor kadın.

"Bir bölü otuz üç olmak," diyorum.

"Bir bölü otuz üç mü; ne demek istediğinizi anlayamadım."

O günün utancını hatırlayarak, "Hepimiz otuz üç kişiydik," diye anlatmaya koyuluyorum. "Çoğumuz müebbet hapse mahkûmduk. Bizi neye karşılık serbest bıraktılar, biliyor musunuz?"

"Hayır," diyor kadın. Araya kısa bir sessizlik girince tekrar soruyor: "Neye karşılık bıraktılar sizi?"

"İsrailli bir pilota." Onun yerine ben başımı sallıyorum. "Evet, sadece bir kişiye karşılık... Bire karşı otuz üç. Hayatımda böylesine bir küçümsemeye hiç maruz kalmadım."

Kadın açık kalmış ağzını utanmış gibi kapatıp, "Deli olmalısınız," diyor. "Kurtulduğunuza sevinmediniz mi?"

Hayır, Amcam o gün mutlu değildi. Bir an anlatmayı düşünüyorum. Ama bir psikiyatriste iki kez ölen ve aslında ölümsüz olan Amcam'dan söz edemem. Susadım! Amcam ve yüzünü görmediğim, ama otuz üçte biri olduğumu hiç unutmadığım o pilot hep susatmıştır beni. "İçki," diye mırıldanıyorum.

Kadın sağ kolunu kaldırıyor. Kolunun özgürlüğünü kıskanıyorum. "Yine içki... Bana öyle geliyor ki siz geçmişiniz için geleceğinizden vazgeçmek istiyorsunuz."

Ancak bir sahtekârın etmeyi başarabileceği kadar inandırıcı bir söz bu. Daha çok susadım.

"Çözün beni," diyorum kadına bakarak. "Lütfen çözün ve biraz içki verin." Kadın yavaş, ama kararlı bir tavırla başını sallıyor. "Hiç olmazsa şu bacaklarımdaki kayışı gevşetmelerini söyleyin."

"Bu mümkün değil," diyor kadın.

"Neden? Ben deli değilim; ellerimi, bacaklarımı bağlamanıza gerek yok." Kadın sanki onun elleri bağlıymış gibi yüzünü buruşturunca öfkeyle devam ediyorum: "Burası neresi, İstanbul'dayız, değil mi? Gümrüklerden sekiz yüz, belki de dokuz yüz kilometre uzaktayız. Siz de Sin-Bet'ten değilsiniz... Ben de zararsız bir alkoliğim. Alkoliklere işkence yapıldığını hiç duymadım."

Kadın başını sallıyor. "Ne demek istediğinizi anlamadım. Ama şunu söyleyebilirim..." Öne doğru eğilip söylüyor: "Sizin sorununuz alkol değil. Alkoliklik vardığınız bir sondan çok, bir durak; şimdilik bağırarak oyalandığınız bir durak..."

Onu dinlemiyorum. Beynimdeki kokuya sarılıp bağırıyorum: "Çözün beni!"

Göz göze geliyoruz. Beni anlıyor, ama izin vermeyecek. "Sizi kendinize zarar vermenizi engellemek için bağladık..." Bağırmaya devam ediyorum. "Buraya kendi isteğinizle geldiniz," diyor kadın. "Tedaviyi kabullendiniz, kendiniz istediniz..."

Hayır, doğru değil bu. Çığlığım sönüyor. "Gönül istediği için geldim," derken de bir mırıltıya dönüşüyor.

Sessizlik belirginleşip uzayınca kadına dönüyorum. Orada ve beni bekliyor. Birden irkiliyorum. Biliyor; korka korka soruyorum:

"Gönül'le konuştunuz mu?" Kadın donmuş gibi hareketsiz; kımıldamıyor. "Size başımdan geçenleri anlatmış olmalı. Daha ne öğrenmek istiyorsunuz?"

Tenini saran buz erimiş gibi canlanıyor kadın. Yine de hemen karşılık vermiyor. Dakikalar kadar uzun gelen saniyelerden sonra sesini duyuyorum: "O geceyi, daha doğrusu o gece olanları; sizi içki şişesine hapseden pişmanlığı."

Hayır! Merak eden o değil. Başımı ve bakışlarımı zorlukla kaldırıp kadının bacaklarına saplıyorum.

"Ya Gönül? O neyi merak ediyor?" Kadın canı yanmış gibi avcuyla dizlerini örterken devam ediyorum: "Size Tarık'tan söz etti mi?"

Tarık onu şaşırtıyor. Ellerini dizlerinden çekip, "Ama," diye mırıldanıyor.

Devam etmesine izin vermiyorum: "Asıl merak ettiği Tarık ile aramızda geçenler, değil mi?" Yutkunuyorum. "Tarık'ın da ona aşık olduğunu anlattı mı size?"

Kadın ayağa kalkıp bakışlarımın bacaklarına ulaşamayacağı kadar uzağa yürüyerek duruyor.

"Bana bu konuda hiçbir şey anlatmadı. Tek istediği, iyileşmeniz. Sizi seviyor; bunu aklınızdan çıkarmayın."

Yalan! Sevseydi burada olmazdım. Bunu o da bilmeli. "Döndüğümde beni beklemiyordu," diyorum.

"Bunu nereden çıkardınız?"

Nereden? O günü, İstanbul'a vardığım geceyi hatırlıyorum. Hava ne soğuk, ne sıcaktı. Aylardan Aralık, günlerden perşembeydi. Sarhoştum. O seçtiği, sevdiği adamı bekliyordu; ama gelen bendim...

Kadın, sanki söyleyeceklerimi duyamamaktan korkuyormuş gibi biraz önce kaçtığı o yerden geri geliyor. "Neden sustunuz?"

O gecenin sonuna kadar yetecek, derin bir soluk alıp anlatmaya koyuluyorum:

"Beni görünce çok şaşırdı. Yalının bahçesinde çiçeklerin arasında ayakta, sanki bir hayaletle karşılaşmışçasına şaşkındı. Belki de korkmuştu. Konuşmadan, öylece durup dakikalarca bana baktı; sonra, 'Sensin,' dedi. Elimdeki şişeyi gösterip, 'Ben ve şişem,' dedim. Ardından gülümsedim. Güzel, parlak beyaz dişlerimi gösterdim ona..."

Aynı anda dikenden daha sivri, kuru ve iri bir cisim ağzımın içini parçalayıp boğazıma saplanıyor. Acıyı gözbebeklerimde, tırnak uçlarımda hissedip korkuyla bağırıyorum:

"Ahh, ahhh!" Kadın ikinci çığlıkta telaşla üzerime eğiliyor. Dişlerim yana kayıyor; dilimle tutup acının bozup değiştirdiği sesle fısıldıyorum: "İçki... Biraz içki..."

Midemdeki yumruk! Sıçrayıp boğazıma tıkayan o.

"Telaşlanmayın," diyor kadın. Sesi kuru ve emrettiği gibi telaşsız, "Şunu için." Ağzıma dayadığı bardaktan boğazıma dökülen tatsız sıvı damağımı donduruyor. "Geçti mi?"

Başımı geri çekiyorum. Biraz daha içersem dişlerimi de kusacağım. Yutkunmalıyım... Kadın soluk alışımı kontrol edip boğulmayacağımı anlayınca bir gümrükçü gibi sorularına devam ediyor: "Gönül dört yıl sonra sizi karşısında görünce ne yaptı?"

Sonunda yutkunuyorum. O sivri cisim, yumruk ve acıyla birlikte mideme yuvarlanıyor.

"Anlatın!" diye üsteliyor kadın. "Susmayın!"

Hatırlamıyorum. Acı gözbebeklerimdeki görüntüyü eritmiş olmalı. Başımı -hareket ettirebildiğim tek organım o- sallıyorum.

Kadın geri çekilmeden, tersine üzerime eğilerek, "Çiçeklerin arasındaydı. Şaşırmıştı," diye fısıldıyor. "Dakikalarca öyle baktı size. Sonra..."

Sonra? Bana... Bağırıyorum: "Bana, Tarık, dedi. Beni değil, Tarık'ı bekliyordu. Ama gelen bendim ve adımı unutmuştum."

Kadın itilmiş gibi gerileyip sandalyesine oturuyor. Artık uyumunu yitirmiş bir sesi var.

"Pekâlâ," diyor. "Bugünlük bu kadar yeter. Yarın devam ederiz." Sonra, gitmek üzereyken, sandalyeye oturmasının garipliğini fark ederek doğruluyor. "Bu gece düşünün; uzun uzun. Yarın adınızı hatırlamanız için ne yapmamız gerektiğine birlikte karar veririz."

Başımı sallıyorum; boşuna umuda kapılmamalı. "Eğer yeniden beni adımla birleştirmek istiyorsanız yapacağınız bir tek şey var."

Kadın cinsel bir tat alıyormuş gibi titreyen bir sesle soruyor: "Nedir o şey?"

"Beni serbest bırakmak. Petra, yalnızca o biliyor adımı. Ama ben daha onu aramaya başlamadım bile..."

Petra, önce başını, sonra gözlerini kaldırıyor düştüğü yerden. Gözpınarlarında dökülmeye hazır damlalar ve dakikalardır beklettiği sorular var.

Önce sorular: Yıldızlardan sekerek üzerimize toz gibi yağan bomba sesleri sönerken dudakları kımıldıyor: "Doğru değil. Ben de adınızı bilmiyorum."

Ebu-Halid'i düşünmemeye çalışarak parmağımı Doğuya, birkaç saat sonra Tarık'la birlikte varacağımız düzlüğe uzatıp mırıldanıyorum:

"Adım orada; dar bir sel yatağında yere uzanmış yatan bir üniformalı adamın cebinde." Kulağına eğiliyorum. "Orada sen adımı, bense gerçeği bulacağız..."

"Gerçek! Hayır," diyor Petra. "Burada hiçbir şey gerçek değil. Ne siz, ne aşağıdakiler, ne de Amcanız..."

Amcam! Gülüp başımı sallıyorum. "Amcam bir rüya kadar gerçek. On sekiz yıl önce, o gece hep yanımdaydı. O sel yatağına kadar izledi beni." Gözlerimi kaçırıyorum. "Seninle seviştiğimi bile gördü. Sonra..."

Devam edemiyorum. Gözyaşlarım çeneme düşüyor. Petra, kulaklarıma zorlukla ulaşan bir sesle utanmış gibi mırıldanıyor: "Benimle sevişecek misiniz?"

"Evet," diyorum. "Hikâyenin o bölümüne gelince."

"Ve Amcanız bizi seyredecek, öyle mi?"

Başımı kaldırıyorum. "Arkasını döneceğine eminim. Amcam..."

Boğuk ve uzlaşmayan sesi cümlemi bitirmemi engelliyor: "Amcanız 1943'te ölmemiş miydi?"

"İlk kez 1943'te, ikinci kez 1968'de o sel yatağında öldü. Beni yalnız bırakmamak için."

Bir süre konuşmuyoruz. Sonra ona Amcam'ı anlatıyorum.

"Bazıları ona hep bir budala diye bakmıştır. Sonraları çok düşündüm, söylenildiği gibi budala mıydı? Değildi. Sadece çok saftı ama bu onu rahatsız etmiyor, aksine mutlu kılıyordu. Saflıkla cesaretin ayrımından habersizdi belki de. Aslında kahramanlığının ardında inançtan çok saflık ve o Rum kızına duyduğu aşk yatıyordu."

Amcam'ı anlatmayı bitirince Petra elini uzatıp gözyaşlarıma dokunuyor. Parmaklarındaki ıslaklıkta o dev gibi adamı görmüş gibi üzgün bir sesle, "Amcanızı çok seviyor olmalısınız," diye fısıldıyor. "Yine ezberlediğiniz bir şiir gibi anlattınız onu."

"Evet," diyorum. "İnsan baştan aşağı inanç olan birini nasıl sevmez?"

"Ama onu hiç görmediniz ki," diye karşı koyuyor.

"Doğru. Ama bütün çocukluğum babaannemin onunla ilgili anlattığı hikâyelerle geçti. Sonra 1965'te Sakız'a gidip

1920'de âşık olduğu o Rum kızını buldum. Kadın altmış iki yaşındaydı ve hâlâ Amcam'ı seviyordu. Bana Amcam'ın 1943'te nasıl öldüğünü o anlattı."

Petra, Amcam'ın ne 1943'te, ne de 1968'de nasıl öldüğünü soruyor. Ben de anlatmıyor ve susuyorum. Birkaç dakika sonra sanki aşağıdakilerle konuşur gibi mırıldanıyor: "Gönül sizi görünce neden Tarık dedi?"

Şaşırıyorum; demek deminden beri Gönül'ü düşünüyordu. "Onu seviyordu," diyorum.

Dudakları sayıklar gibi birkaç kez sessizce açılıp kapanıyor. Sonra, "Öyleyse Tarık ölecek," diyor.

Hayır, Tarık ölmeyecek. Ama bunu ona şimdi söyleyemem. Şişeyi havaya kaldırıp, "Ölme sırası Ali'de," diyorum. "Babası çiftçi olduğu için önce o ölecek."

Petra, Ali'yi unuttuğu için utanmış gibi kızararak kekeliyor. "Ölmesinin babasının çiftçi olmasıyla ne ilgisi var?"

Yine ezberlediğim bir şiiri tekrarlıyormuş gibi anlatıyorum Ali'yi ona:

"Ali ölüyor, çünkü dikenli telleri aşarken sırtından vuruldu. Dikenli telleri aşmak zorundaydı, çünkü teller yolunun üstündeydi. Tellere doğru koştu, çünkü kolaylıkla kaçabileceği öteki yönde marullar vardı. Marullara basamadı, çünkü çiftçi babası, küçükken, ona ekili şeylerin nasıl zorluk ve emekle yetiştiğini anlatmıştı." Kısa bir soluk alıyorum. "Sırtına baktığımda bana öyle dedi. Ama asıl neden -tıpkı trompet çaldığındaki gibi- ekili şeylere karşı duyduğu çiftçilere özgü o içgüdüsel saygı ve duyarlılıktı."

Şiir bitince gözlerimizi aşağıya, yavaş yavaş sırtından ciğerlerine inen ölümü bekleyen Ali'ye çeviriyoruz. "Anlıyorum, ama ben hâlâ Tarık'ı merak ediyorum," diyor Petra.

Yine Tarık! Tarık ve o bekleyebilir. "Sabırlı olmalısın."

İtiraz edecekmiş gibi ellerini kaldırıyor, ama gözlerime rastlayınca vazgeçiyor.

"Peki, sabırlı olacağım." Susuyor. Ama sabrı ancak birkaç saniyeye yetiyor. "Aslında ötekileri de merak ediyorum: O psikiyatristi, Gönül'ü..."

"İkisinin de dizleri güzeldi," diyorum. "İkisi de adımı merak ediyordu. İkisi de senin var olduğuna, seni bulabileceğime inanmıyordu."

"Görünüşe bakılırsa beni bulmanız epeyce uzun sürdü."

Haklı. "Binlerce şişeyi boşaltmama yetecek kadar uzundu," diyorum.

Başının sert bir hareketiyle saçlarını geriye atıyor: "Sabah olunca beni de terk edeceksiniz değil mi?"

"Onları terk etmedim," diyorum. "Aslında o ikisinin elinde tutsağım."

İnanmıyor. Birden terk edileceğini düşünen bir kadını yatıştıracak sözcüklerin yetersizliğini hissediyorum. Belki dokunmak! Elimi, hep yaptığım gibi saçlarına uzatıyorum.

"Benim de dizlerim güzel," diyor Petra. "Ve o iki kadına ne yaptınızsa bana da onu yapacaksınız."

"Yanılıyorsun." Kalın telli saçlarını okşamaya başlayınca uysal bir çocuk gibi söylediklerimi dinlemeye koyuluyor: "O ikisinin saçları siyah ve kıvırcık değildi. Üstelik Ali onları denize girerken seyretmemişti."

Başını elimin üstüne uzatıyor. Öteki elimi kısa etekliğinin açıkta bıraktığı dizlerine götürüp sözlerimi bitiriyorum: "Ve hiçbirinin adı Petra değildi."

"Günaydın."

Gözlerimi önümde derinleşen kuyudan alıp kirpiklerimi aralıyorum. Bir kadın! Elbisenin renkleri gözlerime batıyor. "Bu sabah kendinizi nasıl hissediyorsunuz?"

O! Adımın peşine düşen psikiyatrist. İyi, ama bugün neden üzerinde dünkü beyaz önlüğü yok? Bekleyen, saydam ve alıcı gözlerine rastlayınca cevap veriyorum: "Başım dönüyor." Kımıldamaya çalışıyorum. "Ayık olmak hep başımı döndürmüştür."

Kadın saklamaya çalışmadan, lütfeder gibi gülümsüyor. Onda beni rahatsız eden bir şey var... Belki vücudu; vücudu gerçek olamayacak kadar biçimli.

O, düşüncelerimden habersiz, sandalyeye doğru yürüyor. Yerleşmeden atılıyorum. "Hayır!" Durunca devam ediyorum: "Biraz odada dolaşır mısınız?"

Şaşırıyor. Benim de istediğim bu. "Neden?" diye soruyor.

"Bu Allah'ın cezası yerde başımı döndürüp beni sarhoş edecek tek şey vücudunuz." Cevap vermeden, kararsızlığına öfkelenmiş gibi sert bir hareketle sandalyeyi çekip oturuyor. Ama ben devam ediyorum: "Niyetiniz beni baştan çıkarmak mı?"

Arkasına dayanıp kucağındaki teybi çalıştırıyor. Acelesi yok. Yine gözlüğüne dokunup soruyor: "Neden böyle düşündüğünüzü öğrenebilir miyim?"

Elimi uzatmaya çalışıyorum. Bileğimdeki deriyi sıyıran kayışın acısı vazgeçiriyor beni. "Üzerinize eteğinizin darlığını ve kısalığını gizleyecek bir şey giymemişsiniz."

Kadın bakışlarımı izleyerek açıkta kalmış dizlerine, oturunca daha da kısalan eteğine bakıyor. Tedirginliğini gülüşünün ardına saklamaya kalkışacak. Öyle yapıyor:

"Önlüğüm az önce aptalca bir kazaya kurban gitti. Eteğime gelince..." Sözlerine ara verip başını kaldırıyor. Göz göze geliyoruz. Kızaracak; kızarıyor ve eliyle beceriksizce eteğini aşağıya çekmeye çalışarak devam ediyor: "Suç bende değil, moda böyle."

"Petra'yı bulduğumda, tabii, aramızda duran onca şişeyi devirmeden bulabilirsem, ondan böyle, sizinki kadar kısa bir etek giymesini söyleyeceğim."

Kadın sağ bacağını solunun üstünden indirip dik oturmaktan yorulmuş gibi öne doğru eğilerek karşılık veriyor. Sesi neşeli sayılır.

'Onu bulduğunuzda ya ayılmış olacaksınız, ya da kısa eteğin modası çoktan geçmiş olacak."

Belki de geçmez. Geçse de belki Petra benim için kısa bir etek giyer... "Yine de söyleyeceğim," diyorum.

Kadın konuyu kapatmak istiyormuş gibi ellerini kaldırıyor. Susuyorum. Rol yapıyor; ilgilendiğini biliyorum. Yeni bir yüz ve sesle soruyor: "Dün geceyi sakin geçirmişsiniz?"

Dün gece! Gözlerimi kapatıyorum. Nerede o gece? Evet; buldum. Çöldeydim, gökyüzünde aydınlatma mermileri, tepenin altındaki düzlükte ise başlamak üzere olan bir trajedi vardı. Ebu-Halid? O çoktan ölmüştü; yanındaki kara gözlü Filistinlilerin vücuduna giren yüzlerce merminin çıkardığı sesi duyuyorum. Tanrı yıldızların arasından aşağıya bakarak olup bitenleri ilgisizce seyrediyordu; ben? Ben içkimi yudumluyordum...

Kadının burguya benzeyen sesi kirpiklerimin arasındaki geceyi ezip parçalıyor. "Bu iyiye işaret."

Damağımda tortulaşan o içki kokusunu ciğerlerime çekerek beklemediği cevabı veriyorum: "Geceyi Petra'yla geçirdim. Elimi dizlerinin arasına sokup uyudum."

Kadın şaşırmadan, sevinmiş gibi devam ediyor: "Çok iyi... Başlayalım mı?" Ben hazırım. Başımı eğiyorum; istediği yerden başlayabiliriz. "Hâlâ adınızı söylemediniz?" diyor kadın.

Adımdan başlayacağını biliyordum. Hazırım. "Siz de," diye karşılık veriyorum.

Kısa bir sessizliğin ardından, ödün vermeyeceğini haber veren bir sesle, "Alev," diyor kadın.

Kahkaha şimdi dilimde tortulaşan içki tadını süpürüp, suratına çarpıyor. Dişlerimi yokluyorum: Yerindeler. Gülme isteğime karşı koymuyor, birbirinin ardından odayı sarsan kahkahalara teslim oluyorum.

Dakikalar sonra sessizlik geri gelip üçüncü kişi gibi aramıza yerleşince kadın -ya da Alev- soruyor: "Neye güldünüz?"

"Saçlarınıza," diyorum. "Sizi aleve dönüştürecek kadar kızıl değil. Bence boyatmalısınız."

Kadın da alçak ama aramızdaki uzaklığı hatırlatan ölçülü bir sesle, "Yaa!" diyor.

Soracaksam, şimdi tam sırası. Soruyorum: "Evli misiniz?" Başını kaldırıyor. Bekâr: "Öyleyse benimle yatabilirsiniz?"

"Saçmalamayın," diyor kadın.

"Kimse duymayacak," diyorum. "Adım gibi unutacağım yattığımızı."

Artık konuşmuyor. Ne kadar sürecek sessizliği? Uzun sürmüyor. Suskunluğu öfkesiz, ama kuru bir sesle sona eriyor: "Neden bu kadar saldırgansınız?"

"Saldırgan haa!" Başımla bileğimi işaret ediyorum. "Kollarım, ayaklarım böyle bağlıyken mi?"

"Söylemiştim. Bu kendinize zarar vermenizi engellemek için bir önlem," diyor kadın. "Bir süre katlanacaksınız."

"Siz de bana," diyerek sözünü kesip, alçak sesle soruyorum: "Hadi söyleyin, şimdiye kadar kaç erkekle yattınız?"

Doğrulmak ister gibi kımıldıyor. "Anlaşıldı, sizi biraz uyutmamız gerekecek."

"Hayır!" Çığlığımın keskinliği hem beni hem de kadını şaşırtıyor. Yüzü kızardı; bu iyi. Onu öfkelendirdiğini bildiğim tavırla devam ediyorum: "Bunu yapamazsınız."

"Neden; pekâlâ yaparım."

"Gönül size avuç dolusu para veriyor." Kopacak kadar incelen sesle konuşmayı sürdürürken içemediğim onca içkinin kokusu genzimi yakıyor. "Unutmayın, beni tedavi etmek için buradasınız, uyutmak için değil."

Elinden gelse beni tokatlayacak. Zorlukla kendini kontrol etmeye çalıştığının farkındayım. Öfkeden keskinleşmiş yüz hatlarını daha da derinleştiren bir bakışla cevap veriyor:

"Bir doktor olarak, tedavi edeceğim hastayı seçme hakkım var." Söylediğine inanıyor olmalı; parmağını tehdit eder bir biçimde yüzüme doğru uzatıp ekliyor: "Bunu da siz unutmayın."

Korkuyor. Evet, korkusunun kokusunu içkininkinden ayırt edebiliyorum. Ya o! Evet. O da... "Biliyorsunuz," diye mırıldanıyorum.

Kadın hafifçe gerileyerek, "Neyi?" diyor.

"Benimle yatacağınızı, göğsünüzde ağlayacağımı, bacaklarınızın arasında Petra'yı arayacağımı..."

Bu kez ayağa kalkıyor. Eteği düşündüğümden de kısa. Bir süre birbirimizi tartıyoruz. Hayır, şimdi değil... Gözlerimi kaçırıyorum.

"Bu ne küstahlık!" Cevap alamayınca beklettiği tokadı sonunda atacakmış gibi üzerime eğiliyor. Öfkeyle titreyen incelmiş sesi yüzüme batacak neredeyse: "Siz kendinizi ne sanıyorsunuz?"

Ne mi sanıyorum? Şimdi küçük bir dersi hak etti.

"Ya siz! Siz kendinizi ne sanıyorsunuz?" Araya girecek... Girmeden devam ediyorum: "Az önce gömleğiniz olmadığını söylemiştim. Yanılmışım. Üzerinizde budalalığın kumaşından örülmüş kalın bir örtü var sizin. Burada öyle çarmıha gerilmiş gibi yatağa bağlandığım için kendimi savunamayacağımı mı sandınız?"

İyice yaklaşmasını bekliyorum. Gözlerimiz karşılaşınca sesimi yükseltip bağırıyorum:

"Her sabah buraya gelip elinizi yüreğime, ciğerlerime ya da beynime daldırma hakkını kim verdi size?.. Ama bir başkası yönteminizi taklit edip saçlarınıza, dizlerinize ve etinize dokununca tehdit etmeye başlıyorsunuz..."

"Susun!"

Uyutulmak istemiyorsam bu kez dediğini yapmalıyım. Bir süre ayakta bir şey söylemeden bekleyip tekrar sandalyeye oturuyor. Sadece kalın bir kabuk var aramızda. Bütün yapacağım o kabuğu parçalamak.

Gerçeğe yenilen sesi başıboş hayallerimin peşine takılan düşüncelerimi parçalıyor: "Daha önce tanıdığınız psikiyatristten söz etsenize!"

Vakit kazanmak istiyor! Bu beni güldürüyor, ama yine de anlatıyorum o kadını. "Yaşlı, ama güler yüzlüydü. Sık sık, hemen hemen her istediğimde içki verirdi bana..."

Sözümü keserek soruyor: "Onun peşinde olduğu şey neydi?"

Peşinde olduğu şey! Bileklerimdeki acı, anında mideme iniyor. Susuyorum. Petra'nın peşinde olduğunu söylemek zorunda değilim. Midemdeki acı dilime ulaşıncaya kadar karşılıklı susuyoruz.

Sivri iğneler damağıma batmaya başladığında yeniden konuşuyorum: "Benimle yatacaksınız. Bunu aklınızdan çıkarmayın."

Kadın başını kaldırıyor. Yatışmış gibi, ama hâlâ ciddiye almıyor beni. Teybi kapatıp soruyor: "Cezalandırmak istediğiniz kim? Kendiniz mi, Gönül mü?"

Gözlerimi kapıyorum... Aylardan Aralık, günlerden Perşembeydi. Henüz acemiydim. İlk kez altı gündür hiç ara vermeden içki içiyordum; dilim ağzımda kurşun yemiş gibi cansızdı...

Kadın, kaçmaya niyetlendiğimi sezmiş gibi sabırsız bir sesle düşüncelerimi bölüyor. "Ondan neden bu kadar çok nefret ediyorsunuz?"

"Elinizi dizlerinizden çekip cevap verin," diyor Petra. "Karınızdan niye nefret ediyorsunuz?"

Karım! Nasıl bilebilir? "Evde, telefon ederken ağlıyordunuz." Cevap alamayınca parmağını uzatıp hafifçe, orada olduğunu belli etmek ister gibi yanağıma dokunuyor. "Aradığınız oydu, değil mi?"

Sessizliğe sıkı sıkıya sarılıp yanağımı eline, yüreğinden parmaklarına inen acımaya bastırıyorum. "Ancak bir kadının taşıyabileceği kadar çok hüzün var yüreğinizde," diyor.

Ardından söyleyeceği bu kadarmış gibi susuyor. O susunca, ben on sekiz yıl önce bizi unutan Tanrı'yı aramaya koyuluyorum gökyüzünde. Ama aldatıcı sessizlik uzun sürmü-

yor. Petra inandırıcı, yumuşak bir sesle üsteliyor: "Söyleyin, karınızdan neden nefret ediyorsunuz?"

Gözlerimi yıldızlardan nemli gözlerine çeviriyorum. Artık işim Tanrı'yla değil, onunla.

"Tarık'ı seviyordu. Onu hiç unutmadı." Doğru; hatırlıyorum. "Bana sarıldığında aslında kendini Tarık'a sunuyordu."

"Ama sizinle evlendi... Tarık'ı sevseydi..."

"Onu seviyordu!" Bağırmak üzereyim. "Ondan nefret etmemin nedeni beni de Tarık'a benzetmeye çalışmasıydı."

Petra susuyor. Gözpınarlarında dökülmeye hazır damlalar var. Hayır; boşuna harcamamalı. Birazdan Ali ölecek. Ona saklamalı gözyaşlarını.

"Haksızlık ediyorsunuz," diye yakınıyor. "O doktora sinirlendiniz, hıncınızı benden çıkarıyorsunuz."

Düzeltiyorum. "O kadın doktor değil, psikiyatristti."

Petra elini gözlerine götürüyor. Ağlamamalı. Kolumu uzatıp sarılıyorum. Küsmüş bir çocuk gibi başını sallayıp sessizleşiyor. Özür dilemeliyim. Diliyorum: "Bana aldırma sen."

Buruk, kolay barışmayacağını haber veren bir sesle karşılık veriyor: "Sizinle yatmadığına üzüldüm. Çünkü bazen bir kadının bir erkeğe yapabileceği en büyük yardım budur."

Gülsem. Hayır, bu öncekinden de büyük bir kabalık olur. Gülmüyorum. Ama açıklayabilirim. Kulağına uzanıp anlatıyorum:

"Dört ay sonra o hastaneden kurtulduğumda, başarısını kutlamak için beni satın aldığı pahalı bir şampanya gibi kolunun altına sıkıştırıp evine götürdü... Hayır, bu doğru değil. Oraya ben gittim ve bir anlaşma yaptık."

Petra geriye çekiliyor. Anlaşmayı sormaya niyetli. Ama söylemeyeceğimi anlayınca vazgeçiyor. Şaşırıyor. Ama ona yakışan bir şaşkınlık bu. Belki yüzünü daha da inceltip saçlarının arasından öne çıkardığı için. "Garip, ben sanmıştım ki..."

"Garip değil," diye sözünü kesiyorum. "Önceleri beni karşısında, her an görebileceği bir yerde istiyordu. En azın-

dan başarısından sıkılıncaya kadar her uzatışında elinin altında..."

"Anlamadım," diyor Petra.

Dilimle o kokuyu arıyorum. Yok; saklanmış. Petra'nın eli orada olduğunu hatırlatınca, "İnsanlar kendilerine karşı güvenlerini arttıran başarılara aşık oluyorlar," diye mırıldanıyorum.

Parmağını uzatıp şakaklarımdaki kırlığa dokunuyor. Dudaklarından dökülen sözcüklerde beceriksizce gizlemeye çalıştığı acımayı hissediyorum.

"Kendinizi hafife alıyorsunuz." Elini, söylediklerine inanıyormuş gibi geri çekiyor. "Siz... siz anlattığınız kadar güçsüz biri değilsiniz."

Bu kez kendimi tutamıyor, gülüyorum. Ey o tad; neredesin?

"Hiçbir zaman kadınların beni kabullenmelerini zorlaştıracak kadar güçlü biri olmadım ben." Dilim sonunda tadı damağımda, saklandığı kuytuda buluyor; sevinçle devam ediyorum: "Gariptir, ama çoğu erkeğin kadınlar konusunda başarılı olmasının sırrı, sanıldığının aksine güçlü değil, güçsüz olmalarında gizlidir. O güçsüz olduğumu, başımı nasıl döndüreceğini çok iyi biliyordu."

O ses, on sekiz yıl önce sırtımı kaplayan soğuk teri boynumdan aşağıya salan homurtu, sözlerimi kesiyor. Kulaklarımı kapatıyorum: Köpekler... Ali'nin zamanı daralıyor. "Kutladığı başarı neydi?"

Onu uyarmalıyım. Şişeyi bırakıp doğruluyorum. Zavallı... Yuvarlaklaşan gözlerine eğiliyorum. "Seni bana tanıtan oydu... Seni sadece kıvırcık, siyah saçtan, kumsaldaki çıplak bir vücut olmaktan çıkaran oydu."

Bir şeyler söyleyecek, ama cevabını beklemeden düzlüğün ucuna, gölgemin aşağıdaki ovaya, bir ünlem işareti gibi çakıldığı noktaya yürüyorum. Oradan seyretmeli olacakları.

Petra vakit kaybetmeden soruyor. Korkudan çatlayan sesi aramızdaki uzaklığı geçip, aşağıdan yükselen köpek havlamasıyla birlikte ulaşıyor kulağıma: "Benden beklediğiniz nedir?"

Cevap vermiyorum; meşgulüm: Aşağıdaki düzlükte on sekiz yıl önceki hayaletleri arıyorum. Yaklaşıp kolumu tutuyor. "Lütfen..."

Ovadan ona dönüyorum. Evet, gözleri nemli, iri, yuvarlak ve şaşkın. "Söyleyin, beni neden buraya getirdiniz?" Elini çeneme uzatıyor. "Bütün bu olup bitenler içinde benim rolüm ne?"

Gölgelerin altında yassılmış düzlüğe, henüz görünmeyen köpeklere dönerken mırıldanıyorum: "Birkaç saat sonra, Doğudaki o sel yatağında yatan üniformalı bir hayaletin cebine bakacaksın..."

Petra, ova ve köpeklerle birbirine giriyor: "Bunu az önce de söylemiştiniz." Elleri hırsla çenemi sarsıyor. "Neden siz bakmıyorsunuz o cebe?"

Ben! Hayır; bu mümkün değil. Başımı sallıyorum. Eli birden tokada dönüşüp yanağımda patlıyor. Faydasız... Hâlâ başımı sallıyorum. Bu kez yeni bir sinir krizinin eşiğindeymiş gibi bağırıyor: "Neden?"

"Çünkü..."

Hayır, ona orada öleceğimi nasıl anlatabilirim. Anlatamam; anlayamaz. En iyisi göstermek. Parmağımı düzlüğe doğru uzatıyorum. Petra elimin çizdiği yayı izliyor; ovaya dönünce on sekiz yıl önce Tarık'ın haber verdiği gibi heyecanla haykırıyor:

"Aman Tanrım, bunlar..."

"Köpekler," diyor Tarık. "Arkalarında da askerler var."

Silaha uzanırken en son karşılaşmak isteğim şeyle yüz yüze geliyorum: Ali'nin gözleriyle. Ne acı, ne de hüzün var gözlerinde. Öleceği bakışlarından okunuyormuş ve kaçırırsa sanki kurtulacakmış gibi başını Tarık'a çeviriyor. "Demek gerçekten ikiye ayrılmışlar..."

Uzanıp Tarık'ı yanımıza çekiyorum. "Artık burada kalamayız," diyor Tarık. "En geç on dakika sonra tepemize çökerler." Gülüyorum, oysa ağlamam gerek. Elveda esmer, kıvırcık saçlı kız. Seni de bırakmak zorundayız. Ben kızla vedalaşıyorum, Tarık, "Köpekler olmasaydı şansımızı denerdik," diye günah çıkarıyor.

Öfkeyle irkiliyorum. Deneyebileceğimiz o şansı bir saat önce kaçırdık elimizden. "Keşke yanımıza kedi alsaydık, köpeklerden kurtulurduk," diye fısıldıyorum.

Tarık, gözlerinde çentip sivrilttiği öfkesini sırtıma saplıyor. "Sululuğundan bıktım..." Onu dinlemiyorum; dinlemediğimi fark edince öfkeyle omzuma vuruyor. "Niye oraya bakıp duruyorsun, ne var o tepede?"

Petra'nın hayalinden köpek havlamalarının daha da katılaştırdığı gerçeğe dönüyorum. Ölümler, çaresizliğimiz, yani yazgımız saklı o katılaşan gerçeğin içinde. Ya Amcam? Ali, Tarık'ın öfkesiyle aldırmazlığımın arasına giriyor. "Acele edin, çok vaktiniz kalmadı..."

Tarık ancak o zaman elini omzumdan çekip Ali'ye dönüyor. Sıra gerçeğin Ali'nin sırtında kana bulaşan yüzünde. O yüzle karşılaşıyor. Korkuyla titrediğini hissediyorum. Ama yararsız bu. Bana dönünce başımı sallıyorum. "Omzundan yaralanmış."

Ali, Tarık'a bakarak, "Omuz dediği sırtım," diyor. "Kürek kemiğimin altında ciğerime kadar inen bir delik var."

Tarık, dengesini yitirmiş gibi garip bir hareket yapıyor, sonra titreyerek Ali'nin yanına çöküyor. Sırtına bakacak. Yararı yok, diyeceğim, ama susuyorum. Tarık başını kaldırdığında kirpiklerinin ucunda elmas parçası gibi yanıp sönen bir damla var.

Damla yanağına doğru süzülürken yavaş, yenik bir sesle mırıldanıyor: "Deneriz."

Ali başını sallıyor. Sıra bende. Sesimi kontrol etmeye çalışarak, "Dayanabildiğin yere kadar birlikte yüzeriz," diyorum Ali'ye, "Sonra..."

Ali'nin eli 'sonra' ile cümlemin geride kalanının arasına giriyor: "Saçmalamayın. Hemen gitmeniz gerektiğini biliyorsunuz." Bir süre susuyor, köpek sesleri yukarıdaki tepede yankılanıp bir çığ gibi üzerimize döküldüğünde hızlanarak devam ediyor: "Biraz daha sallanırsanız birbirimize sarılamayacağız."

Onu kucaklıyoruz; önce Tarık, sonra ben. Tam ayrılacakken, "Torbayı bırak," diyor.

Hayır, bunu yapmak zorunda değil. Başımı çeviriyorum. Tarık, "Bırak," diyor.

Torbayı Tarık'ın ayaklarının dibine atıyorum. Eğer bırakacaksak bunu yapan o olmalı. Tarık torbayı açıp içindekilerin yarısını kendisininkine boşaltıyor, sonra göz göze gelmemeye çalışarak eğilip torbayı Ali'nin eline tutuşturuyor.

Artık gidebilir, Ali'yi birazdan köpek havlamaları, mermi ıslıkları ve bomba gürültülerinin ardından ortaya çıkacak açgözlü kaderine teslim edebiliriz.

"Gönül'e..." Sesi inceliyor. "Gönül'e söz..."

Sonra susuyor ve bir süre konuşmuyor. Tarık'la göz göze geliyoruz. İkimizin de gözlerinde yaş var; ikimiz de Ali için, onun yerine ağlıyoruz. O an gelince onun kadar cesur olabilecek miyiz?

Ali sonunda cümlesini ezen hıçkırığı fırlatıp sözlerini tamamlıyor: "Size göz kulak olacağıma söz vermiştim ona."

Oldun dostum, bizim yerimize ölüyorsun ya... Ali düşüncelerimi okumuş gibi kırgın olmayan bir sesle gülüyor. İki suçlu gibi Tarık'la birbirimize bakıyoruz. Hangimiz Gönül'ü göreceğiz? Sağ kalan Gönül'ü alacak. Onun gözlerinde de aynı soru ve aynı cevap var.

Tarık, Ali'ye tekrar sarılıp yandaki patikaya doğru yürüyor. Onu izlemeliyim. Ama izlemiyorum. Birkaç dakika daha kalabilirim. Eğilip sigara paketimi uzatıyorum.

Ali, "Haklısın," diyor. "Artık içebilirim." Sigarayı dudaklarına yerleştirmesini bekleyip yakıyorum. Omzuma dostça vuruyor. "Ona kızma, doğru olanı yapmaya çalışıyor."

O garip, sıcak esintiyi hissedince ne göreceğimi bilerek geriye dönüyorum. Amcam orada; tepede. Onu boşuna sevmemişim. Dünyanın en yürekli adamı, dünyanın en güleç yüzlü adamıyla buluşmaya geldi. Ali'ye yaklaşıyorum. Bilmeli.

"Amcam geldi," diyorum. "Seni yalnız bırakmayacak. Güven ona. Göreceksin, boşuna ölmediğini kanıtlayacak sana." Parmaklarını uzatıp yanaklarımdaki damlaları siliyor; kımıldamadan bekliyorum. Köpekler tekrar havlıyor. "Bundan sonra gördüğüm her köpeği temizleyeceğim," diyorum. "Yemin ederim."

Gülüyor, silahın emniyetini açıyor ve "Hadi git artık," diyor. "Ben... Biz Amcan'la durumu idare ederiz." İkinci kez sarılıyorum. Ciğerlerinde hırıltı var. Patikaya doğru yürürken son kez duyuyorum onu: "Petra'yı görürsen ona anlat. Yazdı... Kumsalda çıplaktı..." Sesi uzaklaşıyor: "Saçları kıvırcık ve siyahtı. Ona bu hikâyeyi anlat... Unutmasın..."

Ses çok geçmeden sönüyor...

"Mırıldanmayı bırakıp bana ne olup bittiğini anlatın," diyor Petra.

Şimdiye kadar olup bitenler sabaha kadar olacakların habercisi yalnızca; ama bunu ona söyleyemem. "Doğuya gidiyoruz," diyorum. "Ali'yi bıraktık, o geride kalıp bizi izleyenleri oyalayacak."

Petra'nın umutsuz çığlığı ovayı aşıp denize doğru incelen geceyi ikiye ayırıyor. Ama biz aşağıdayız; aramızda on sekiz yıl var ve onu duymuyoruz.

Sağırlığımızı fark edince silkinip omzunu kolumdan kurtarıyor Petra. Şimdi gözlerinde tam on dört yıldır, onu bulmaya karar verdiğimden beri bu gece için biriktirdiği yaşlar var. "Yapamazsınız," diye hıçkırıyor. "Onu nasıl bırakırsınız?"

Yaşlar yanaklarına, yanaklarından çenesine dökülürken, aşağıda Tarık ve ben Doğuya, kurtuluşa doğru yürüyoruz. Ali geride, ölüme hazırlanıyor.

Petra tekrar hıçkırıyor. Ama onun da bizim gibi yapabileceği hiçbir şey yok. Elimi uzatıyorum. Geri çekilmiyor. Saçlarına dokunuyorum.

"Son sözleri seninle ilgiliydi." Dönünce, "Saçlarından söz ediyordu..." diyorum. "Sana bu hikâyeyi anlatmamı istedi."

Karşı koymuyor. Başını omzuma bırakıp Ali'nin kaderine teslim oluyor. Havlamalar tepenin eteğine ulaşıncaya kadar Petra tepede, ben on sekiz yıl aşağıdaki düzlükte, Tarık Doğuya uzanan patikada, ayrı ayrı ağlıyoruz.

Petra birkaç dakika sonra başını kaldırıp soruyor: "Şimdi ne yapıyor?"

Ali'ye bakmadan cevap veriyorum: "Çevresine mayın serpiyor. Birazdan vücuduna da yerleştirecek. Niyeti ölürken birkaç köpeği birlikte götürmek. Ben..."

Cümlemi aşağıda yükselen melodi bölüyor. Melodiyi hatırlıyorum: Buradayım, korkmuyorum, elveda, diyor.

Petra şaşkınlıktan kalınlaşan sesle, "İnanılır gibi değil," diye mırıldanıyor. "Şarkı söylüyor."

"Türkü," diye düzeltiyorum. "Güneşe gitmek istediğini; güneşi fethedebileceğini anlatan türküyü söylüyor."

Saatler kadar uzun süren birkaç saniye boyunca geceyi, yıldızları, giderek soğuyan Kasım'ı, havlamaları ve Ali'nin kendisi için yaktığı, bir ağıtı çağrıştıran o türküyü dinliyoruz. Gece o türküyle doygunlaşıp taştığında, Petra karanlığın içinde parçalanmış bir çift siyah taşı andıran ıslak gözlerini üzerime çeviriyor. "Keşke... Keşke on sekiz yıl önce burada ol..."

Uzilerin namlularından fırlayan ilk mermi dalgası sözcükleri dudaklarında öldürüyor. Birlikte aşağıya doğru eğiliyoruz. Sıra Ali'nin makinelisinde; tok ses geceyi kalbura çeviriyor. Birbirimize sarılıyoruz. Art arda fırlatılan aydınlatma mermileri karanlıkta kırmızı güller gibi açarken biz Ali'nin türküsünü dinliyoruz.

Ses kalınlaşıp, anlaşılmaz bir haykırışa dönüştüğünde Petra kolumu sıkıp, "Vuruldu," diye mırıldanıyor.

Başımı sağdan sola sallıyorum. Henüz kurşun etine girmedi. Ama o sesi duymasına az kaldı. "Biraz sonra," diyorum. "İlk kurşunu göğsüne yiyecek."

"Ama," diyor Petra. "Sesi... Sesi..."

Sesine ne olduğunu da söylüyorum ona: "Dilini ısırıp kopardı." Petra sırtından bıçaklanmış gibi titriyor. Nedenini de söylüyorum: "Canlı olarak ele geçerse konuşmamak için."

Petra yana dönüyor. Tüm kasları donmuş, anlamını yitirmiş bir yüz var karşımda. Artık ne atabileceği çığlık, ne de dökebileceği yaş kaldı: Hepsini tüketti.

Onun yerine de ağlayabilirim. Aşağıda mermiler bir yönden ötekine savrulurken ağlıyorum. Petra beni susturmaya çalışmadan, iki yana salladığı başıyla gözyaşlarıma eşlik ediyor.

Dakikalar sonra mermilerin senfonisi dinmeye yüz tuttuğunda doğrulup elimi ona uzatıyorum. "Yanına gitmeliyiz." Tereddüt edince açıklıyorum: "Sadece birkaç dakikası kaldı."

Birlikte aşağıya iniyoruz. Amcam'ı göremiyorum. Ama Ali orada; kayanın ardında yüzükoyun yatarken buluyoruz onu. Ölümle arasında küçücük bir sessizlik var. Yıllarca önce onu terk ederken dudaklarına iliştirdiğim sigara az ötede, yerde ve hâlâ yanıyor. Yanına uzanıp canlılığın terk ettiği bedenine sarılıyorum. Söylediklerini duyabilsem!

Kesik kesik, tıpkı gözkapaklarını kırpıyormuş gibi dudaklarını açıp kapayarak mırıldanıyor. Orada, yanında olduğumu bilse... Ona Petra'yı da getirdim. Kulağımı dudaklarına yaslıyorum. Hayır! Girintili çıkıntılı bir yüzeyi andıran sesin içinde açık seçik, anlayabildiğim bir tek sözcük bile yok.

Petra omzuma dokunuyor, doğrulmadan, "Yanına uzan," diyorum. "Benim gibi; sonra yüzüne bak... Acele et, çünkü mayınlar patlamadan tepeye dönmemiz gerek. Hadi, yüzüne bak!"

Alev -artık onu böyle çağırıyorum- teybi açıp, dışarıdaki yağmurdan odaya sızan nemi yok edecek kadar kuru bir sesle soruyor:

"Diyelim ki buradan çıktınız, Petra'yı buldunuz ve Petra sizinle o çöle gelmeye razı oldu. O kızın Ali'nin yüzünde görmesini istediğiniz şey neydi?"

"Gülüşü," diyorum, gülerek.

Alev, gülümsememi de kurutan sesiyle devam ediyor: "Gülmeyi önemsiyor olmalısınız."

"Evet, biri bana insanları hayvanlardan ayıran en temel özelliğin gülmek olduğunu söylemişti."

Bir süre konuşmuyor. Kolumu kıpırdatıyorum. Artık kaldırabilirim; kayışı çıkaralı iki hafta oldu. Kolumun yerine başımı kaldırıyorum. Bugün tedbirli; üzerinde dizlerini kapayan uzun beyaz önlük var.

"Sözleriniz oldukça mantıksız, Ali neden gülsün ki?" Suçüstü yakalanmışım gibi başımı geriye, yastığa bırakıyorum. "Az sonra öleceğini bilen biri neden gülsün?" diye tekrarlıyor.

"Kim bilir, belki sırtındaki kurşun hâlâ gıdıklıyordu onu, belki de güneşe gömüleceğini hatırlamıştı."

Şaşırmadan, "Demek Ali güneşe gömüldü?" diyor. "Öyle mi?"

"Hepimiz güneşe gömülmek için gitmiştik oraya. Şimdi daha iyi anlıyorum."

Teybi kapatıp ayağa kalkıyor. Onu izliyorum. Pencereye yanaşıyor. Bir süre konuşmadan bahçeye yağan yağmuru dinliyoruz. İlerde ağaçlar, daha da ötede, belki de Göçmen Bürosu'ndaki o adamın kıyısında balık yediği Boğaz var. Alev, geriye dönmeden, yağmur onu büyülüyormuş gibi alçak ve yorgun sesle yeniden konuşmaya başlıyor: "Daha önce hiç intihar etmeyi düşündünüz mü?"

Nereye varmak istiyor? Dudağımı ısırıp cevap veriyorum: "Hayır."

Geri dönüyor. "Ya Ali, ya Ta..." T ile a'yı tamamlayıp Tarık demiyor. "Yani, o sırada yanınızda olan üçüncü kişi."

"Hayır," diyorum yine.

Hızlı adımlarla yatağa yaklaşıyor. "Güneşe gömülmeyi istemekle," elini göğsüme uzatıyor, "ya da böyle içmekle, intihar etmenin ne farkı var; söyler misiniz?"

Başımı sallıyorum. Eğer vakit kalırsa ondan nefret edeceğim. Bizi hafife almamalı. "Biz oraya intihar etmeye gitmedik," diyorum.

"Peki, neden gittiğinizi söyler misiniz?"

Söylerim. Daha önce hem gümrük memurlarına, hem de o yaşlı psikiyatriste söyledim. Yutkunuyorum.

"Ali size yalnızca gülmeyi düşünen biri gibi gelebilir. Ama o gülümsemesinin ardında bütün dünyayı kavrayacak kadar güçlü bir inanç vardı. Tarık'a gelince: Tarık yaşamaya değecek bir neden, bir hayat edinmek için gitti oraya..."

"Ya siz?" diyor, etkilenmiş görünmeden.

Ben? Gülüyorum. "Ben oraya anı edinmek için gittim. Amcam'ı mutlu kılacak anıların peşindeydim."

"Yine Amcanız! Sizin Amcanız yok," diyor. "Araştırdık, öyle biri yaşamamış."

Yanılıyor; başımı sallayıp, "Yirmi bir yaşındaki her insanın benimki gibi bir Amcası vardır," diyorum. "Direnen, gerektiğinde bir şeyleri kurtarmak için ölecek herkese bir Amca gereklidir."

Alev uzlaşmaz bir sesle saldırısını sürdürüyor:

"Süslü, ama içi boş bir cümle." Sandalyeyi çekip oturuyor. Hareketleri giderek sertleşiyor. "Sadece sözler... Siz nesiniz, biliyor musunuz? Romantik, ama sağduyusu olmayan, sadece söz üreten bir nesil. Zorlukla karşılaşınca bir şişenin içine kaçacak kadar da korkaksınız."

Öfkeli mi, budala mı? Hangisiyse nasıl bir nesil olduğumuzu öğrenmeli. Onun öfkesinin aksine, sakin olmaya çalışarak gözlerimi kapatıp karşılık veriyorum:

"Bu nesil düşlerinin peşine takılarak buradan yüzlerce kilometre ötedeki bir çöle, kendini nazlı bir sevgili gibi saklayan devrimi bulmaya gitti. Orada üşüdü, korktu ama düş görmekten vazgeçmedi. Sonra bir gece, yirmi dört kilometre yürüdü ve ölümle yüz yüze geldi ve ölümle yüzleşti." Ona bakmadan bitiriyorum. "Bunları yaparken sözlerin üstüne değil, ayaklarıyla toprağa basıyordu."

Kirpiklerimi aralıyorum. Aralanan önlüğün altındaki biçimli dizleri bir saldırıdan korunmak ister gibi birbirine bitişik. "Ama bütün bunlar için bir nedeniniz yoktu."

Keskin bir acı mideme saplanıyor. Gerçekten böyle mi düşünüyor? Ali gibi aşık olmayı, sevmeyi bilenlerin ölmesinin hiçbir değeri yok mu? Bakışlarımı dizlerinden alıp bileğimdeki morluklara çeviriyorum. "Cevap vermeyi deneyin," diyor.

Cevap! "Nedenimiz vardı," diyorum. "En azından bir tane."

"Neydi?"

"Biz... Biz, size komik ve anlamsız gelse de dünyaya aşıktık; biz insanın biyolojik bir varlıktan öte, soyut kavramlara karşı özel sorumluluğu olan bir varlık olduğuna inanıyorduk..." Boğazıma yükselen içki tadını bastırıyorum. "Eğer insansanız bazı şeylere aşık olmak zorundasınız. Mesela gülmeye, mesela güneşe, mesela Amcam'ın nedensiz özverisine, mesela direnmeye, mesela marul gibi ekili şeylere. Anlayacağınız, aşık olmak için çok neden vardı ve bizler de iyi birer aşıktık."

Çaresiz kalmış gibi ellerini iki yana açıyor. "Yine büyük, iddialı sözler..." Ellerini izleyerek öne doğru eğiliyor. "Peki, alkolü bu inancın neresine koyuyorsunuz?"

İçki! İçki, sandığının aksine beynimi uyuşturmuyor, o geceyi, yirmi birinci yaşımı hatırlatıyor bana; olup biten her şeye alışmamı, unutmamı, kabullenmemi engelliyor.

Bunları söylesem bana inanır mı? Cevap vermeden yüzündeki korkutucu ifadenin anlamını çözmeye çalışıyorum. Merak, merak var yüzünde. Belki de ilk kez gerçek yüzüyle karşı karşıyayım. Öyleyse benimle yatacak.

"Bu, sizin bilmeceniz," diyorum. "Çözmek de sizin sorunumuz." Geri çekiliyor. "Bu yüzden benimle yatacaksınız."

Yatmış gibi irkiliyor. Doğruyu söylediğimin farkında ve bu düşünce benim gibi onu da korkutuyor. Yine de karşı koyuyor:

"Bu da aptalca varsayımlarınızdan biri..." Dizlerine baktığımı fark edince önlüğüyle kapatıyor. "Bunun gerçekleşmesi için tek bir neden bile yok."

Tedirgin olacağını bilerek başımı sallıyorum. "Var... Sadece beynimle yetinmeyeceksiniz. Sizin gibileri ancak tam ve kesin bir zafer tatmin eder; beynimden sonra gövdeme de hükmetmek isteyeceksiniz..." Gülüyorum; belirgin bir küçümsemeyle yüklü gülüşüm. "Gönül'ü tanıyorum ve siz de ona benziyorsunuz."

Gücünü, daha da önemlisi kararlılığını yitirmiş bir sesle, "Gönül'ün bu konuşmayla bir ilgisi yok," diyor.

Var. O da biliyor bunu. "Size anlatmış olmalı." Cevap vermeyince ben anlatıyorum. "Yatakta ne kadar başarılı olduğumu söylemedi mi?"

Başını kaldırıyor. Yanakları kızarmamış. Kısa bir kararsızlıktan sonra meydan okurcasına, "Evet, anlattı," diyor.

"Nedenini söyledi mi?" Başını sallıyor. Söylememiş. "Benimle hep iki kişiymişim gibi sevişiyor." Gözlerimi kaçırıyorum. "Yattığı yerden baktığı zaman üstünde hem beni, hem de Tarık'ı görüyor." Sesim kısılıyor. "Ne kadar aksini söylerse söylesin bu duygunun başını döndürdüğünü biliyorum." Başımı ona çeviriyorum: Gözleri istek ve merakla beni bekliyor. "Ama Gönül bununla yetinmedi... Şimdi sıra beynimdeki Tarık'ta; zaferinin tam olması için beynimi de istiyor. Şimdi sorunu anladınız mı?"

Uzun bir süre susuyoruz. Neden sonra yağmuru hatırlamış gibi kalkıp pencereye yürürken merakını kontrol etmekte güçlük çektiği bir sesle tekrar konuşmaya başlıyor: "Bu durum sizi içkiye itiyor, değil mi?"

"Hayır." Kısa ve hiç duraksamadan verdiğim cevap onu şaşırttı. Yağmurdan bana dönünce cevabı tamamlıyorum: "İçmeye Gönül'le evlenmeden önce başlamıştım. Unuttunuz mu?"

Evet, unutmuş. Elini saçlarına götürüyor. "Öyleyse..." Kendi kendine mırıldanarak yeniden bahçeye bakıyor. "Öyleyse sorun Tarık. Tarık'la bitiremediğiniz bir hesaplaşma var." Cevap vermiyorum. "Ya Petra? O kadının rolü ne?"

"Duralım," diyorum Tarık'a.

İri taşların, köksüz, kurumuş çalı gövdelerinin yığıldığı sel yatağının ortasında duruyoruz.

Tarık telaşla yaklaşıyor: "Ne var?" Silah sesleri susalı beş dakika oldu. Acaba sigarasını içebildi mi? Tarık omuzlarımdan tutup sarsıyor. "Ne var dedim, ne oldu?"

Yüzünde kaygıdan arta kalan bir koyuluk var. Sorusunu tekrarlatmadan cevap veriyorum: "Patlamayı duymak istiyorum."

"Patlamayı mı?" Başımı eğiyorum. Yeniden konuşmaya başladığında incelip bir bıçak gibi tınlıyor sesi: "Saçmalama. Güneş doğmadan buradan uzaklaşmalıyız."

Geniş, düz bir taşı gözüme kestirip oturuyorum. Saçmalayacağım; saçmalayıp Ali'yi düşüneceğim. "Sen git," diyorum. "Ben burada oturup bekleyeceğim..."

Yerden küçük beyaz bir taş alıyorum. Tarık hırsla ayağının dibindeki kayayı tekmeliyor. Bakışlarında alnında biriken terde yansıyıp kaşlarını kızıla çeviren bir öfke var. Birbirimizi süzüyoruz. Bakmakla saçmalamamı engelleyemeyeceğini anladığından öfkesini kontrol etmeye çalışarak yaklaşıyor.

"İyi ama, neden bekleyeceksin?"

"Onu terk ettik," diyorum. "Hiç olmazsa ölürken arkamızı dönmeyelim ona." Ağzı yumruk yemiş gibi yana savruluyor. Sigarayı dudağıma yerleştiriyorum. "Hem beklerken içemediği sigarayı onun yerine içeceğim."

Sözlerim biter bitmez kımıldamasına fırsat vermeden sigarayı yakıyorum.

Tarık elini uzatıp kibriti söndürmeye çalışıyor. Ama başaramıyor. "Deli misin sen." Sesi iyice ince artık. Yanıma diz çöküyor. "Eğer buradan kurtulamazsak Ali'nin geride kalıp ölmesinin bir anlamı kalmayacak." Hırsla fısıldıyor: "Anladın mı, kurtulmak zorundayız."

Bakışlarımı kaçırıp mırıldanıyorum: "Belki. Ama yine de bu sigarayı içmek ve patlamayı duymak istiyorum."

Tarık kararsızlığın içinde boğuluyormuş gibi eliyle boğazını tutuyor, faydasız. Ne yaparsa yapsın, o sigarayı içeceğim. Tarık taşların üstüne bırakıyor kendini. Birden ona acıyorum. Korkuyor, hayır, sadece Gönül'e geri dönmek istiyor.

Sigaradan derin bir nefes çekiyorum. O erişilmez duygu, mutluluk dedikleri bu olmalı. Burada, şu anda sigara içerken ölebilirim.

Tarık, "Bari çabuk ol," diyor.

Gönül'ü düşündüğüne yemin edebilirim. "Onu özledin mi?" Başını sallıyor. Kimi kastettiğimi anladı mı? "Gönül'den söz ediyorum." Dikkatlice doğruluyor. "Onu düşünüyordun, değil mi?"

Tarık, uzun bir kararsızlıktan sonra başını önüne eğerek, utanmış gibi, "Evet," diyor.

Sigarayı uzatıyorum. "İster misin?" Elini uzatıp alıyor. "Bence seni seçmeli," diyorum.

"Hayır," diye karşı koyuyor. "Ben senden sonra tanıdım onu."

Gizlice, ona fark ettirmemeye çalışarak başımı sallıyorum. Sigarayı geri veriyor. "Ama ona layık olan sensin," diye fısıldıyorum.

Yerinden kalkıp yanıma oturuyor. Suçluluk duygusunu bastırabilse inkâr etmekten vazgeçecek. Başımı kaldırıyorum. Yıldızların ardında bizi unutan Tanrı, ben gerçeği söylerken sen neredesin? "Onun için, eğer aramızdan biri kurtulacaksa, bu sen olmalısın."

Hemen cevap vermiyor. Bu teklifin, ona Gönül'ü getireceği düşüncesinin kısa sürse de başını döndürdüğünü biliyorum. Hıçkırır gibi gülüyor. Elimi omzuna koyuyorum. Bir an ona haksızlık ettiğim duygusu midemi yakıyor. Aynı teklif bana yapılsaydı?

Geceyi bir mızrak gibi delen işaret fişeği onu içine yuvarlandığı şaşkınlıktan beni ise kararsızlıktan kurtarıyor; Tarık, dilini bastıran kurşun tabakasını yutup heyecanla ayağa fırlıyor. "Saçmalıyorsun. Buradan kurtulacağız." Elini uzatıyor. "Hem de birlikte... Haydi..."

Onunki bir iyimserlik; boş bir iyimserlik hem de. Boğuk ve kısa bir patlama ikimizi de donduruyor. Sigaradan son nefesi çekip izmariti yere atıyorum. Gecenin içinde kâğıda dökülen kızıl bir mürekkep gibi yayılan ses, yıldızlarla sel yatağının arasında birkaç kez sekiyor, sonra sönüp susuyor.

Tarık'a dönüp, "Ali uçtu," diye fısıldıyorum. "Anı oldu. Sabah olduğunda bizi aydınlatmak için güneşe varmış olur mu dersin?"

Elini omzuma koyuyor. Ağır, üzgün ve pişmanlıkla yüklü bir el bu. Titrediğini fark edince elini çekiyor. Bu kez sesini duyuyorum:

"Yapabileceğimiz bir şey yoktu." Belki haklı. Ne yapacağını kestiremediği elini cebine sokuyor. "Artık gitmeliyiz, köpekler birazdan kokumuzu alır."

Doğru, artık gitmeliyiz. Doğuya, Ali'nin güneşle birlikte tekrar doğacağı o dereye... Peki ya! Yön bulmaya hazırlanan Tarık'ın kolunu tutuyorum. "Ya Petra? Onu unuttuk, o düzlükte yalnız kaldı."

Tarık boş boş bakıyor. Sonra bunun işe yaramayacağını keşfederek kulağıma eğilip fısıldıyor:

"Petra da kim?" Gözlerimi görünce, çabucak vazgeçip pusulayı cebine koyuyor. "Merak etme; o başının çaresine bakabilir, inan bana."

Geriye, Ali'nin havaya uçtuğu tepeye dönüyorum. Adını Ali'den ödünç alan, yüzünü görmediğim, dudaklarına dokunamadığım, göğsünde uyuyamadığım o kız için kalmalıyım.

Tarık, niyetimi anlamış gibi kolumdan tutup çekiyor. "Haydi, çok vakit kaybettik."

Petra'yı Amcam'a emanet edip Tarık'ı izliyorum. Doğuya, kurtuluşa dönüyoruz. Kaybettiğimiz zamanı kazanmak için önümüzde sabaha kadar birkaç saatimiz var. Daha yürümeye başlamadan görüyorum Amcam'ı. Evet, o. Petra'yı bana getirecek; sabah olmadan tekrar bulacağım o kızı.

Ses ve toz üzerimizden aşıp arkamızdaki tepeye sıçrıyor. Birkaç dakika sonra Petra'yı düzlüğe tırmanan meyilde yerde yatarken buluyorum. Kirpiklerinde donmuş gözyaşları, dudaklarında ise ölü sözcükler var. Elimi uzatıp onu yattığı yerden kaldırıyorum. Birlikte aşağıda gecenin içinde açmış bir gülü andıran toz bulutunun tel tel soyulup kayboluşunu izliyoruz. Dakikalar sonra gece yine siyahlaştığında Ali'nin yanında, yerde yatan üç gövdeyi fark ediyoruz. Biri asker, ikisi ise parçalanmış köpek cesedi.

Petra üzerindeki tozu silkeleyip, "Öldüler, değil mi?" diye soruyor.

Cevap vermiyorum. Petra hıçkırıyor. Ama gözlerinde yaş yok artık. Koluna girip düzlüğe, bulmayı umut ettiğim şişe-

nin yanına çıkarıyorum onu. Evet, orada. Şişeyi uzatıyorum. Başını sallıyor. Ben içeceğim; içiyorum. Petra belki bininci kez, "Geri dönmek istiyorum," diyor.

Koluna girip düzlüğün öteki ucuna sürüklüyorum onu. Aşağıdan yükselen inlemelere, İbranice haykırışlara aldırmadan denize bakıyoruz. "Burası iyi," diyorum Petra'ya. "Buradan bütün olup bitenleri görebiliriz."

Karşı koymadan, sözlerim yerçekimini yok etmiş gibi ağır hareketlerle oturuyor. İçkiyi iki kilometre Doğuda, az önce Tarık'la tartışırken edindiğim krampın üstüne boşaltıyorum. "Bak," diyor Petra.

Bakmıyorum; işaret parmağının ucunda ne olduğunu biliyorum. Petra, "Çok kalabalıklar," diyor.

Evet, kalabalıktılar. Gözkapaklarımın gerisinde titreşen karanlığın içinde görüyorum onları. "Birazdan peşimize düşecekler," diye mırıldanıyorum. "Üç köpek, on dokuz asker..."

Eli saçlarıma uzanıyor. Birden Gönül'ü hatırlıyorum. O da böyle dokunmuştu vedalaştığımızda... Sesi, Gönül'ü ve görüntüsünü on sekiz yıl öteye itiyor.

"Beni geri götürün... Ne olur? Daha fazla dayanamayacağım." Başımı sallıyorum. Bu kez öfkeyle bağırıyor: "Keşke Ali'nin yerine siz ölseydiniz."

Şişeyi yere bırakıp ona dönüyorum. Gözlerinde şimdiden büyüyen bir pişmanlık var. Konuşmaya kalkınca elimi kaldırıp onu susturuyorum. Havada kendi başına, çaresiz bekleyen elimi tutuyor. Bunun dileyebileceği en içten özür olduğunu biliyorum. İstediği olacak.

Dudaklarımdaki mührü söküyorum, sesim kısılıyor; sonra, "Öleceğim," diyorum. "Sabah, tam güneş doğarken. Sen de yanımda olacaksın."

"Hayır," diye bağırmaya çalışıyor; ama başaramıyor.

Elimi dişlerime götürüyorum. Bu sızı bir gün öldürecek beni.

"Görüşmeyeli ne kadar oldu?"

Cevap vermeye çalışıyorum, ama dişetlerimdeki acı hemen susturuyor beni. Kendini gümrük bölümü yetkilisi diye tanıtan, gözleri yanaklarına akmış bakan adam yaklaşıp ağzımı açmamı işaret ediyor.

Açıyorum. "Merak etmeyin, birkaç güne bir şeyiniz kalmaz," diyor adam. Birkaç gün ha... Dipteki yaraları da görebilsin diye sonuna kadar açıyorum ağzımı. "Evet, evet, gördüm. Ama kabahat sizde." Doğrulurken kabahatimi söylüyor. "Kim söyledi size dilinizi ısırıp koparmaya kalkışın diye."

Ali dememek için zor tutuyorum kendimi. Sonra tutmaktan vazgeçip acıya aldırmadan küfrediyorum.

Adam, "Merak etmeyin," diyor tekrar. "Soruşturma bitince size güzel bir çift takma diş yaptırırız." Masanın üzerindeki bardağı alıp uzatıyor. "Şununla gargara yapın; yaralarınızı geçici bir süre için uyuşturacak... Böylelikle rahatça konuşabiliriz."

Bardaktaki acı sıvıyla ağzımı çalkalıyorum. Sigara uzatıyor. Alıp yaktığı kibrite eğiliyorum. Sigaranın tadı garip. Belki de kana karışmış dumanı sevmedim... Adam bir süre bekledikten sonra uzun bir konuşmanın başında olduğumuzu anlatmak ister gibi gömleğinin kollarını kıvırıp sandalyesini benimkine yaklaştırarak oturuyor.

"Biliyor musunuz, dört hafta önce üst kattaki odada direneceğinizi ve adınızı unuttuğunuzu söylediğinizde sizi ciddiye almamıştık." Elini kaldırıp başını sallıyor. "Fiziksel acıya dayanabilecek birine benzemiyordunuz... Ama bizi yanılttınız." Söylediklerine inandığını belirten bir sesle devam ediyor: "Oysa biz kolay kolay yanılmayız."

Uzattığı kül tablasında sigarayı söndürüp, "Kusura bakmayın," diyorum. "Sizi mahcup etmek istemezdim."

İkimiz de dudaklarımdan çıkan kanlı sesle irkiliyoruz. Adam utanmış gibi yüzünü buruşturuyor.

"Hâlâ acıyor mu?" Güldüğümü görünce özür diler gibi omzuma koyuyor elini. "Aptalca bir soruydu, on saatte kimin otuz iki dişi uyuşturulmadan çekilse canı acır, değil mi?"

Otuz iki değil, otuz. Ağzımı açıp katliamdan kurtulan iki dişi gösteriyorum. "Ötekileri alıp bunları neden bıraktılar?"

Adam tükürmem için bir hokka bulmaya gidiyor, cevabı döndüğünde veriyor:

"Bir çeşit uyarı diyebilirsiniz. Dilinizin o ikisine her dokunuşunda olanları hatırlayacak ve kalan o iki dişin de aynı yöntemle çekilebileceğini düşüneceksiniz."

Sigarayı ve dilimde biriken küfürleri kanla birlikte uzattığı hokkaya tükürüyorum. Yapabileceğim bir şey olmalı. Ka-

pıya bakıp, "Yöntemlerinizin inceliğine hayranım," diye mırıldanıyorum.

Kapıdaki nöbetçi yerinde değil. Öyleyse... Yalnızız. Pencereye bakıyorum; parmaklık yok. Belki...

"Hayır," diyor adam. "Yerinizde olsam denemezdim. Kımıldamaya, hele kalkmaya davranırsanız sizi vururum." Adamı süzüyorum. Kısa boylu ve şişman. O, bakışlarım niyetimi ele vermiş gibi devam ediyor: "Görünüşüm sizi aldatmasın. Ben eski bir paraşütçüyüm. 1948'de Kudüs'ü alan birlikten..." Kanıtlarını art arda sıralayacak: Gömleğini kaldırıp belindeki tabancayı gösteriyor. "O zamandan beri bu hep üstümdedir..."

Elimi sallayıp vazgeçtiğimi anlatıyorum.

Adam, "Anlaştık," diyor. Uzattığı ikinci sigarayı da alıyorum. Anlaşmamızın şerefine gülümsüyor. "Şimdi gelelim arkadaşlarınıza..."

Hayır, ikisine de yaklaşamayacak. "Yalnızdım," diyorum. "Yanlışlıkla sınırı geçtim."

Adam anlaşmayı bozmamdan dolayı hayal kırıklığına uğramış gibi birden gülümsemekten vazgeçiyor. Sonra, "Ya köpekler," diyerek yaklaşıyor. "Kibutzda bırakılan eşyaları koklayan üç köpek de sizi yirmi beş kişi arasından seçti."

"Yerinizde olsam, köpeklere bu kadar inanmazdım," diyorum.

Adam başını sallayarak somurtuyor. Onu sokakta görsem zararsız biri olduğuna yemin edebilirim.

"Şimdi adınızı hatırlıyor musunuz?" Hayır, başımı sallıyorum. Geriye dönüp masanın üstünden aldığı dosyayı uzatıyor. "Öyleyse şunu okuyun. Belki bu hatırlamanıza yardım edebilir."

Alıyorum. Açtığım ilk sayfada üç yıl önce, Ankara'da ilk kez tutuklandığımda çekilen fotoğraf var. Dosyayı kapatıyorum. Öyleyse neden... Adam beni bekliyor: "Dişlerinizi çekerken adınızı biliyorduk. Sizinkiler dosyayı aylar önce göndermişlerdi..."

Onu geberteceğim. En azından deneyeceğim. Bunun için de yemin edebilirim. Birden gözlerim kararıyor. Kusacağım. Hayır... Evet, kusacağım. Midemin üzerine bükülüp öğürüyorum... Adamın ayaklarına bakarsam... Adam kısa süren bir kararsızlıktan sonra yaklaşıyor. Tekrar öğürüyorum. Ayakları birkaç adım daha atıp iyice yaklaşıyor. Şimdi...

Doğrulmadan kafamı adamın karnına doğru savuruyorum. Aynı anda tavan başıma iniyor...

Neden sonra gözlerimi açtığımda adamı tavanla gözlerimin arasında beni beklerken buluyorum. Doğrulmaya çalışınca kafatasım üçe ayrılıyor. Bağırarak yeniden divana bırakıyorum kendimi. Aynı anda berbat bir koku genzimi yakıyor; demek kusmuşum.

Adam, "Buraya gelenlerin hemen hepsi dener bunu," diyor. Eline tutunup doğruluyorum. "Ben de istediğimin kafasını kırarım."

Sözlerini bitirince kırmasa da çatlattığı kafamın arkasına bir yastık koyup yana dönüyor. Elindeki tepsiyle bekleyen hemşireye çıkmasını işaret edecek... Geri geldiğinde elinde sigara var. Yakmamış. Bu kez geri çeviriyorum. Dostluğuna dayanacak halim kalmadı. "Nerede kalmıştık?" diyor adam.

"Dişlerimde," diye mırıldanıyorum. "Herhalde o kasap bu işi öğrensin diye yaptınız bu işi."

Adam sigarasını yakıp başını sallıyor. Çok soğukkanlı. Kendinden emin adımlarla divana doğru yaklaşıyor. Neye mal olursa olsun ona vuracağım... Adam niyetimi anlamış gibi ona ulaşamayacağım bir noktada duruyor.

"Size haberlerim var. Birincisi, savcılık ifadenizi kabul etti. Siz bu ülkeye yanlışlıkla girdiniz. O kibutzda olup bitenlerle hiçbir ilişkiniz yok. Sınırı farkına varmadan geçtiniz."

Elimi başıma götürüyorum; başımın farkındayım, ama. "Ya ikincisi? Yoksa beni serbest mi bırakacaksınız?"

Adam gülümseyerek, "Hayır," diyor. "İkincisi; bir süre konuğumuz olup yaptığımız deneye katılacaksınız."

Deney! Biri birden sırtıma su döküyor. Hayır, bu mümkün değil, odada yalnızız. Ter! Sıvılaşıp sırtımdan fışkıran ter mi? Sonra kavrıyorum: Korku bu; korkuyu terliyorum. "Bu benim fikrimdi," diyor adam. "Bir araştırma grubumuz var, çoktandır sizin gibi birini arıyorlardı."

İşaret ediyorum; az önce geri çevirdiğim sigarayı içeceğim. Adam yaklaşmadan paketle kibriti divana, yanıma atıyor... Tadını kaybetmiş sigarayı yakıyorum. Adam bir süre düşünür gibi bekliyor, sonra birden soruyor: "Yahudiler hakkında ne düşünüyorsun?"

Paketi geri fırlatıyorum. Tutmaya çalışmadan elini şimşek hızıyla beline götürüyor. Gülüyorum. O da bana katılıyor. Demek Yahudiler konusunda duyarlı.

"Hangi Yahudilerden söz ediyorsunuz?" Adam önce omzunu silkiyor, sonra eliyle göğsünü işaret ediyor. Cevabı büyük bir zevkle veriyorum: "Sen Yahudi değilsin ki. Senin gibilerin ne milliyeti, ne de soyu vardır. Seninle çevrede kimse yokken karşılaşmak isterdim." Parmağımı beline uzatıyorum. "O zaman silahın da kurtaramazdı seni."

Adamın yüzü sanki onu sevdiğimi söylemişim gibi yumuşuyor. Garip, gülmek onu esmerleştiriyor; şimdi farkına varıyorum bunun. "Yahudilerden nefret ediyorsun? Öyle mi?"

"Senden nefret etmemin Yahudi olmanla hiç ilgisi yok," diyorum.

Meydan okur gibi divana yaklaşıyor. Göz göze geliyoruz. Tetikte; eğer kımıldarsam bu kez yarım bıraktığı işi tamamlayıp beynimi dağıtacak... Dudaklarımdan sızan kandan ıslanan sigarayı uzatıyorum; alıp arkasını dönüyor. Yerimden kımıldamıyorum. Beni deniyor olmalı. "Öyleyse beğendiğin Yahudiler de olmalı."

Çok... Yine de cevap vermeden önce geri dönmesini bekliyorum. Sigarayı kül tablasına söndürmeden bırakıp dönüyor. Artık istediği cevabı verebilirim ona: "Evet, ama hiçbiri senin gibi kasap değil."

Adam bir an için duraklıyor, sonra burnunu kaşıyıp soruyor: "Kim olduklarını öğrenebilir miyim?" Köşeye doğru yürüyor. Sinirlendi. Sandalyeyi alıp karşıma yerleşiyor. "Ama sakın Freud, Marx ve Einstein deme."

"Freud, Marx, Einstein ve gülmeyi bilenler," diyorum. İbranice bir küfür sallıyor. Şimdi mi? Hayır. Biraz daha sinirlenmeli. Acaba zayıf yeri neresi? "Geceleri rahat uyuyor musun?" Anlamayınca tekrarlıyorum: "Yatakta." Sorumun gerisini merak etmiş gibi başını sallıyor. "Gündüzleri, burada önüne gelenlerin kafasını kırıyor, geceleri de uyuyorsun; öyle mi?"

Adam, onu daha da esmerleştiren bir gülümsemeyle cevap veriyor: "Evet, hem de mışıl mışıl."

Demek mışıl mışıl... Ya karısı? Karısı? Evet, olabilir. "Ama karını beceremiyorsun, değil mi?" Gözleri yavaş yavaş yuvasından dışarıya akıyor. O sandalyeyi devirip ayağa kalkarken ben bağırarak, kırık cümlelerle devam ediyorum: "Birisi bana senin gibilerin karılarını beceremedikleri için bu kadar acımasız olduklarını söylemişti. Sen iktidarsız bir orospu..."

Yumruğu ağzımda patlıyor. Oldu... Yere yuvarlanıyorum. Üzerime çullanıyor. Karısından özür dilemeliyim... Böbreğime bir bıçak batıyor. Petra, Petra'yı düşünmeliyim. Vücudum birkaç saniye içinde duyarsızlaşıyor. Dirseğimle belini yokluyorum. Silahını çekmemiş... Sol elimi yumruklarından korunmak için yüzüme, sağ elimi ise kasıklarına götürüyorum.

Kapı açılırken parmaklarım dakikalardır peşinde olduğu şeyi yakalıyor; dişlerimi düşünüp bütün gücümle sıkıyorum.

O güne kadar duymadığım bir çığlık kulak zarımı patlatıyor. İçeri girenler altı kişi. Sırtıma bir dipçik iniyor. Geç kaldılar. Petra yanımda artık. Hiçbir şey hissetmiyor, hiçbir şey duymuyorum. İki dişimde kalan o çöl bitkisinin kokusunu içime çekip bütün gücümü parmaklarımdan adama geçiriyorum. Ali'nin yüzünü hatırladığımda başıma sert bir cisim iniyor. Aldırmıyorum. Paraşütçünün yüzü hayal me-

yal gözlerimin önünden geçiyor. Canı acıyor olmalı. Her şey belirsizleşiyor. Bildiğim tek şey var: Bundan sonra hiçbir kadını beceremeyecek...

Bu düşünce sessizlik perdesini yırtıyor. Birden odayı kaplayan küfürleri, çığlıkları, İbranice haykırışları örtüp yutan kahkahayı duyuyorum. Kim gülüyor? Biri; iğrenç, korkutucu bir ses bu...

Kahkaha tekrarlanınca korkuyla ürpererek adamı bırakıyorum. Sırtıma, boynuma inen darbeler duruyor. Başımı çeviriyorum: Dehşet içinde beni seyreden altı çift göz var karşımda.

Tanrım! Gülen benmişim. Damağıma batan acıyı dilimle söküp tükürüyorum. Dişlerim, artık hiç dişim yok.

Üzerime eğilen yaşlı kadına elimi uzatıp geri istiyorum benden çaldıklarını.

"Dişlerim, lütfen dişlerimi geri verin."

Takma dişlerimi yerine takıp Prenses Hazretleri'nin açık kalmış ağzına bakarak anlatıyorum: "Gördünüz mü, tümü porselen. Türkiye'de henüz bu kalitede yapılmış takma diş yok."

"İğrenç," diyor Prenses, bayılacak gibi iki yana sallanırken.

Düşse sevinirim. Salonun Boğaz'a açılan büyük penceresine doğru yürüyorum. Kadın beni izliyor. Onunla işim yok; sabah güneşi altında gümüş bir şeridi andıran su yolunu seyredeceğim. Son iki dişimi de kaybettiğim o gecenin üstünden tam dört yıl geçmiş. Ama acı hâlâ damağımda, dişlerimi elledikçe sızlıyor... Sızıya Prenses'in sızlanması katılıyor: "Gönül'e evlenemeyeceğinizi açıkça söylemelisin."

Geri dönmeden, "Söyledim," diyorum. "Bu yalıya geleli iki ay mı oldu? İnanın, her gece en az üç kere açıkça söyledim. Ama nasıl tepki gösterdiğini biliyorsunuz."

Kadın yaklaşıp elini omzuma koyuyor. Mısırlı bir Prenses! Açığa vurabileceği en saygıdeğer iltifat bu olmalı. Ancak bir saraylının önerebileceği çözümü sürüyor önüme:

"Yine denemelisin," diyor. "Birbirinize uygun değilsiniz. Üstelik," Elimdeki kadehi işaret ediyor, "durmadan içiyorsun. Sana güvenmediğimi biliyorsun." Ellerini pişmanlıkla iki yana açıyor. "Kabahat bende. Onu Ankara'ya o okula göndermeyecektim. Seni hiç tanımayacaktı."

"Kabahatin yarısı sizin," diyerek gülüyorum. "Onu kanatlarınızın altından çıkarmayacaktınız." Sonra benim olan öteki yarısını açıklıyorum: "Aslında hiç doğmayacaktım. Bu da bir kabahat."

Kadın, bana aldırmadan, "İkiniz de mantıklı olmak zorundasınız," diyor. "Evlenseniz bile bu evliliğin yürümeyeceğini biliyorsun. Birbirinize söz verdiğinizde daha çocuktunuz."

Evet, çocuktuk. Ben yirmisinde, Gönül ise on dokuzundaydı o zaman. Söz verdiğimizde adım ve dişlerim vardı, Kasım'ın da öteki aylardan bir farkı yoktu.

Geri dönüp Boğaz'dan yansıyan ışığın içinde iri hayaletleri andıran gemileri seyrediyorum. Acaba neyin peşinde? Kurtarmaya çalıştığı kızının geleceği mi, yoksa parası mı? "Onun parası beni ilgilendirmiyor," diyorum. "Bütün istediğim bu pencerenin önüne oturup içki içmek ve o geceyi unutmamak."

Asaletini bir kenara bırakıp öç alır gibi soruyor: "Bu ne kadar sürecek?"

Ne kadar? O hücrede geçen zamanı geri alabilir miyim? Belki... "En az iki yıl," diye cevap veriyorum.

"Sonra," diyor kadın. "Sonra ne olacak?"

Kadehi sehpaya bırakıp kadına dönüyorum. İstediği cevabı alacak. "Sonra Petra'yı arayacağım."

İhanete uğrayan oymuş gibi hafif bir çığlık atıyor. "Bir kadın, hem de başka bir kadın var."

"Evet," diyorum hınçla. "Başka bir kadın var. Esmer, kıvırcık saçlı, yirmi sekiz yaşında ve denize çırılçıplak girmekten utanmayan bir kadın."

Prenses bir süre konuşamıyor. Kadehi ona uzatınca hakaretin en büyüğüne uğramış gibi bağırıyor: "Bunu ona nasıl yaparsın?" Nasıl yapacağımı söylemeden denize geri dönüyorum. İnatla yine peşimden geliyor. Öfkesi önce kalın dudak boyasını, sonra şivesini bozup akıtıyor. "Gönül sende ne buluyor?"

Dudaklarımı ıslatıyorum; ama cevabı ben değil, Gönül'ün sesi veriyor: "Anne!"

İkimiz de salonun öteki ucunda boy aynalarının arasında gidip gelen üç öfkeli Gönül'e dönüyoruz.

Kadın karşı koymak ister gibi ellerini kaldırıyor. Sonra ısrarından ve prensesliğinden vazgeçip, soyundan ona miras kalan kölelik içgüdüsünü açığa çıkaran bir eziklikle hızlı adımlarla merdivenlere doğru uzaklaşıyor.

Gönül pencerenin önüne gelinceye kadar içkiyle oyalanıyorum. Üçüncü yudumda koluma giriyor. Birlikte balkona yürüyoruz. "Nasılsın?"

Kadehi gösterip, "Yarı yoldayım," diyorum. "Henüz ayıklığımı haklayamadım." Gülüyor. "Bu da beni sinirlendiriyor."

Havanın nemi dişetlerime batınca içkiden uzun bir yudum daha alıyorum. Gönül belime sarılıyor. Saçlarının kokusunu içime çekiyorum. Değişmemiş. Altı yıldır, onu tanıdığımdan beri henüz koparılmış bir kır çiçeği gibi kokuyor. "Annem ne diyordu?"

"Önemli değil," diye fısıldıyorum kulağına. "Senin bende ne bulduğunu merak etmiş."

Başını kaldırıyor. Bu kez geri çeviremem. Uzanıp dudaklarına dokunuyorum. "Bunu bana sormalıydı," diyor.

Ben soruyorum: "Ne buluyorsun?"

"Biliyorsun," diyor.

Haklı, biliyorum. "Beni ve Tarık'ı," diye mırıldanıyorum. Başını sallıyor. Kendimi kontrol etmeye çalışıyorum, ama başaramıyorum. Gözyaşları dudaklarımdaki fısıltının üstüne düşüyor: "Seni seviyorum. Ama bunu daha ne kadar ayık olarak söyleyebileceğimi bilmiyorum. Hem ben..."

Parmağını uzatıp dudaklarımı durduruyor, sonra ayaklarının ucunda yükselip öpüyor beni.

"Sen adını unuttun... Bunu biliyorum." Ona sarılıyorum. Annesi haklı; üzülecek. "Seni seviyorum," diye devam ediyor. "Sakın bunu unutma. Duydun mu?" Kulağıma fısıldıyor: "Seni seviyorum; 1966'da fakültedeki o amfide yanıma oturup dünyaya nasıl aşık olduğunu anlattığından beri."

Geri çekilip gözlerine bakıyorum. Doğru; bir erkeği seven bakışlar var gözlerinde. Ama hangimizi? Gönül başını sallıyor:

"Seni," diye tekrarlıyor. "Seni seviyorum." Cevap vermeden gözlerindeki yeşil rengi seyrediyorum. "Göreceksin," diyor. "Sana bunu kanıtlayacağım."

Önde köpekler, arkada aydınlatma mermilerinin ışığı altındaki askerler, birlikte Doğuya doğru akıyorlar. Az sonra çevreyi toza boğan bir helikopter yanımıza inip Ali'nin, askerin ve üç köpeğin cesetlerini alıp havalanıyor. Petra'ya sakin olmasını işaret edip kırmızı ışıklarını yakıp söndürerek uzaklaşan helikopteri izliyorum.

Ses kaybolan bir parazit gibi boğuklaşınca Petra elini uzatıyor. "Orada mısınız?"

"Burdayım," diyorum.

"Bana bir sigara verir misiniz?" Yakıp veriyorum. İçmeye başlamadan soruyor: "Sizi sevdiğini nasıl kanıtladı?"

Nasıl? Kramp midemi delip karın boşluğuma çıkıyor. Gözlerimi kapatıp o günü, o balkonu, o bakışı hatırlamaya çalışıyorum.

"İçmeye başladığımda Perşembeydi. En son hatırladığım kadehi Cuma öğleden sonra bitirmiştim. Ayıldığımda günlerden Pazartesiydi ve..."

Petra, "Ve," diye heyecanla tekrarlıyor.

Gerçeği değil, düşlediğim Gönül'ü anlatıyorum ona: "Gönül başucumdaydı ve ağzında tek diş yoktu."

Petra bu kez ne çığlık, ne de tokat atıyor. Sigarayı yere düşürüyor. Alıp eline tutuşturuyorum, bir süre susuyor.

Sonra aşağıdaki askerler Doğuya giden patikada kaybolunca konuşmayı yeni öğrenmiş biri gibi sözcükleri heceleyerek soruyor: "Son-ra ne ol-du?"

"O gece yattık. Gönül, Tarık ve ben. Karnında Tarık'la benim oğlumuz vardı."

Petra sonunda sigarayı hatırlıyor. Kendini toparlaması için zamana ihtiyacı var. Beklerim... Sigarasından art arda birkaç nefes çekip, aydınlatma mermilerinden geride kalan kızıllığa bakarak soruyor: "Onunla evlendiniz mi?"

"Oğlan doğunca," diyorum.

"Adı, yani oğlunuzun adını ne koydunuz?"

Korkuyla ayağa kalkıyorum. Bu kız bir falcı; nasıl bilebilir? Elimi bıçakmış gibi ona doğru uzatıp, "Biliyorsun!" diye bağırıyorum.

O da ayağa kalkıyor. Gözlerinde bütün ovayı kaplayacak kadar büyük bir suçlama var. "Neyi?" diye soruyor.

"Gönül'ün çocuğa adımı koymaya kalkıştığını."

Meydan okuyan bir umursamazlıkla yaklaşıyor. Yapmamalı; sormamalı... "Belki de adınızı söyleme vakti geldi."

"Hayır!" diye bağırıyorum. "Biliyorsun, ben sadece hikâyeyi anlatıyorum."

Petra bir işkenceci gibi kararlı, elini göğsüme uzatıyor. Tekrar bağırmama kalmadan soruyor: "Adınız ne?"

Sesimi yutuyorum. Yine de sözcükler boğuk bir mırıltıya dönüşüp dudaklarımdan dökülüyor: "Unuttum, adımı unuttum ben!"

"Söylemek zorundasınız. Yoksa sizinle gelmem!" Bunu yapamaz. "Yapacağımdan emin olun," diyor Petra. "Eğer hemen adınızı söylemezseniz sizinle o yere gelmeyeceğim." Bir süre birbirimizi süzüyoruz. Bakışlarını kaçırmıyor. Geri dönerek düzlüğün sonuna yürüyüp yere atıyorum kendimi. "Adınız ne?"

Söylemem! Petra arkamdan yaklaşıyor. Ayak sesleri hızlanırken yıldızlara, ovaya, uzaktaki karanlık denize bakarak bağırıyorum:

"Adımı unuttum ben!" Yanıma oturuyor. Ona sarılıyorum. Artık deneyebileceğim bir tek şey kaldı... Ağzımı görebilsin diye ona dönüyorum. Şaşırıyor. Yapabilirim; daha önce de denedim.

"Eğer ısrar edersen, dilimi ısırıp koparacağım," diyorum.

Petra bir süre inanıp inanmamak arasında gidip geldikten sonra elini uzatıp ağzımı kapatıyor. İçki; biraz içki olsaydı...

"Yanıma uzan," diyor. Yanına uzanıyorum. Gözlerinde derin, dipsiz bir merak, dudaklarında ise sona sakladığı geç kalmış bir davet var. Ali'yi, Tarık'ı karıştırmadan bu kez sadece kendim için öpüyorum onu. "Kimsin sen?" diyor.

Bir kez daha öpmeden önce yavaş bir sesle fısıldıyorum:

"Benim," diyorum. "Biraz Ali, biraz Tarık, biraz da adını dar, karanlık hücrelerde yitirmiş, otuz üçe bölünmüş bir insan."

"Filme alınan sorgulamanızı defalarca izledik... Çok etkilendiğimizi bilmenizi isterim. Yanımda gördüğünüz beyler bu araştırmada bana yardım edecek olan asistanlarım. Hayır, hayır, telaşlanmayın. Sizi tekrar o dar görüşlü, şoven memurlara geri vermeyeceğiz. Onlar denediler ve başaramadılar. Sıra bizde. Ama önce, geçen haftaki gibi bir saçmalık yapmayacağınıza söz verin. Asistanlarımın hepsi erkek olmaktan memnun ve geceleri mutlu ettikleri birer eşleri var... Söz veriyor musunuz?"

Dişsiz ağzımı kapatıp başımı sallayarak veriyorum istediği sözü. Yaşlı kadın memnuniyetini açığa vuran bir el hareketiyle kapının yanında duran silahlı sivile dönerek İbranice bir şeyler söylüyor.

Adam itiraz edince emri bu kez İngilizce olarak tekrarlıyor: "Çözün, dedim!"

Sesi, tavırlarıyla uyuşmayacak kadar yumuşak. Ellerimi yaklaşan adama uzatıyorum. Genç ve öfkeli biri; o da gümrük bölümünden olmalı. Anahtarı kelepçenin kilidine sokunca dayanamıyorum:

"O ihtiyara selam söyle; bundan böyle atlarken kasıklarının arasındaki o düz şeyi paraşüt olarak kullanabilir."

Adam homurdanarak kelepçeyi çıkarıp yaşlı kadının yanında duran kısa boylu genç asistana uzatıyor. "Mizah duygunuz dikkat çekici," diyor kadın. "Hep böyle misinizdir?"

Cevap vermiyorum; zaten o da beklemeden yana dönüp esmer ve yakışıklı birine işaret ediyor. Adamın uzattığı kadehi alıyorum. Şaşkınım. Kadına dönüyorum. Gördüğüm en itici yüzle karşı karşıya olduğuma yemin edebilirim. Ama ya sesi! Tanrı her zaman adildir; bir eliyle alır, ötekiyle verir.

Kadın sesini beğendiğimi hissetmiş gibi, "İçin," diyor. "Özlemiş olmalısınız."

Ellerimi çözdüler, şimdi de içki! Neyin peşinde bu kadın? Soruların canı cehenneme! Bunları içkiden sonra da sorabilirim. Daha fazla oyalanmadan içkiyi son iki dişimle birlikte yok olan o kokuyu bulmak umuduyla mideme indiriyorum.

Kadın merakla bakıyor. Şişeyi işaret edip, "Hepsini içebilirim," diyorum.

"İki tane daha var," diyor kadın. "Ağzına kadar dolu iki şişe."

Asistan kadehi tekrar dolduruyor; kaldırıyorum. "İki şişenin ve eski paraşütçülerin şerefine," deyip içkiyi bitiriyorum.

Kapıdaki sivil yeniden homurdanırken asistan kadehi üçüncü kez dolduruyor. Dişetlerime saplanan acıya aldırmadan onu da içiyorum. Dördüncüde soruyorum, üç kadehtir beklettiğim soruyu: "Bu nezaketinizi neye borçluyum?"

Kadın, yüzünden hiç eksik etmediği garip gülümsemesiyle karşımdaki sandalyeye oturarak uzun süreceği belli olan

konuşmasına başlıyor: "İki şeye. Birincisi, deneye başlamamızın şerefine içiyorsunuz; ikincisi ise..."

Elimi kaldırıp uzun konuşmayı daha ilk cümlesinde kısaltıyorum: "Önce birincisi." Kadehi yana bırakıyorum. "Şu deney dediğiniz şeyin ne olduğunu bana da söyler misiniz?"

Sorum kadının gülümsemesini derinleştiriyor: "Haklısınız, size anlatmalıyız." Sandalyesini yaklaştırıp eliyle arkada ayakta duran üç adamı işaret ediyor. "Bizler bir üniversitenin psikiyatri bölümünde görevliyiz. Bu bölüm zaman zaman Savunma Bakanlığı'yla ortak araştırmalar yapar..."

Elimi yeniden kaldırıp ikinci kez susturuyorum kadını. "Araştırmanızın konusu ben miyim?" Kadın ve içkiyi taşıyan asistan aynı anda başlarını sallıyorlar. "Neden?"

"Çünkü," diyor kadın. "Çok uzun süren bir sorgulamada çok iyi bildiğiniz bir şeyi söylememe başarısı gösterdiniz."

"Neyi söylemedim?" diyorum.

Asistan, "Adınızı," diyor.

Kadına dönüp başımı sallıyorum. Bunda ne var ki? "Söylemedim, çünkü adım yok benim... Daha doğrusu, unuttum."

Kadın her seferinde yüzünde bıçak yarası gibi iz bırakan o gülümsemeyle ayağa kalkıyor. "Hepimizin vardığı ortak sonuç şu. Beyninizde bir kilit sistemi geliştirdiniz. İşte biz, bu sistemi araştırmak istiyoruz."

Deli olmalılar. Beynimde hiçbir şey yok benim. Dördüncü kadehi içiyorum. Sigara isteyince asistan uzatıyor.

Kibriti yakıp soruyorum: "Diyelim ki beynimde bir kilit var. Bu konu neden bu kadar ilginizi çekiyor?"

Kadın, "Bu araştırma birçok İsraillinin hayatını kurtarabilir." Beynimde bugüne kadar benden gizlenmeyi başarmış kilitle söylediklerini bağdaştıramadığımı görünce devam ediyor: "Her sorgulanan terörist sizin gibi direnmeye kalkışırsa gümrük bölümünün hali ne olur?"

Kadın susunca, asistan kaldığı yerden devam ediyor: "Eğer beyninizdeki o kilidin sırrını çözebilirsek, gerekti-

ğinde bu sistemi İsrail Göçmen Bürosu elemanları da kullanabilir."

Buz gibi bir ter dalgası hızla ayaklarıma iniyor. Deli bunlar. Kekelememeye çalışarak, "Bunun için beynimi mi açacaksınız?" diye mırıldanıyorum.

Kadın o şaşırtıcı sesiyle, içtenliğini yıllarca önce kaybetmiş bir kahkaha atıyor.

"Hayır. Size dokunmayacağız bile. Bütün yapacağımız karşılıklı konuşmak ve içki içmek olacak."

"İçki?" diye soruyorum.

"Evet," diyor asistan. "İçki içeceğiz; şimdi yaptığımız gibi."

Kadın, "İçki içmemizin ikinci nedeni de, içkiyi sevdiğinizi keşfetmemiz. Bize göre bütün sorgulama boyunca sarhoştunuz." Elini uzatıp alnıma dokunuyor. "Evet, garip ama gerçek; sanki beyninizde uyuşturucu salgılayan bir bez var."

Dişsiz ağzım tekrar açılıyor. Kekelememeye çalışarak soruyorum: "Uyuşturucu mu?"

"Evet," diyor kadın. "Bazı farmakologlar beynin aşırı fiziksel acıyı yenmek için özel salgılar üretip sinirleri uyuşturduğunu ileri sürüyorlar."

Farmakologlar, deney, uyuşturucu... Peki, ya onlar! "Ya siz?" diye soruyorum.

Kadın, "Biz bu olasılığı göz ardı etmeden direnmenin daha çok psikolojik bir kilitlenmeden ileri gelebileceğini düşünüyoruz."

Gülüyorum. Onlar da bana katılıyorlar. Eğer beynimi açmadan oyun oynamak istiyorlarsa bu onların bileceği bir iş.

Kadın yatıştığıma inanmış gibi elini çekiyor. Bakışlarımı derine kaçmış gözlerine dikiyorum. Onu rahatsız eden bir şey olmalı. Belki de ağzım! Acaba dişsiz nasıl görünüyorum? Birden sekiz haftadan beri aynaya bakmadığımı hatırlıyorum.

"Önce dişlerim," diye mırıldanıyorum. "Dişlerimi geri vermeden sizinle konuşamam."

Kadın anlayışlı bir tavırla başını eğiyor. "Çok acı çektiniz. Ama göreceksiniz, size o günleri unutturacağız."

Unutmak! Asistan beşinci kadehimi doldururken soruyorum: "Unutmanın ne demek olduğunu biliyorsunuz, değil mi?"

Kısa, ama yoğun bir sessizlikten sonra, "Evet," diyor kadın. "1940'ta Prag'da tutuklandıktan sonra bir toplama kampına gönderildim..." Gülümsemesi kuruyup kaybolurken ekliyor: "Savaşın sonuna kadar da orada kaldım." Sonra başını kaldırıyor. "Ve benim ne beynimde bir kilit sistemi, ne de sığınacağım Petra gibi bir dostum vardı."

Uzun bir süredir konuşmuyor; denizi, şehrin gürültüsünü ve akşamı dinliyoruz. Kandilli'ye varmak için acele eden vapur, düdük çalarak uzaklaşırken Gönül'ün eli soğuk ve kırık parmaklarımı buluyor.

Haykırmamak için zor tutuyorum kendimi. Dokunuşu parmaklarımda uykuya yatmış o acıyı uyandıracak. Benden önce hıçkırıyor. Ona eziyet etmemeliyim. Eğilip gözlerinden dökülen hüznü yanaklarından içiyorum.

"Zavallı sevgilim," diyor usulca.

Evet, zavallıyım. Adı, gerçek dişleri ve kâbussuz gecesi olmayan bir zavallı.

"Ne yaptı o kadın sana?" Başımı omzuna bırakıyorum. "Hadi, anlat! Seni dinlerim."

Dinleyecek! Öyleyse... Düşüncelerimi Kandilli'ye doğru uzaklaşan vapurun ardına takıp Gönül'e dönüyorum.

Beni bekliyor. Merakla, istekle ve kıskançlıkla... Ya gözlerinin dibindeki sisin altındaki kıvılcım; o alevin anlamı ne?

"Seni dinliyorum," diyor.

"Beni güldürdüler," diyerek başlıyorum. "Evet, önce haftalarca güldük; sonra beynime kuşku tohumları ektiler ve ara vermeden sulayıp büyüttüler. İkinci ayın sonunda..."

Susup gözlerine dönüyorum. O ateş hâlâ orada.

Gönül, sessizlik uzayınca tedirgin bir sesle soruyor: "İkinci ayın sonunda ne oldu?"

Gözlerimi kaçırıyorum. Ama dudaklarım ona boyun eğiyor:

"Tarık'la aynı kızı sevdiğimizi öğrendiler... Sonra o kızın ikimizi de sevmediğini anlattılar. Daha sonra..."

Daha sonrasını anlatamıyorum. Bağırışı susturuyor beni:

"Yalan!" Susuyorum. Gönül beni görmüyormuş gibi arkamdaki bir noktaya bakarak tekrar bağırıyor: "Seviyorum, seni seviyorum." Kısa bir süre yalının önünden geçen kosterin düdüğünün ara vermesini bekliyor, sonra bu kez inandırmak ister gibi fısıldıyor: "Hep de sevdim."

Cevap vermeden elindeki içki şişesini uzatan o asistanın hayalini yok etmek için gözlerimi ovuşturuyorum.

Gönül yeniden, ama bu kez yenik bir sesle atılıyor:

"Nasıl kanıtlayabilirim?" Yüzümdeki ifade nasıl kanıtlayacağını söylemiyor mu? Hıçkırıyor. "Hayır, biliyorsun, denedim; ama yapamadım." Yanaklarında oluşan çukurlara doğru akan gözyaşlarını izliyorum. O kendini savunuyor: "Ne olur, dişlerimi çektirmemi isteme benden."

Başımı sallıyorum. Ondan böyle bir şey yapmasını istemedim.

"Bu saçmalığı o psikiyatristler aklına soktu." Elini çaresizlikle iki yana açıp karnını gösteriyor. "Bu halimle nasıl dişlerimi çektirebilirim; uyuşturucu kullanamayacağımı bilmiyor musun?"

Beynini, beynindeki sıvı salgılayan o bezi kullansın. "Benimkileri çekerlerken bana uyuşturucu vermediler," diyorum.

Gözyaşları bakışlarının dibindeki o ateşin üstüne dökülüyor. Elimi uzatmayı düşünüyorum, ama o sel yatağında yüzükoyun yatan kanlı üniformalı ceset aramıza giriyor. Vazgeçiyorum, sonra vazgeçtiğim için sinirleniyorum. Yaptığım alçaklık. Her şeyin olduğu gibi alçaklığın da bir sınırı olmalı...

Ona daha fazla acı çektirmemeliyim.

Elimi uzatıp karnında büyümeye çabalayan, Tarık'la bana ait, cinsiyeti henüz belirsiz o et parçasına dokunuyorum. Acaba onu sevebilecek miyim?

"Az önce tekme attı," diyor Gönül.

Kime benzeyecek? Benim gibi bir korkak mı olacak? Gönül elimi tutup yüzüme çekiyor. Kız olmalı; evet, kesinlikle kız olmalı... "Oğlan istemiyorum," diyorum Gönül'e.

Gülüyor; ama sonra gecenin karanlığında parıldayan dişlerinden utanmış gibi ağzını kapatıp susuyor.

Parmaklarımı dudaklarına götürüp mırıldanıyorum: "Dişlerini seviyorum. Onlarsız çirkin biri olurdun."

"Öyleyse," diyor Gönül.

Parmaklarımı kararsızca kımıldatarak susturuyorum onu.

"Evet, dişlerini çektirmeni istediğimi düşünmen aptallıktı." Gözleri, dibindeki o ateşle birlikte yeniden eski renklerine kavuştuğunda sözlerimi bitiriyorum: "Tıpkı hastaneye yatmam gerektiğini söylemen gibi." Gönül korkuyla irkiliyor. Hayır, ne derse desin, ne düşünürse düşünsün, o hastaneye gitmeyeceğim... "Şişeyi uzatır mısın?" Kısa bir an için duraklıyor, sonra içkiyi kucağıma bırakıyor. Bugün Perşem-

be... Kadehi kaldırıp soruyorum. "Sence sızmadan Cumaya kadar içebilir miyim?"

Gönül bakışlarını boşalan kadehten ayırmadan kararlı bir sesle mırıldanıyor: "Hepsini çektireceğim... Göreceksin."

Onu sinirlendireceğini bilerek gülüyorum. "Neyi kanıtlayacaksın? Beni sevdiğini mi?" Cevap vermiyor. "Yoksa dişsiz ağzının beni hastaneye hapsedeceğini mi?"

Pencerenin dışında günlerdir dinmeyen o yağmur, önünde Alev, aramızda ise dakikalardır giderek olağanlaşan bıktırıcı bir sessizlik var.

Sessizliği o seçti.

Yandaki gazeteye uzanıyorum; arkasından bomba patlamış gibi sıçrayarak çıkardığım sese dönüyor. Bir süre tehdit eder gibi dik bakışlarla beni süzüyor, sonra derin bir rüyadan uyanmış gibi uykulu bir sesle konuşmaya başlıyor: Öfke ve şaşkınlık... "Sizi seviyor. İnansanız da, inanmasanız da doğru bu."

Ondan önce davranıyorum. "Hayır, inanın düşündüğünüz kadar alçak değilim."

Birbirinden ayırarak bedenimi iki yandan kıskaca aldığı bakışlarını yere indirip, "Yani?" diye soruyor.

Yani! Ne söyleyebilirim? Belki gerçeği...

"Gönül hâlâ kendi dişleriyle gülüyor," diyorum. Öfkesiyle yüzüne yakışmayan şaşkınlığı tekrar yer değiştiriyor. "Dişlerinin peşinde değildim. İstediğim... İstediğim beni sevdiğini kanıtlamasıydı."

"Kanıtlamadı mı?" Gazeteyi yere bırakıyorum. Zavallı Gönül! Alev, penceredeki yağmur gibi incelen bir sesle soruyor: "Ne yaptı?"

"Perşembeydi, elimi tuttu ve birkaç gün sonra birbirimizle 'dişsiz ağızlarımızla' öpüşeceğimizi söyledi. Ben içmeye devam ettim. Pazartesi ayıldığımda başucumdaydı; dişleri yerindeydi ve ağlıyordu. Koltuğa oturunca, 'Korktum,' dedi. Bana söylediği bu."

Birkaç dakika boyunca sessizliği dalgalandırmadan bekliyoruz. Yağmur dinmeye yüz tuttuğunda yeni bir soru bekliyor beni: "Öyleyse neden bu hastaneye yatmaya razı oldunuz?"

Cevabım onu yerinden sıçratan bir kahkaha gibi fırlıyor dudaklarımdan: "Öç almak için."

"Öç almak mı?"

"Evet," diyorum. "Onu hiçbir zaman ödeyemeyeceği bir biçimde borçlandırdım. Ödemek istediği zaman dişlerini bana vermesi gerek."

Odadaki her şeyi incelten bir sesle, "Ne biçim birisiniz?" diyor.

Elimi kaldırıyorum, merak onu susturuyor.

"Korkunun, pişmanlığın, hüznün ve alkolün karışımı garip bir melezim ben."

Tokat atabileceği kadar yaklaşıyor. Evet, istiyorum; bana dokunmasını istiyorum. Tokat atabilir. Dizleri, büyüleyici olan dizleri... Dudaklarını aralayan ve bir ıslığı andıran ses, gözlerimi dizlerinden koparıyor:

"Karışımınıza iğrençliği de ekleyin. Evet, iğrençsiniz ya da iğrençliği en kaba ve etkileyici biçimiyle oynamayı çok iyi başarıyorsunuz."

Bakışları gözlerimle karşılaşınca ara veriyor sözlerine. Gerilemiyor, başımı arkaya atmıyorum. Yeniden, ama bu kez uysallaştırdığı, ancak hiçbir vaat taşımayan bir sesle itiraf eder gibi devam ediyor. Ben dizlerini düşünüyorum.

"İtiraf etmeliyim. Böylesine garip bir karışımı haiz melezliğinizin kabul edilmesi zor da olsa bir gerçekliği ve çekiciliği var."

Gülmem mi gerekiyor? Bilmiyorum. Yana uzanıp dört gündür benim olan radyonun düğmesine basıyorum. Doygun, duygulu ve ince dokunmuş bir müzik yağmur sesini pencerenin dışına itiyor.

Alev gözlerini çevirirken hazırlıksız yakalanmış gibi, "Brahms; mi minör senfoni..." diyor.

Devam etmesine fırsat vermeden soruyorum: "Geceleri yatmadan önce öpüyor musunuz?"

İrkiliyor, sonra kemanlar yeni bir atak için tiz bir perdeye tırmanırken, "Anlamadım?" diyor. Anlamadığından olacak susuyor. Ama kemanlar atağı tekrarlarken dayanamayıp tekrar soruyor: "Neyi öpmem gerekiyor?"

"Dizlerinizi," diyorum. "Önce sağ, sonra sol dizinizi öpmelisiniz... Benim için; ya da beğendiğiniz, sarılmak istediğiniz, sevebileceğiniz, uğrunuza küçük çılgınlıklar yapabilecek herhangi bir erkek için..."

"Susun!"

Bir emirden çok sessiz bir çığlığa benzeyen haykırışı ziller arasında kayboluyor. Direnci zayıfladı, yine de karşı koymaya çalışacak.

Sıra bende. Susmamı işaret ediyor, aldırmıyorum. "Sizinle yatmak istememe neden öfkeleniyorsunuz?" Radyoyu susturuyorum. Sesimi sessizliğin içinde, olduğunca çıplak

duymalı; çırılçıplak. "Yoksa melezlerin öyle bir hakkı olmadığını mı söylemek istiyorsunuz?"

Bir süre kımıldamadan bekliyor. Sonra korumak ister gibi ellerini göğsüne kaldırıp korkmuş, ama titremeyen bir sesle cevap veriyor:

"Hayır. Beni sinirlendiren, istediğinizi bir emir gibi önüme sürmeniz." Doğru değil bu; tek sözcüğü bile. "Başınızı sallamayın," diyor. "Ne söyleyecekseniz açıkça söyleyin."

Açık! Peki. Üzerindeki imaları soyarak veriyorum cevabımı: "Belki de seçen olmadığınız için sinirleniyorsunuz."

Ama o cevap vermiyor. Radyoya uzanıyorum. Büyülenmiş gibi hareketlerimi izliyor. Düğmeye basıp elimi ona uzatıyorum.

"Gelin; bekçilikten vazgeçip dişleri olmayan, yaralı bir sarhoş emeklisiyle sevişin."

"Hayır," diye inliyor. "Yapamam..."

Sözlerini kesiyorum. "Sonra da dizlerinizi öpün. Önce sağı, sonra..."

Bu kez o devam etmeme izin vermiyor: "Susun... Eğer ille birini istiyorsanız o... o kadı..."

"Adı Petra," diyorum.

Gözlerini kapatıp acıyla yüklenmiş bir sesle, "Petra'yı bulun," diyor. "Onunla sevişin."

Yandaki paketten bir sigara alıp yaktıktan sonra ona dönüyorum. Gözlerini açmış beni bekliyor.

"Peki," diyorum öç alırcasına. "Onunla sevişeceğim; sonra saçlarını okşayacağım ve dizlerini öpmesini isteyeceğim ondan."

"Aman Tanrım," diyor Alev. "Çıldırmışsınız. Nasıl ete ve kemiğe dönüştüreceksiniz o düşü?"

"Ne kadar çok yıldız var," diyor Petra. Sözlerini bitirirken elini uzatıp dudaklarımı kapatıyor. "Sakın çölde çok yıldız olur demeyin."

Sevişirken saçlarımdan çekip aldığı terin burnumu ıslatmasına aldırmadan avcunu öpüyorum. Bana doğru dönüyor; evet, düş değil, ama eti ve kemiği en az bir düş kadar güzel. "Dizlerini öpmelisin," diye mırıldanıyorum.

Elini dudaklarımdan çekip yana dönüyor. Şimdi profilden görüyorum onu; gerideki karanlıktan yontulmuş bir büste benziyor.

"Karnım acıktı," diyor birden. "Hem karnım aç, hem de göğüslerim acıyor."

Dirseğime yaslanıp doğruluyorum. "Dizlerini öpmelisin. Her gece... Önce sağı, sonra sol dizini..."

Bu onu güldürüyor. "Sizde diz fetişizmi mi var?" Başımı sallıyorum. "Öyleyse," diyor.

Yıllarca önce Alev'in söylememe izin vermediklerini anlatıyorum ona:

"Kadın dizi, görünenle görünmeyenin, bilinenle bilinmeyenin, olağanla olağanüstünün ayrımı ve sınırıdır." Elini uzatıp parmaklarını dudaklarıma götürürken, "Gizdir, isteklerin düğüm noktasıdır," diye devam ediyorum. "Diz, zevke varan uzun yolun ilk ve son dönemecidir..."

Uzanıp parmaklarının arasından içtenlikle öpüyor dudaklarımı. Sonra, "Ama göğüslerime karşı nazik olmalısınız," diyor.

Nazik! Peki. "Bir daha sefere bir gül yaprağına dokunuyormuş gibi dokunacağım onlara..."

"Söz mü?"

"Söz," diyorum.

Doğrulup dizlerini öpüyor. Önce sağı, sonra solu. Elimi uzatıp on dört yıl önce Alev'e söylediğim gibi saçlarını okşuyorum. Mutluluktan ağlayabilirim. Söyleyecek güzel bir şeyler bulmalıyım. Gözyaşları! Gözyaşından daha anlamlı ne olabilir?

"Lütfen ağlamayın," diyor Petra.

"Neden?"

"Çünkü size aşık olabilirim. Oysa..."

Oysa! Evet, olabilir. Baştan çıkarmanın gizli çağrışımlarla yüklü o şehvetli serüvenini birlikte yaşayabilir, beynimizdeki, vücutlarımızın kıvrımlarında saklı binlerce küçük gizi keşfedebiliriz. Ama...

Ama ben ölüyüm. Çünkü on sekiz yıl önce öldüm. Bütün bunlardan sonra sevmek oldukça zahmetli ve güç.

Nereden aldığını bilmediğimiz gözlerine dönüyorum. Bakışları rengârenk. Gecenin karanlığında bir çift iri damla gibi parlayan o ıslaklığın içinde saflığın beyazlığını, mutluluğun maviliğini, geriye çekilip gizlenmiş şiddetin kızıllığını ve sonra her şeyi öğütüp yutan derin koyuluğu fark ediyorum.

Hayır, bana kalsa tek rengi, o dinlendirici koyuluğu tercih ederim. Sürekli değişiklik gösteren bir kişiliğe dayanacak kadar güçlü ve yarasız değilim.

"Oysa aşık olmak istemiyorum," diye devam ediyor Petra. "Siz tehlikeli ve korkutucusunuz. Biliyor musunuz? Adınız, olsa olsa Korkut olur sizin."

Başımı sallayıp, "Hayır," diyorum. "Adım yok benim. On kilometre Doğudaki bir sel yatağında unuttum onu."

Petra elini uzatıyor; tutuyorum. Sonra küçük parmağını ötekilerden ayırıyorum. Merakla dönüyor.

Merakını yitirmesine izin vermeden, "Küçük parmağın," diye mırıldanıyorum. "Bundan sonra elini kim tutarsa tutsun, küçük parmağın benim. Bunu hiç unutma!"

Petra, "Yapmayın... Lütfen, durumu zorlaştırmayın," diyor.

Evet, zorlaştırmamalıyım. Oysa ona aşık olup hükmetmek ister, ona güzel bir kadının mutluluğunu ya da mutsuzluğunu tattırıp, belki de boynunu öperken hafifçe dişlerdim...

Dişlemek! Kahkaha bir el bombası gibi yuvarlanıp ayaklarımızın dibine düşüyor.

Petra yanında gürültüsünü unuttuğu bir el bombası patlamış gibi irkiliyor: "Neden güldünüz?"

"Dişleyemem," diyorum. "Dişlerim yok benim."

Elini uzatıp yanaklarımdaki gözyaşlarımı tutmaya çalışıyor, ama başaramıyor. Su damlacıklarının rüyalar gibi hiçbir zaman elle tutulamayacağını anlatmalıyım ona.

Kararlı, sevmeye, belki de aşık olmaya hazır bir ses düşüncelerimle su damlalarının arasına giriyor:

"Bilmiyordum, inanın, bir erkeğe ağlamanın bu kadar yakışacağını bilmiyordum..."

Doğuya, on sekiz yıl önce Petra ve ölümle randevulaştığım o sel yatağına dönüyorum. Ben de bu kadar sık ağlayacağımı bilmiyordum. Artık hikâyenin sonuna doğru yola çıkmalıyız.

Uzattığım elimi tutuyor, kalkıyor. "Gidiyoruz," diyorum "Vakit geldi."

Hâlâ ağlıyorum...

"Dün gece ağladınız."

Bakışlarımı elimde tuttuğum takma dişlerden kadının yaşlı yüzüne kaldırıyorum. Kaşlarının üstünde alnını ikiye bölerek başının üst kısmını gözlerinden koparan derin çizgiler var.

"İlk kez oluyor bu," diyor kadın.

Dişleri ağzıma yerleştiriyorum. Artık neden ağladığımı söyleyebilirim: "Dün gece mutluydum."

"Demek mutluydunuz?" diyor kadın, köksüz ve kopmuş bir sesle.

"Mutluydum, çünkü sonunda dişlerime kavuştum."

Dişlerimin bana bağışladığı mutluluğu onaylıyormuş gibi kaşlarını kaldırıyor.

"Ya Ali? Neden hep o adı sayıkladınız?" Duvardaki küçük aynaya dönüyorum. "Evet, sizi oradan gözetliyoruz,"deyince ona bakıyorum. Sormadığım ikinci soruyu da cevaplandırıyor: "Sürekli!"

"Demek bütün gece?"

Kadın başını sallıyor: "Ali için mi ağladınız?" Evet, ama bunu ona söylemiyorum. "Neden?"

Çünkü yapabileceğim başka bir şey yok. Çünkü gülmeyi öldürdüler; tam on hafta oldu...

Kadın, "Raporlarda en gencinizin Ali olduğu yazılıydı," diyor.

Yalnızca, "Doğru," diyorum.

Oysa Ali'nin hiç aşık olmadığını, hiç beğendiği bir kadınla yatmadığını, *Kazablanka* filmini görmediğini, ya da gülmesine yardım eden dilini ısırmayı hiç düşünmediğini de anlatabilirim ona.

Kadın, "Neden geldiniz?" diye sorarken, kalkıp aynaya doğru yürüyorum. "Boşuna," diyor. "Kıramazsınız." Ama deneyebilirim. Kadın, "Lütfen, denemeye kalkışmayın," diye mırıldanıyor bu kez. "Bu bizi bir sürü tatsız şeyle uğraşmak zorunda bırakır: Göçmen Bürosu'nun beklediği bu."

Pekâlâ, söz; dinleyeceğim. Duvarın dibindeki, plastik şişeyi alıp içkiyi yudumluyorum. Kadın aynı soruyu tekrarlıyor: "Neden geldiniz?"

Neden, neden, neden... İçkiyi yeni dişlerimle çiğneyip yutuyorum. Belki ona anlatabilirim:

Kısaca anlatıyorum: "Ebu-Halid evine geri dönebilsin ve yeniden gülmeyi öğrensin diye."

Kadın Ebu-Halid'le ilgilenmiyor: "Ben gerçek nedeni sordum."

"Amcam'ı sevdiğim için," diyorum bu kez.

Cevap onu şaşırtmıyor; ama alnının ortasındaki uzun çizginin daha da derinleştiğini fark ediyorum.

"Anlamadım; Amcanızla buraya gelişiniz arasında nasıl bir ilişki var?"

"Amcam 1943'te Sakız Adası'ndaki Yunanlı direnişçilere yardım ederken Naziler tarafından vuruldu," diyorum, kadının yüzüne bakmadan. "Basit bir adamdı; savaşmak için nedeni de yoktu. Ama şarkı söylemeyi, içki içmeyi, kadınları, en önemlisi insanları seviyordu..."

"İnsanlar," diye mırıldanıyor kadın.

"Evet, insanlar," diyorum. "Buraya gelişimizin nedeni biraz daha insan olmak, insanlaşmaktı. İsterseniz, insan olduğumuzu unutmama kaygısı deyin."

Kadın bu kez, "İdeolojik bir romantizm bu," diyerek karşı koymaya çalışıyor. "Aslında komünistler bundan uzak dururlar... Nasıl partilisiniz siz?"

Gülüyorum. Bizi ihraç etmekten zevk alan partiden söz etmeyi bir kenara bırakıp ona bakıyorum: O gözlerini kaçırıyor. Neden güldüğümü anladı. Dişlerimi yadırgayarak dudaklarımı aralıyorum.

"Yazık, Almanlar başarmış. Sizleri, içinizdeki Amcalarınızı öldürmüşler." İçkiden iki parmak derinliğinde bir yudum alıp aynaya dönerek gülümsüyorum. "Bu gezegenin üstünde hiç akrabanız kalmadı. Ne Amcalarınız, ne Ali gibi oğullarınız, ne kardeşleriniz, ne de Petra gibi sevgilileriniz var..."

"Lütfen, susun!" diyor kadın. "Bunun konumuzla ilgisi yok. Başınızı derde sokacaksınız."

Susuyorum ve hâlâ başımı bekleyen dertten geriye ne kaldıysa ondan kurtarıyorum. O Almanlara dalıyor, ben önce içkiye, sonra Amcam'la Ali'ye, ardından da Petra'ya dönüyorum.

Kadın çok geçmeden düşüncelerimin kokusunu almış gibi, "Biraz da kadınlardan söz edelim," diyor birdenbire.

"Kadınları da Amcam kadar seviyorum," diyorum, iki yudumun arasında.

"Gönül?" Plastik şişeyi duvarın dibindeki yerine bırakıp kadınla beni ayıran ince tel örgüye yaklaşıyorum. "İkiniz de onu seviyordunuz, öyle değil mi?"

Sesi kupkuru; yüzüme çarpıyor. Bir tokat gibi. Neyin peşinde, belki de öç alacak... Karşılık vermek zorunda değilim, vermiyorum.

Kadın da bir karşılık beklemiyor. Ama sessizlik uzayınca bir bıçak gibi savuruyor sorusunu:

"Ya o? Yani Gönül... O kimi seviyordu?" Aynaya dönüyorum. Bu soruya hazır olmam gerekirdi. Eninde sonunda soracaktı. "Sizin yerinize ben cevap verebilir miyim?" Yüzümü aynadan koparıp dudaklarımı aralıyorum, ama kadın benden önce atılıyor: "İkinizi de sevmiyordu."

Korkuyla başımı sallayıp, "Yalan," diye bağırıyorum. "Tarık'ı seviyordu!" Kadın sadece gülüyor. "Senden nefret ediyorum," diye mırıldanınca bu kez alay etmeden başını sallıyor. Artık avaz avaz kusuyorum korkumu. "Neden?.. Neden sevmiyordu bizi?"

Kadın arada bir içtiği siyah Rus sigaralarından birisini yakıp ikna edeceğinden emin olduğu bir sesle cevap veriyor:

"Çoğu güzel kadın seçmeyi bilmez. Seçse bile, isteği kendine duyduğu hayranlığı aşıp sevgiye dönüşmez."

Kıskanıyor; çirkin olduğu için güzel kadınları, kadınların en alımlısı Gönül'ü kıskanıyor... Ama ya dedikleri doğruysa!

Kadın, aldığı zevki saklamaya kalkışmadan yeniden konuşuyor:

"Eğer buradan çıkabilirseniz söylediklerimin doğru olup olmadığını öğrenebilirsiniz..." Sonra nasıl diye sormamı beklemeden zehrini kusuyor: "Ondan dişlerini çektirmesini isteyin. Eğer gerçekten sizi seviyorsa bunu yapacaktır."

"Dişlerini mi?"

"Evet," diyor kadın. "Dişsizlik bir süre sonra sakatlık duygusu uyandıracak sizde." Elini ağzıma doğru uzatıp, "Ve sizi bu duygudan ancak dişsiz bir kadın kurtarabilir."

Duyduğum en saçma, en gülünç iddia bu... Diş çektirmek! Gönül; Gönül yapar mı? Birden soğuk bir soluğun sırtıma tırmandığını hissediyorum. Korku; evet, korku bu. Artık içmemeliyim... Yoksa...

Şişeyi ters çeviriyorum. İçki ayaklarıma dökülüyor.

"Bunu neden yaptınız?"

Sayıklar gibi, "İçmemeliyim," diye mırıldanıyorum. "Yoksa içkiyle birlikte korkaklığımın şimdiye kadar gizli kalmış bütün yanlarını keşfedeceğim."

Konyak başparmağımı yakarak taşa yayılıyor. Kadın yeniden konuşmaya başladığında kanımı donduran bir buğu var gözlerinde.

"Boşuna... Korku gölge gibidir; insanın peşini hiç bırakmaz... Bence insanlar korktukları için sorumlu tutulmamalılar." Kısa bir an için susuyor. Sonra sigarasını tel örgüden geçirip uzatıyor. "İnsanların sahip oldukları için sorumlu tutulmaları gereken asıl şey cesaretleridir."

Sigarayı alıp mırıldanıyorum: "Yani?"

"İnsan korkusuzluğundan da korkaklığı kadar sorumludur."

Duman dilimde oyalanan içkinin tadına karışırken karşı koymaya çalışıyorum: "Ali cesur biriydi, ama ben..."

Kadın başını sallayıp, "Kendinize fazla yüklenmeyin," diyor. "Gerçek korkaklığın özünde ihanet vardır ve ancak ihanetle sonuçlanan korkaklık katıksız, dolayısıyla kaçınılması gereken korkaklıktır."

Doğru mu? Bilmiyorum. "Korkaklık konusunda gerçek bir uzmansınız," diyorum, alay etmeye kalkışmadan.

Başını sallayıp uzattığım sigarayı alıyor. Sonra tüylerimi koparacakmış gibi gerip ayağa kaldıran kuru sesiyle soruyor:

"Arkadaşınıza ihanet etmediniz, değil mi?" Ellerimi kulaklarıma kaldırıyorum. Buz kadar soğuk sesi parmaklarımı aşıp beynimi sarıyor. "Askerlerle çatışmak için neden o geride kaldı?"

Beynimdeki çınlamadan kurtulmalıyım. Aynaya yaklaşıp bağırıyorum:

"Kura çektik, anladınız mı? Dürüstçe." Aynadan ayrılıp tele yaklaşıyorum. "Eşitti, ikimizin de şansı yüzde elliydi."

Konuşmadan beni süzüyor kadın. Sigarasını dikkatle söndürdükten sonra ağzını çarpıtan bir gülümsemeyle devam ediyor: Artık bir yabancı. "Kura çekerken hile yaptınız mı?"

Öç alırcasına çabuk, öldürmek ister gibi hızla cevap veriyorum:

"Hayır." İnanmasa da fısıldıyorum. "Petra da oradaydı, ona sorun."

Acelesi varmış gibi ayağa kalkıyor kadın. Bakışlarını aynaya çeviriyor. Bir işaret bu; gidecek. Sonra bana dönüyor. Gözlerini görünce korkuyla, hayır, daha çok dehşetle irkiliyorum. Kirpiklerinin ucunda onu güzelleştiren garip bir damla var.

Elimi uzatıyorum. Parmaklarım ilk kez öfkesine çarpıyor.

"Petra, yine Petra..." Geri dönecekken duruyor ve sonra artık kısılmış sesiyle ekliyor: "Haftalardır konuşuyoruz ve sonunda öğrendim. Beyninizdeki kilit gülünç, ama bir Alman; Petra, onu..."

Ayaklarıma bakıyorum; artık onlara güvenemem. Düşüyorum ve düşerken elimi Petra'ya uzatıyorum. Ona dokunamayacaklar, onu koruyaca...

"Geldik," diyorum.

Petra elimi bırakıp ileriye doğru yürüyor. Az ötede yıllarca önce kura çektiğimiz o sel yatağı var. Eksik olan ay. Hayır, ay yoktu o gece. Sadece yıldızlar vardı... Başımı kaldırıp bakıyorum. Yıldızlar yerinde. Petra geri geliyor. Parmaklarımın ucundaki titremeyi yatıştırmaya çalışıyorum. Biraz daha dayanmalı, artık hikâyenin sonuna geldik.

Birdenbire, sanki suçlu benmişim gibi soruyor:

"O yaşlı kadın beni öldürmeye çalıştı, değil mi?" Başımı eğiyor ve susuyorum; o mırıldanıyor: "Ama sen beni korudun..." Sonra yanıma oturuyor. "Beni neden öldürmek istedi?"

Ona bakmadan, on sekiz yıl öteden yaklaşan ayak seslerini duymak için alçak sesle cevap veriyorum:

"Direncimi kırmak, dişsizliğe, tırnaksızlığa, kırık kemiklere, sağır bir kulağa ve üzerimden akıp giden yirmi iki kiloya nasıl dayandığımı ya da dayanabildiğimi öğrenmek için..."

Parmakları elimi bırakıp yanaklarıma yükseliyor. Hayır, artık ağlamayacağım; gözpınarlarımda kalan birkaç damla yaşı birazdan ölecek olan o genç adam için saklamalıyım.

"Zavallı sevgilim," diyor Petra.

Sevgilim! İlk kez sevgilim dedi bana. Sevinçle, biraz sonra öleceğimi unutarak ürperiyorum.

"Duruma en uygun sözcük buydu," diye devam ediyor. Sonra giderek inandırıcılığını kaybeden alçak bir sesle, "Seni mutlu etmek istedim," diyerek susuyor.

Teşekkür etmem gerekiyor. Parmaklarını öpüyorum. Amcam'ın şarkısını o sırada duyuyorum. Bir şarkı! Neden olmasın?

"Şarkı söyler misin?"

Şaşırıyor, "Belki," sonra heyecanla ekliyor: "Aslında caz severim ben; en çok da Sarah Vaughan'ı."

Sarah Va... Benim istediğim...

"Yüreğimi denize taşıyacak bir şarkı; insanı büyüleyen, şu çölün gün ışığı kadar keskin olan gerçekliğini örtecek koyu bir şarkı..."

"Bilmem ki," diyor Petra.

Sonra sözlerinin aksine hiç oyalanmadan bildiği şarkıya başlıyor. Gözlerimi kapıyorum. Karanlığı, gökyüzünü, yıldızları yok eden ayı; ışığını, denizdeki yansımayı, yansımanın içindeki yakamozları ve birbirine sarılmış iki çıplak vücudu görüyorum; biri benim, öteki ise Petra.

Petra gülümseyerek şarkısına devam ediyor...

Amcam'ı da görüyorum. Kumsalı işaret ediyor. Onu izliyorum. 1920'de Marika'yla -yoksa adı Aliki miydi?- seviştiği yere kadar.

Petra şarkıyı sürdürüyor...

Petra'yı denizden, Amcam'ın beni götürdüğü kumsala taşıyorum; ayaklarını basabileceği kadar alçak bir yere.

Parmakları yere değince başını kaldırıyor.

Tam o sırada on sekiz yıl önce yola bıraktığımız mayınlardan biri patlıyor. Petra telaşla başını çeviriyor; şarkının sonu...

Yine de büyüyü sürdürmeye çalışarak, "Suyu sevdin mi?" diye soruyorum.

Anlamıyor ve, "Anlamadım," diyor.

"Seni yaşlı kadından kaçırdım. Şimdi kollarımın arasındasın; biraz sonra seni kıyıya, düz bir kayanın üstüne götüreceğim ve..."

Petra, "Ama buradayız," diyerek araya giriyor.

Evet, haklı; buradayız ve birazdan Tarık'la birlikte kura çekeceğiz.

"Beklemelisin. Bir, en çok bir buçuk saat daha; sonra..."

"Sonra," diyor Petra.

"Sonra ben öleceğim," diyorum. Elimi sel yatağına kadar izliyor. "İşte orada."

"Size inanmıyorum," diye karşı koyuyor. "Öldüyseniz, yani şimdi bir ölüyseniz, nasıl oluyor da bunca yıl sonra burada yanımda olabiliyorsunuz?"

Şimdi söyleyemem. Sabırlı olmalı; ben tam on sekiz yıl bekledim. Elimi sessizliğin içinde Tarık'la beni bekleyen sel yatağına uzatıp, "Kura çekimini izlemelisin," diyorum.

Öfkelenmiş gibi kollarımın arasından sıyrılıyor; o düz kayaya taşıyamayacağım onu. Ama burada da...

"Seninle sevişmek istiyorum," diyorum.

Bir an kımıldamadan, sanki evet diyecekmiş gibi bekliyor, sonra, "Hayır, daha bir saat önce seviştik," diyerek geri çeviriyor önerimi.

Daha sonra sert bir hareketle geri dönüp uzaklaşıyor. Şimdi hem onu, hem de birazdan düşüp öleceğim sel yatağını görebiliyorum.

"Buraya gel," diye bağırıyorum.

Uysal dalgaların o düz kayanın eteklerinde çıkardığı sesler uzaklaşırken kararlı adımlarla geri geliyor. Tam önümde şimdi; kıvırcık saçlarının arasında bir karanfil var; dudakları gibi kırmızı.

Sert, bütün geceyi inkâr eden bir sesle konuşmaya başlıyor:

"On dört yıldır aranan kıvırcık saçlı esmer kız, gökyüzünde aydınlatma mermileri, iki ölü, içki, sır, kura..." Elini yüreğime saplamak ister gibi hırsla uzatıyor. "Ve adı olmayan siz..."

"Güzelsin," diyerek sözlerini kesiyorum. "Gözlerimin alışık olmadığı kadar kusursuz bir vücudun var."

Şaşırıyor ve duraklıyor, sonra şaşkınlığına sinirlenip elini geri çekiyor.

"Hayır, doğru değil. Vücudumun bir sürü kusuru var."

"Doğru," diyorum. Tekrar şaşırıyor. Ara vermeden devam etmeliyim. Ediyorum: "Senin en büyük kusurun kusursuz olman."

Bir süre kımıldamadan ayakta bekliyor. Sonra beğenilmenin beğenilmemekten daha az rahatsızlık verdiğini kavramış gibi gerileyen, ama yine de inatçı bir sesle cevap veriyor:

"İsteme biçiminiz beni tedirgin ediyor. Bazen kendimi..." Başını yardım ister gibi yana çevirip uygun sözcükleri buluyor: "Cinsel obje gibi hissediyorum."

Cevap vermiyorum. Yüzünü bana çeviriyor. Artık o karanfil yok saçlarında. Sesindeki öfke geriye çekilip bir fısıltının ardına gizleniyor:

"Tanrı aşkına söyler misiniz, ben sizin için neyim?"

Elimi uzatıyorum. Parmaklarını kaçırmıyor. Çekip yanıma oturtuyorum onu. Ne istediğimi bilerek başını omzuma dayayıp sol koluma sarılır gibi yaslanıyor.

Kim olduğumu söyleyebilirim artık.

"Sen bir hırsızsın," diyorum kulağına. "Sevdiğim bütün kadınların güzelliklerini çalmış usta bir hırsız. On sekiz yıldır her gece düşündüğüm, yüzüne biçim vermeye çalıştığım biri..."

Başını kaldırıp gözlerime bakıyor. Önce gözleri, sonra dudakları gülümsüyor. "Daha basit, sıradan biri olmayı..." Hayır! Eğilip sıradan olmaya hazırlanan dudaklarını buluyorum. Artık sıradan biri olamaz. "Hayır, yapmayın," diye fısıldıyor.

Tam duymak istediğim gibi bir cevap bu. Karşı koymayacağını ele veren, kıvrımlarında gizli bir davet çınlayan bir hayır.

Sevdiğim bütün kadınları düşünerek öpüyorum onu. İstekle karşılık veriyor. Beline sarılınca ellerini boynuma dolayarak kendini geriye bırakıyor. Bir an kımıldamadan onu seyrediyorum. Çok güzel; ölümü unutturacak kadar büyüleyici. Üstüne eğilip saçlarını aralıyorum. Kulak memesinin ortasında hafif bir sertlik var.

"Kalçalarını kasıklarımın arasına istiyorum," diye mırıldanıyorum. "On sekiz yıl önce böyle düşlemiştim seni."

Kısa bir kararsızlığın ardından, dizlerinin üstüne dönüyor. On dakikam var. Ölmeden önce bir kadınla son kez sevişmek için yeteri kadar uzun bir süre bu.

Birden duruyor ve telaşla fısıldıyor: "Amcanız, Amcanızın burada olacağını söylemiştiniz."

"Merak etme," diyorum. "Bizi göremeyeceği bir yere çekildi."

Sonra zorlanmadan içine giriyorum. Bir gül gibi iki yana açılıp daha derinlere çekiyor beni. Uzakta, çölde, Kasım'da

bir yıldız kayıyor. Yeniden dalga seslerini duyuyorum. Amcam, ardından adını aklında tutamadığım o Rum kızı beliriyor ufukta. Sonra üzerimize sessizlik yağıyor. Doğudan, Kuzeyden, Güneyden ve Batı...

Ufku ve sessizliği Batıdan yaklaşan telaşlı ayak sesleri bölüyor.

Petra duruyor.

Hayır, durmamalı. Gelenler...

Kalçalarımın ritmini bozmadan yatıştırıcı bir sesle haberi veriyorum:

"Merak etme, gelen biziz." Geriye dönmesini engelleyip cümlemi bitiriyorum: "Tarık ve ben..."

Gerçek hayat, yaşamak istediğimizle yaşadığımızın arasında kalandır, diyen yanılıyor. Gerçek hayat, köpeklerle aramızda giderek kısalan uzaklık; ve biz onun sonuna doğru koşuyoruz. Önde Tarık, arkada ben. Yarım saat, en fazla kırk beş dakika. Sonra güneşin ilk ışıklarıyla birlikte Ali'yle buluşacağız...

Düşüncelerimi havlamalar kesiyor. Canı cehenneme köpeklerin.

Ölüm denilen şey nedir; unutmak mı, yoksa unutulmak mı? Belki de...

Tükürür gibi gülüyorum. Tarık şaşkınlıkla, ama koşmaya ara vermeden geriye dönüyor. Alnımdaki damlaları silip, "Terledim," diye bağırıyorum.

Evet, hem terledim, hem de bıktım: Koşmaktan, botlarımın ayağıma vurmasından, on iki kiloluk sırt çantasını taşımaktan, böyle bir gecede sırtüstü yatıp yıldızları seyrederken o kızla, Petra'yla sevişmek yerine köpeklerden kaçmaktan...

Şu anda ölsem her şeyden kurtulacağım. Öyleyse ölüm... "Özgürlük," diye bağırıyorum.

Sözlerimi kayaların kıvrımlarında kırılıp sönen boğuk bir patlama kesiyor. Bıraktığımız mayınlardan biri. Acaba kaçının ayağı parçalandı?

Tarık yavaşlayıp geriye dönüyor. "Düşündüğümüzden de yakındalar."

O anda göz göze geliyoruz. Dehşetle geriye çekiliyorum. O da aynı şeyi düşünüyor.

Etrafa bakıyorum. Evet, burası. Ya Petra! Geldi mi? Petra'yı değil, ama Amcam'ı görüyorum. Öyleyse o da burada...

Bir çığlık savurup koşmaktan vazgeçiyorum. Tarık birkaç adım daha atıp duruyor. Sonra telaşlı adımlarla geri dönüyor. "Yine ne oldu?"

Cevap vermeden çevreyi inceliyorum: Dar bir sel yatağının tam ortasındayız; birkaç sıra iri kaya ve art arda kuru ağaç kökleri: Ağaçlar kaburgaları andırıyor. Yeryüzünün kaburgaları... Öyleyse tam yerinde durduk.

Tarık kolumu tutup sarsıyor: "Niye bağırdın?"

Ayak bileğimi işaret edip, "Burkuldu," diyorum. "Basamıyorum."

Sonra onu bir süre oyalayacak yalanın üzerine bırakıyorum kendimi. Tarık, bütün gece boyunca tüketemediği öfkesiyle çantasını yere atıp eğiliyor.

Bakacak! Bileğim onun olabilir. Benim Petra'yla randevum var. Onu bulmalıyım...

Birkaç saniye sonra az ötedeki düzlükte kasıklarımın arasında buluyorum onu. Evet, Petra ve ben; o iki kişi bi-

ziz. Sevişiyoruz. Kasıklarımdaki basınç giderek artıyor. Az sonra o... Hayır!

Tarık ayağa kalkıyor. Avaz avaz, köpek havlamalarını bastıran bir sesle bağırıyorum: "Önümden çekil!"

Çekilmiyor. "Yalan söylüyorsun, bileğin sapasağlam..."

İtip yere düşürüyorum onu. Aynı anda on beş metre ötede iki vücut boğuk çığlıklar atarak yere yıkılıyor.

Benim, etra benim oldu. Ali'yle buluşunca anlatmalıyım bunu ona. Artık geceyi unutabili...

Tarık'ın yumruğu geceyi ve Petra'yı koparıp alıyor benden. Sırtüstü taşların üzerine yuvarlanıyorum. Yıldızlar... "Ayağa kalk," diyor Tarık. Kalkmıyorum; yıldızlar büyülüyor beni. "Kalk dedim sana!"

Gülüyorum. Yakamdan tutup beni kaldırmaya çalışıyor. Başaramıyor.

"Yararı yok," diye mırıldanıyorum. "Hem köpekler, hem de adamlar bizden daha hızlı."

Yakamı bırakıyor. Alnındaki terler akıp boynuna süzülmüş; yüzünü boyamış bir kızılderili savaşçısına benziyor. Beyazlar bizi yenecekler dostum...

"Neden yaptın bunu?" diye soruyor.

"Petra için," diyorum. Şaşırmıyor, başını sallamakla yetiniyor. "Onunla seviştim."

Cevap vermiyor; belki beni duymadığından, belki de dikkati ölümle aramızdaki uzaklığı her geçen saniye kısaltan köpekler üstünde yoğunlaştığından.

Köpekler! Ali'yi hatırlayıp, "Köpeklerden nefret ediyorum," diye bağırıyorum.

Bu kez duyuyor. Üzerime çevirdiği gözlerinde ne korkuya, ne de umuda rastlıyorum. Gözbebeklerinin çevresinde büyük bir boşluk var yalnızca. "Ne yapacağız?"

Doğrulup oturuyorum. Zavallı arkadaşım! İlk kez ne yapacağını bana soruyor. Ali'yi terk ettiğimizden beri duymak-

tan korktuğu teklifi önüne sürüyorum: "Birimizin burada kalıp onları oyalaması gerek."

Bakışları bulutlanıyor. Hep bunun olmasını beklemiyor muyduk. Sonunda ikimizden birinin kaderi buraya varacaktı. Artık ayrılmak zorundayız.

Kim, diye sormasına fırsat vermeden, "Ben kalırım," diyorum. Gözleri, yenik düşeceğini anlamış gibi korkuyla açılınca, "Yorgunum," diye devam ediyorum. "Hem yorgunum hem de bileğim, üzerine basamayacağım kadar ağrıyor."

"Yalan söylüyorsun," diyor öfkeyle.

"Seni rahatlatacaksa, gönüllüyüm de diyebilirim."

Söylediklerime inanmamış gibi bakıp oturuyor. Ne yapacağını gerçekten bilmiyor. Başını düşürmekten korkuyormuş gibi sıkıca kavrayıp ellerinin arasına almasından belli bu.

Sigara paketimi çıkarıp uzatıyorum. Görmüyor. Ben içeceğim. Kibriti çıkarıyorum. Alev geceyi ve aldatıcı sessizliği birlikte yakınca silkinerek doğruluyor.

"Ben, ben de gönüllüyüm."

Başımı sallayıp, "Önce ben söyledim," diyorum. "Kural budur. Mızıkçılık yok."

Başını kaldırıyor. Yanaklarında biraz sonra çenesine varacak gözyaşları var.

"Neden?" diye mırıldanıyor. "Neden yapıyorsun bunu?"

Neden! İlle de bir neden mi gerekiyor? İsterse bir sürü neden sayabilirim. İlki Amcam ve Petra. Onları burada bırakıp gidemem. Ama Tarık'ın ikisini de tanımadığını hatırladığımdan sözlerime onlarla başlamaktan vazgeçiyorum.

"Çünkü," diye başlıyorum. "Benden daha gençsin, çünkü benden daha yakışıklı ve uzun boylusun, çünkü tanıdığım herkesten daha akıllısın, eğer bir şeyleri kurtaracaksak sen o kurtuluşa benden daha yakınsın ve..."

Devam edemiyorum. "Ve" büyük ve köşeli bir yumruk olup boğazımı tıkıyor.

Tarık önce, "Ve?" diye soruyor.

Sonra yanağındaki damlaları eziyor. Ben o Allah'ın cezası "ve"yi yutup yeniden, "Ve," diyorum. "Gönül seni seviyor."

Bu kez ne evet, ne de hayır diyor Tarık. Azrail'in arabasını çeken köpekler birkaç yüz metre daha yaklaşırken boş gözlerle beni süzüyor.

Uzanıp elimi omzuna koyuyorum. Yine kımıldamıyor; gövdesi bir taş kadar soğuk ve hareketsiz. Ona yardım etmeliyim; eğer Gönül'ü seviyorsam onu kurtarmalıyım.

"İstanbul'dan ayrılmadan önceki son gece yalının bahçesinde birbirinize sarıldığınızı, Gönül'ün ağlamamak için nasıl dudaklarını ısırdığını gördüm."

Başını kaldırıp şaşkınlıkla bakıyor yüzüme. "Bizi izledin mi?"

"Evet," diyerek gülümsüyorum.

Suçlu oymuş gibi başını önüne eğiyor. Geriye dönüp Petra'yı arıyorum.

Orada; aramızdaki kalın gölgelere, köpek havlamalarına, çevremizi saran korku çemberine rağmen doygun, ama parlak gözlerini, sıyrılmış eteğinin açıkta bıraktığı bacaklarını, dudaklarındaki acımayı görebiliyorum. Eğer vaktimiz olsaydı birbirimize aşık olabilirdik...

Hayır, vaktimiz yok; Tarık aramıza giriyor. Ama hâlâ görüyorum onu.

"Eğer seni dinleyip hemen Batıya doğru yola çıksaydık belki kurtulurduk."

Nereye varmak istediğini hissederek, "Hayır," diyorum. "Pek şansımız yoktu. Senin yerinde olsam ben de..."

Yine sözümü kesiyor: "Kura çekelim."

Sessizlik ve Petra kayboluyor. Küfrederek ona dönüyorum. Tam karşımda; başını sallıyor. Hırsla savuruyorum elimi. Tokat bir kırbaç gibi yanağında patlıyor.

"Kura çekeceğiz," diyor.

Ayağa fırlıyorum. Köpekler yine havlıyor. Çok az vakti kaldı; kaçmalı. "Hemen gitmelisin, buraya gelmeleri an meselesi..."

"Yüzde elli," diyor inatla. "İkimizin de şansı eşit olmalı."

Yüzde elli! Deliler gibi gülüyorum. Oldum olası beş ve sıfırdan nefret etmişimdir.

Yakasından tutup ayağa kaldırıyorum onu. Köpeklerin, askerlerin, aydınlatma mermilerinin, helikopterlerin canı cehenneme; avaz avaz bağırıyorum:

"Biz insanız. Unuttun mu, insan olmak için geldik buraya. Kaderimizi bir sayıya ya da yüzdeye bırakamayız." Silkinip kurtuluyor elimden. Bu kez yalvarıyorum. "Yaşamıma nerede ve nasıl son vereceğime karar verecek olan benim, bütün yapacağın geri dönüp buradan uzaklaşmak. Söz veriyorum, en az yirmi dakika oyalarım onları."

Tarık yine başını sallıyor. "Neden sen?"

"Ölüm," diyorum, "senden çok bana yakışır. Üstelik benim Amcam var."

"Kaçığın tekisin," diyerek bir süre düşünüyor, sonra öfkeyle karşı koyuyor: "Asıl niyetin başka... Gönül'ün seni sevmediğini düşündüğün için benden öç almak istiyor ve ölümünle beni küçümseyebileceğini, yenebileceğini düşünüyorsun. Ama..."

Sözlerini geceyi bir kumaşı yırtar gibi ses çıkararak ikiye ayıran aydınlatma mermisi bölüyor. Aynı anda birkaç kilometre Batıda, önce projektörünü ışıktan bir kılıç gibi geceye saplamış helikopteri görüyor, sonra gürültüsünü duyuyoruz.

Ona dönüyorum, bakışları peşimizdeki köpekler kadar kararlı. Peki, kura çekeceğiz. Beyaz bir taş! Neden olmasın? Evet, beyaz bir taş... Yere eğilip bir taş alıyorum. Köpekler...

"Taşı görüyor musun? Şimdi elimi arkaya götüreceğim ve taşı sağ ya da sol avcuma alıp, ellerimi pantolonumun ceplerine sokacağım. Birini, sağ ya da sol cebimi işaret edeceksin; dolu çeken gidecek."

Tarık büyülenmiş gibi ellerime bakıyor. Ellerimi önce arkama götürüyor, sonra cebime sokuyorum.

Tarık yutkunarak, bir fısıltının içinde ezilip öğütülmüş sesiyle, "Sol," diyor.

Sol elimi sol cebimden çıkarıp avcumu açıyorum.

On beş-yirmi metre geride Petra'nın nereden aldığını bilmediğim gözlerinde art arda çığlar devrilirken on sekiz yıl ötede Tarık'la kucaklaşıyoruz. Sonra Petra'nın bir fısıltısının içinde can çekişen sesini duyuyorum:

"Kim kazandı?"

Petra, "Kim kazandı?" diye soruyor.

Aradan geçen onca Kasım'ı unutup sanki Tarık sesimi duyacakmış gibi, "İkimiz de kaybettik," diyorum.

Petra çıplak bacaklarını örtüp tekrar soruyor: "Hayır, öğrenmek istediğim, kimin kalıp kimin gideceği?"

"Sabırlı olmalısın," diye fısıldıyorum kulağına.

Hırsla dönüp geriye itiyor beni; hiç kalmadı, gözyaşları gibi sabrını da yitirdi.

Tarık'la birlikte sel yatağının daraldığı yöne doğru ilerliyoruz. Konuşmalarımız birbirinin içine giriyor:

"Kaç yıl oldu?"

"Yedi. Yanımdaki sıraya oturduğundan bu yana tam yedi yıl geçti."

"İngilizceciyi hatırlıyor musun?"

"Yüzü soluk ve çilliydi."

"Yine de güzeldi."

"Hayır, değildi. Onu güzelleştiren bizdik. Onu isteyişimizdi."

"Haklısın."

Köpek havlamaları son tepeyi aşarken duruyoruz. Artık ayrılmak zorundayız. Birbirimize fark ettirmemeye çalışarak içimize akıttığımız göz yaşlarımızı saklayıp, yüzlerimizin yarısı ağlarken öteki yarısıyla son kez gülümsemeye çalışıyoruz.

"Gönül'e anlatmamalısın... Yani, kura çektiğimizi..."

Son kez olduğunu bilerek birbirimize dokunuyoruz. Yıllarca önce yatılı bir okulun eski bir sınıfında filizlenip birlikte içtiğimiz bir sigarayla başlayan dostluğun sonuna geldik.

"Pişman değilim."

"Ben de. Buraya gelmemiz gerektiği için geldik, gerektiği için de..."

Köpekler havlamıyor; kısa bir süre için helikopterin çırpınışı da duruyor. Bizim olan o birkaç saniyelik sessizlik boyunca tekrar birbirimize sarılıyoruz. Elimizden gelen bu.

"Gerektiği için de geride kalacağım. Mutluyum... Sakın unutma, gerekeni yaptığım için mutluyum..."

"Allahaısmarladık."

"Güle güle. Unutma, hep Doğuya..."

Doğu'dan kolumu ikiye bölen acıya dönüyorum. Petra'nın tırnakları. Ona kızmamalıyım. Gözlerinde bütün geceyi yırtacak kadar büyük bir merak var.

"Yüzlerini göremiyorum, ama o değil mi? Ölecek olan o!"

Elimi omzuna atıp giderek genişleyen gözlerini yatıştırmaya çalışıyorum.

"Yarım saat sonra öğreneceksin. Çok az..."

Tokadı, dilimdeki sözcükleri ezip karanlığa karışarak kayboluyor. Havaya ikinci kez kalkan elini tutup dudaklarımdaki acıyı siliyorum. Sinirlenmemeliyim; o olmazsa gerçeği öğrenemem.

Elimi kıvırcık, kalın telli saçlarına götürüyorum. Ama dokunamıyorum. Haykırışı, sel yatağına doğru delice bir koşu tutturmuş üç köpeğin havlamasını bastırıyor. "Yalan söyledin; hani sen, sen kaybetmiştin?"

Karşı koymasına fırsat vermeden siyah, kıvırcık saçlarına, ince beline, kalkık ve biçimli kalçalarına, ağlamaya hazır gözlerine bakıp kulağına fısıldıyorum:

"İlle de öğrenmek istiyorsan..." Başını geri çekiyor. "Orada biraz sonra ben öleceğim. Tarık kurtulacak."

Silkinip kollarımdan sıyrılıyor. Birkaç adım geri çekilip başını sallayarak, "Doğru değil," diye mırıldanıyor. "Eğer ölseydin burada olmazdın."

Sonra cevap vermeme fırsat vermeden helikopterin projektörünün aydınlattığı düzlüğe doğru gidiyor.

Arkasından bağırıyorum:

"Doğru! Ölen benim. Burada bulunmamın bir tek nedeni var." Duruyor. Geriye dönmesini bekliyorum; dönüyor. "Bu senin hikâyen. Ben sadece hikâyeyi sana anlatmak için yaşıyorum." Ağlamamalıyım. Burnumu çekip, "Gerçek kahraman, gerçeği bulacak, düğümü çözecek olan sensin."

Aramızdaki uzaklığa rağmen şaşkınlığını fark ediyorum.

Bağırmıyor, yine de duyuyorum onu: "Ben, ben mi?"

O sırada görüyorum Amcam'ı. 1943'te Sakız açıklarında ölen Amcam'ı: İkinci ölümünü karşılamak için sel yatağında kalan genç adamın yanına yürüyor.

"Evet, Petra! Kilit Petra," diyor yaşlı kadın, sevinçle.

Onu görmüyorum. Gözlerim kapalı ve yerdeyim.

"Kaldırın onu," diyor.

Kaldırıyorlar. Biri dudaklarımı aralıyor. Karşı koymuyorum.

"İçin," diyor bir ses.

İçki dudaklarımı, dilimi ve boğazımdaki çığlığı yakıp mideme dökülüyor.

"Yeter, yerine oturtun..."

Kirpiklerimi aralıyorum. Yaşlı kadının gözleri; beni bekliyor. Kolumdan tutan asistanlara dönüyorum. Birinin elinde şişe var.

Kulağına eğilip, "Almansınız siz," diye fısıldıyorum. "Üçünüz de."

Asistan gülüyor; adama vurmaya çalışıyor, ama başaramıyorum. Öteki iterek sandalyeye oturtuyor beni.

"Petra; her şey onda düğümleniyor."

Başımı sallamayı deniyorum. Hayır, boşuna.

"Almanlık bulaşmış size," diye bağırıyorum. "Hepinize! Oysa çocukken Alman olmayan bir sürü Yahudi arkadaşım vardı benim. İzmir'de... İsterseniz o paraşütçüye söyleyin; ben İzmirliyim. Merak ediyordu..."

Kadın aldırmadan devam ediyor: "Petra'yı bulmadan ölemezsiniz. O, kurtuluş demek; o yarın demek, o ..."

"O bir kadın," diyerek sözlerini kesiyorum. Asistanlar geriye çekiliyorlar. "Sevdiğim ve seveceğim bütün kadınları bulacağım esmer, kıvırcık saçlı..."

"Ama Petra diye biri yok!" diye bağırıyor kadın.

Korkuyla susuyorum. Kadın yaşlı gövdesinden umulmayacak bir çeviklikle ayağa fırlayıp tel örgüyü bölen kapıyı iterek yanıma geliyor.

"Hiç de olmayacak. Petra yalnızca bir düş."

Gülüyorum. On hafta önce o gece yanımızdaydı. Başımı sallayıp, "Almanlar düşlerinizi de öldürmüş sizin," diye fısıldıyorum.

Asistanlardan biri öne doğru atılıyor.

"Onunla seviştim," diyorum. Adam elini kaldırıyor. "O kasap dişlerimi sökerken ona sarılıyordum." Tokat dişlerimi ağzımdan alıp yere savuruyor. Yine gülüyorum. "Sonra belimden tavana astılar beni; ama farkında değillerdi. Onu görmediler. Etime gömülen zincir değil, Petra'nın kollarıydı."

Sözlerimi bu kez öteki adamın tokadı bölüyor. Elimi dudaklarıma götürüp yere çöküyorum. Onlardan daha güçlüyüm. Elimi uzatıyorum. Dişlerimi bulmalıyım. İkinci asistan hırsla ayağını yere vuruyor. Gitti. Dişlerim de Petra kadar uzakta artık.

"O hayali beyninizin kıvrımlarında, saklandığı yerde bulup yok edeceğiz," diyor birinci asistan.

Başımı sallıyorum. Onu bulamazlar...

"Durun!" Üçümüz de yaşlı sese dönüyoruz. Kadın elini uzatıp göğsüme, sonra başıma dokunuyor. "Bize inanın, önce onu bulacağız, sonra da..."

Birden susuyor. Gözlerimi kapıyorum. Bir yüz bundan daha korkutucu olamaz. Sesi inceliyor. Dikkatli olmalıyım. Kirpiklerimi aralayıp bakışlarımı yüzüne çeviriyorum. Çizgileri yok olmuş; ölü bir yüz ve burguya benzeyen bir ses artık.

"Petra'nın sizin için başka anlamı da var, değil mi?" Susuyorum. Yüreğim büyüyerek boğazıma doğru yükseliyor.

"Az önce kuradan söz etmiştik." Bilinçsizce başımı sallıyorum. "Hile yapmadığınızı söylediniz." Başım tekrar hareket ediyor. "Petra da oradaydı, değil mi?"

"Evet," diyorum zorlukla.

Sessizlik bir örtü gibi üzerime seriliyor. Kadın sessizliğin iyice gerilmesini bekleyip son darbeyi indiriyor:

"Kura çekilirken ne düşündünüz?" Kusacağım. "Kurtulmayı, yaşamayı, özlediklerinize kavuşmayı, onun kaybetmesini istemediniz mi?"

Kusuyorum. Kadın devam ediyor:

"İstediğinize eminim. Doğru, değil mi? Arkadaşınızın sizin yerinize ölmesini istediniz ve hile yaptınız. Sonra da Petra diye bir düş uydurdunuz. Kura çekilirken hile yapmadığınızı düşünmenize yardım eden biri o; bir düş, koskocaman bir yalan..."

Hayır, Ali'yle... Ali'yle... Başımı kaldırmalıyım...

Başımı boyun kemiğim kırılırken kaldırıp bağırıyorum:

"Petr..."

Çığlık uzayıp giderken gözlerim kapanıyor.

"Petra!"

Yatıştırmak isteyen, ama sinirli bir ses çığlığımı susturuyor. "Bağırma, buradayım."

Gözlerimi açıyorum. Evet, o. Petra! Hınçla bakıyor. Yoksa o kadının söylediklerini mi duydu?

"Yalan," diye mırıldanıyorum. Anlamıyor. "Hile yoktu."

Birden, "Sus," diyor.

Susup işaret parmağının ucuna dönüyorum. Oradalar; köpekler ve askerler. Öteki tarafa dönüyoruz. Orada da...

"Oradaki," diyor. "Sen misin, yoksa Tarık mı?" Yakamı tutup delirmiş gibi sarsıyor beni. "Cevap ver; susma Allah'ın cezası..."

Nasıl cevap verebilirim? Belki anlar.

"O..."

Petra'nın merakı, benim cevabım, gece, gökyüzü ve korkum hemen önümüze düşen bombalarla ikiye bölünüyor.

Düzlükte gölge yere çöküyor. İkimiz de önce köpeklere, sonra tepedeki helikoptere dönüyoruz. Ava onlar da katılıyor. "Bakmak istemiyorum," diyor Petra.

Ben de, ben de bakmak istemiyorum. Birbirimize dönüyoruz. Karşı koymasına fırsat vermeden kollarımı açıyorum. O bir ölüye, bense boş bir hayale sarılıyorum.

On dakika sonra silah sesleri ve köpek havlamaları susuyor. Birbirimizden ayrılıyoruz. Konuşmadan, ama sanki daha önceden kararlaştırmışız gibi düzlüğe doğru, yerde yatan askere ve köpeğe basmamaya çalışarak yürüyoruz. İrileşen taşlar yürümemizi engelleyince duruyorum. Petra elini uzatıyor. Onu yanıma çekiyorum. Öne doğru eğiliyoruz.

Evet, orada; yerde... Ve ölmüş.

Yanımızdan geçen yedi asker ve iki köpek, tepemizde dönüp duran helikopter oyalanmadan Doğuya yöneliyor. Az sonra insanda pişmanlık duygusu yaratan sessizlik ve havada salınıp duran barut kokusuyla yalnız kalıyoruz.

Petra'ya işaret ediyorum; önüme geçiyor. İkimiz de titriyoruz. Birkaç metre ötedeki cesetle aramda tam on sekiz yıllık bir kuşku var.

"Onca geceyi bu an için yaşadım," diye fısıldıyorum, Petra'nın kulağına.

İkimiz de art arda ürperiyoruz. Artık vazgeçemeyiz. Gerçek ne ise, orada.

"Bütün yapacağın sağ cebine bakmak," diye fısıldıyorum. "Anladın mı, sağ cebine..." Petra başını sallayarak geriye dönmeye çalışıyor. Engel oluyorum. "Cesaret, birkaç dakikalık cesaret."

Petra bir adım atıp duruyor. Onu izliyorum. Ayak sesimi duyunca yeniden yürümeye başlıyor. Elimi göğsüme götürüyorum. Yüreğim; sadece birkaç dakika daha dayan,

sonra istediğin kadar dinlenebilirsin. Petra cesedin yanına diz çöküyor.

İçki, bir yudum içki...

"Ne yapacağım?"

Bağırıyorum. Sesim tiz, civardaki çakalları ürkütüyor.

"Hayır, o sol cebi... Sağ cebine bak."

Petra elini sağ cebe uzatıyor.

Tanrım! O gece burada değildin. Ama bu gece yardım etmelisin bana. Kurada hile yoktu, biliyorum.

Petra elini dünyanın kaburgaları arasında yüzükoyun yatan cesedin sağ cebine sokuyor...

"Cebi boş, bir şey yok." Ardından elini çıkarıp geriye dönüyor. "Sadece," diyor.

Gökyüzü o anda ikiyi ayrılıyor: Yarısı ayaklarımın dibine düşerken önce onun, adı olmayan adamın gülüşünü, sonra cümlesini tamamlayan Petra'yı duyuyorum: "Sadece bir taş var."

Sadece bir taş. Beyaz bir taş... Dudaklarımdan fırlayan çığlık, gökyüzünün yerinde kalan öteki yarısını parçalıyor:

"Beni aldattı. Beni aldattı. Beni aldattı. Hile yaptı..."

"Hile mi, ne hilesi?" diyor Petra.

"İki cebine de taş koymuş, biliyordum..."

Petra elindeki taşı bırakıp doğruluyor. Ben avaz avaz bağırırken ayaklarının dibindeki cesedi seyrediyor. Sonra ani bir kararla eğilip yerdeki bedeni ters çeviriyor.

"Aman Tanrım! Bu, bu siz değilsiniz... Bu Tarık."

Tarık mı? Çığlığım kahkahaya dönüşüyor. Doğuyu, Batıyı, geceyi ve Ölüdeniz'i titreten bir sesle gülüyorum.

Petra dehşete kapılmış, art arda ürpererek dönüyor. Yüzünde yerdeki cesedin gövdesi gibi bir acıma var: Paramparça. Elimi kaldırmaya çalışıyorum; gözleri yabancılaşmış. Evet, nereden aldığını bilmediğim o gözler benim değil artık: Yarısı öfkeyle, kalanı da aramıza giren cesetle dolu.

Konuşmak için dudaklarını aralıyor; elimi kaldırıp susturuyorum onu. Sıra saatlerdir beklediği cevapta; o hücrede unuttuğum sözcükte.

"Benim adım..." Yutkunup, on sekiz yıldır boğazımda duran mırıltıyı söküyorum: "Tarık."

Petra daha sözlerim bitmeden cansızlaşıyor. Gözlerine rastlayınca başımı sallıyorum. Yine kımıldamıyor. Yüzü, kirpikleri, dudaklarının yanında çenesine doğru düşen yaşlar, hepsi cansız.

"Duydun! Adım Tarık. Sana Tarık'ın kurtulacağını söylemiştim."

Kımıldamıyor; sanki sonsuza kadar öyle duracakmış gibi hareketsiz. Bu haliyle de güzel. Bir süre kim olduğumu unutup onu seyrediyorum: Sarı, açık kahverengi ve boz renklerin oluşturduğu büyük bir tabloya tasarlanarak konmuş siyah bir lekeyi andırıyor.

Eşsiz bir görüntüyü bozmaktan korkarak elimi uzatıyorum. Neden sonra peşime düşen askerler Doğuda birdenbire beliren cansız güneşin içinde kaybolduğunda titreyerek uzanıp elime sarılıyor. "Ya o?"

O!

"Onun adı yok," diyorum. "O biraz önce burada yitirdi adını." İri bir damla burnuma ulaşıyor. "Keşke ben yitirseydim. Tam on sekiz yıldır O olmaya çalışıyorum."

Sesim aramıza ona bir daha ulaşmamı sonsuza dek engelleyecek bir duvar örerken yorgun bir fısıltıyla mırıldanıyor:

"Peki, siz! Yani Tarık?"

Elimi askerlerin kaybolduğu yöne çevirip, "Ben birkaç kilometre ötedeyim ve kaçıyorum. Birazdan beni de yakalayacaklar," diye fısıldıyorum.

O anda günün ilk dik ışığı gözlerime batıyor. Petra'yı ve her şeyi inkâr eden gözlerini görmemek için kirpiklerimi yumuyorum.

Amca!..

"Önümde kızıl bir aydınlık, aydınlığın arkasında güneş, güneşin ardında kurtuluş vardı. Hiçbir şey düşünmeden, nefes almadan ve hiç duraklamadan koştum. Sonra silah sesleri yükseldi, gökyüzüyle yeryüzü birbirine yaklaştı. İşte o zaman anladım öldüğünü... Beni bağışla Amca; silah sesleri sustuğunda ölmediğimi, kurtulduğumu düşünüp sevindiğim için beni bağışla, Amca..."

"Beni dereye gelmeden yakaladılar, Amca. O haklıymış; pusuda bizi bekliyorlarmış. Kolumu bile kımıldatamadım. Ne dilimi koparabildim, ne de ateş edebildim. Kıskıvrak yakaladılar beni... Tanrı aşkına, konuş benimle, Amca. O'nun Amcası olsan da konuş benimle. Hile olmadığını,

orada olduğunu söyle, Amca... Konuş benimle, Amca; tam yedi ay oldu kimse konuşmadı benimle..."

"Konuş benimle Amca. On aydır bu hücredeyim; çıldıracağım. 'Öteki cebinde taş yoktu,' de Amca. Ne yaparsam yapayım, düşünmeden edemiyorum... Sağ cebine de taş koymuş muydu, Amca? Oradaydın, eğer koymuşsa sen görmüşsündür... İkinci taş... Nereden mi çıkardım? Çok düşündüm, Amca, ben olsaydım öyle yapardım. Konuş benimle..."

"Ne kadardır buradayım, bilmiyorum. Saymaktan vazgeçeli çok oldu. Ama O'nu, Ali'yi, Gönül'ü... Hayır, Gönül'ü özlemedim... Eğer o koku olmasa çıldırırdım. Söyle, gerçeği söyle bana. Sen oradaydın, senden başka... Hayır, Pet... Petra da oradaydı. O da gördü..."

"Artık unutuyorum, Amca. Önce Ali, sonra O, şimdi de sıra bende: Adımı unutuyorum Amca. Gecem ve düşüncem birbirine karışırken adımı da unutuyorum. Benim adım Tarık değil... Konuş benimle, benim de Amcam ol... Ben artık Tarık değil, O'yum..."

"Petraaa!.."

"İlginç bir hikâye."

Kirpiklerimi aralıyorum. Denizle kumsalın birleştiği çizgide kıvırcık saçlı, esmer bir kızla yan yana yatıyoruz.

Döndük. Başardım; ilk kez hikâyenin olmayan sonuna gidip tekrar geri geldim. Hem de hiçbir şeyi unutmadan.

Elimi uzatıp kıza dokunuyorum: Gerçek; demek Petra da gerçekti.

Kız doğrulmadan denize bir taş atarak, "Ama ilginç olduğu kadar da karışık," diye mırıldanıyor.

Evet, haklı. Tek kişilik bir serüveni iki kişi olarak yaşadık biz.

"Yarısı onun, yarısı da benim başımdan geçti," diyorum. "Ama Petra da anlattığım hikâye de gerçekti. Cesedini gördüğün o adam da benim konuştuğum gibi konuşur, benim seviştiğim gibi sevişir, benim anlattığım gibi anlatırdı bu hikâyeyi."

Kız hemen cevap vermiyor. Neden sonra sadece, "Yaa!" diyor.

İnanmayan ama hayal kırıklığına da uğramamış bir ses bu. Tepkimi beklemeden cevabı biliyormuş gibi soruyor: "Gerçekten öteki cebinde de taş var mıydı?"

Birden o yaşlı kadını hatırlıyorum. On dört yıl önce serbest bırakılmama iki gece kaldığında o da sormuştu aynı soruyu. Var mıydı?

Denize dönüyorum. Güneybatıdan esen rüzgâr ayaklarımızın dibine kadar yaklaşan denize titreyen bir örtü sererken kız sabırsızlığını ele vermeyen bir sesle, "Peki, neden?" diyor. "Kendini neden feda ettiği konusunda bir fikriniz var mı?"

Susuyor ve ağlıyorum. On sekiz yılın sonunda bu soruya karşılık olarak bulabildiğim cevap, birkaç saniye süren sessizlikten daha açıklayıcı değil. Belki acının tadına vardığı, belki de o acıyı öğütebilecek kadar büyük bir yüreği olduğu için.

Kız doğrulup üzerime eğiliyor. Sıkıldı. Gözlerinde birazdan yitireceği merakın yanında belirgin bir küçümseme var.

"Hâlâ Tarık olmaktan nefret ediyor musunuz?"

Tarık! Elimi kaldırıp hiç ağlamamış gözlerine bakıyorum. Geri çekiliyor. Söyleyebilirim.

Söylüyorum: "O iki taşı, onun yerine ben koyabilirdim ceplerime."

Sağa sola sallanan başını izliyorum. Sonunda neredeyse gülerek fısıldıyor:

"Ama bu davranış O'na daha uygun." Doğruluyor. "Unuttunuz mu, O'nun Amcası vardı."

Ayakkabılarına uzanıyor. Haklı, adı yoktu, ama Amcası vardı. Ürpererek denize bakıyorum. Acaba Amcası şimdi nerede?

"Neden anlattınız bu hikâyeyi?"

Kıza dönüyorum. Neden anlattığım açık değil mi? "Unutulmasın diye. On dört yıldır on dört kez tekrarladım; Ali'yi, beni ve adını unutan adamı unutmayın diye..."

Anladı mı? Belki.

Kız anlayıp anlamadığını ele vermeden, "Benim adım..." diye başlıyor.

Sonra bu hikâyenin unutulan adların hikâyesi olduğunu hatırlamış gibi susuyor. Artık ona bakmıyorum. Belki küçük parmağının benim olduğunu hatırlar. Benden ona kalan sadece bu. Artık bir anıyım onun için.

Kız başını sallıyor. Ardından ona ait olmayan bir sesle, "Hayır," diyor. "Benim düşündüğünüz gibi bir belleğim ve anılarım yoktur."

Anıları yok. Ama... Korkuyla ona dönüyorum. Nasıl bilebilir? Düşüncelerimi mi okudu?

"Korkmayın," diye mırıldanıyor kız. "Sizinle ilgili olan her şeyi biliyorum; daha doğrusu bilmek zorundayım."

"Öyleyse, öyleyse sen Petra değilsin..."

Kız denize bakarak gülümsüyor. Sonra dönüp elleriyle gözlerimi kapatıyor.

"Gözlerinizi yumun!" Titreyerek dediğini yapıyorum; elleri hâlâ Kasım'daymışız gibi soğuk. "Şimdi açın," diyor kız. Kirpiklerimi aralıyorum... Aman Tanrım. Bu Petra... Karşımdaki Petra değil... Kız ellerini saçlarına götürüyor. "Gördünüz mü? Saçlarım düz ve sarı..."

Evet, başka birisi bu kız.

"Doğru," diyor sarışın kız. "Ben Petra değilim. Aslında istediğim kılığa girebilir, istediğim yerde olabilirim. Bu kez de bir düşün yerini aldım."

Elimi uzatıp ona dokunmaya çalışıyorum, ama başaramıyorum. Kız orada değilmiş gibi uzaktan duyulan bir sesle gülüyor.

Öfkeyle öne doğru atılıyorum. Ama yine tutamıyorum onu.

"Beni aldattın." Kız ne evet, ne de hayır diyor. "Petra umut demekti, sevgiydi. O hep benimleydi... O bir düş değildi..."

Elini kaldırıp susturuyor beni. "Ben de sizinle birlikteydim. Petra'nın olduğu her yerde ben de vardım."

Yalan! Yalan söylüyor. Bağırmaya çalışıyorum. Ama sesim bir fısıltıdan farksız artık:

"Sana inanmıyorum."

Kız sonunda ona inanacağımdan eminmiş gibi kararlı bir hareketle başını eğiyor.

"17 Kasım gecesi siz, Ali ve O; Adını Unutan Adam, Ebu-Halid ve fedainleriyle birlikte yola çıktığınızdan beri hep sizinleydim." Karşı koymaya kalkışınca hızla bitiriyor cümlesini. "Silahınızın emniyetini açtığınızdan beri birlikteyiz."

Doğru değil. Yalan söylüyor. Bizimle birlikte olan Petra'ydı.

"Sen" deyişi beni yıllardır tanıdığını ele verirken kız devam ediyor:

"O düzlüğün altında bir ara Batıya gitmeyi düşünüp vazgeçtiğinde, kura çektiğinizde, yakalanırken kendini vurmayı başaramadığın için kahrolduğunda, o hücrede O'nun Amcasını yardıma çağırdığında, 1973'te hastaneden çıktığın gece silahını ağzına sokarak ateş etmeyi düşündüğünde, Alev'in dişlerini çektirmeye karar verdiğinde engel olup onunla anlaşma yaptığında, 1981'de oğlunun, adı ol-

mayan adaşı gibi öleceğini hissettiğinde ve *Kazablanka*'yı her seyredişinde..."

"Yeter!"

Kız susmuyor: "Kısacası, tam on sekiz yıldır hep seninle birlikteydim."

On sekiz yıl! Öyleyse. "Öyleyse sen..."

Kız sözlerimi bitirmemi beklemeden onu tanıdığımı bilerek başını sallıyor.

"Evet, ben O'yum ve tam on sekiz yıldır bugünü bekliyorum."

O! Ölüm meleği.

Gülüyorum. O da bana katılıyor. O'nu Petra sandım. Onunla Petra diye seviştim. Ben Petra'yı ararken O peşimdeydi. O'na her şeyi anlattım...

"Anlatmak zorundaydın," diyor sarışın kız. "On sekiz yıldır bunu bekledim. Hikâyeyi bitirmeden benimle gelemezdin."

Sarı, düz saçlı bir kız. Oysa tepeye Petra'yı ve Amcasını aramaya gitmişti Adsız Adam.

Kız elini uzatıp koluma dokunuyor. Şaşkınlıkla ona dönüyorum. Demek, istediğinde dokunabiliyor.

"O gece O'nun peşinde Amcası, senin peşinde ise ben vardım," diyor.

Peşimde! Öyleyse vakit geldi.

"Evet," diyor kız.

Geriye dönüyorum. Alev nerede? Bilmeli; öğrenmek onun da hakkı...

"Çok uzakta değil," diyor kız. "Ama artık seni göremez. Aranızda..."

Elimi kaldırıp öç alan sözlerini kesiyorum. Karşı koymadan susuyor. Yüzüne bakıyorum: Hatları binlerce yıllık gölgelerin ardında kaybolmuş.

Geriye bırakıyorum kendimi. Gece ve düşüncelerimle yapayalnızım artık. Birden Ebu-Halid'i hatırlıyorum. Ateşin

başında, bir yanında Ali, öteki yanında adını unutan yürek. Ben tam karşısındayım. Ebu-Halid'in dudaklarında ise geceyi sarıya boyayan aleve bakarak mırıldandığı o şiirin ilk mısrası var:

"Ya le..."

Hatırlamıyorum. 'Ya' ile başlıyordu.

"Ya leyn, ya ayn," diyor kız.

Ona dönüyorum. Hâlâ orada; ama artık hiçbir şeye benzemiyor.

"Ya leyn, ya ayn," diyorum.

Başını hafifçe iki yana sallıyor.

"Karışmış birbirine gecem ve düşüncem, demek," diyor. "Hatırladın mı?"

Ardından susuyor. Ona uyuyorum. Dakikalar sonra gece, düşünceler ve gerçekle hayal birbirine karıştığında, "Vakit geldi," diye mırıldanıyor.

Demek geldi! Aslında geç bile kaldı. Son kez olduğunu bilerek soruyorum:

"Öteki cebinde taş var mıydı?"

Cevap vermiyor. Belki de bilmiyor. Ya Amcası? O biliyor muydu?

"Amcasını görmek istiyorum."

Cevap vermiyor. Yana dönüyorum. Yok! Gitmiş. Doğruluyorum. Kimse yok etrafta. Ne kadar vaktim kaldı?

"Şiirin ilk mısralarını tekrarlamana yetecek kadar," diyor bir erkek sesi.

Başımı kaldırıp az ötede, denizin içindeki gölgeye bakıyorum...

Tanrım! Amcası; gülüyor ve elini uzatıyor. Sonunda geldi. Beni duydu...

Ayağa kalkıp ona doğru yürüyorum. Su ayaklarımdan dizlerime tırmanıyor. Geriye dönmüyorum. Peşimde olup

olmamasına aldırmıyorum. Sevincimden bağırabilirim; Amcası beni affetti. Benim Amcam olmaya geldi.

On sekiz yıl gerideki o gecenin içinde yere uzanmış, yatan o üç genç adamın beni duyacağını bilerek şiirin ilk mısralarını fısıldayarak yürüyorum:

"Gökyüzünde başıboş bir aydınlatma fişeği,
Onun sağ yanında omzunu kaşıyıp duran Ali,
Solunda ise gecenin soğuğu vardı.
Ben!
Hatırlıyorum; ben O'nun birkaç metre..."

SON

Ocak-Ekim 1988
Kavaklıdere/Ankara